

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Луганський національний університет імені Тараса
Шевченка»

Котєнєва Ю.М.

ДИТЯЧА АНГЛІЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Навчально-методичний посібник

Полтава 2024

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«Луганський національний університет імені Тараса
Шевченка»

Котенєва Ю.М.

ДИТЯЧА АНГЛІЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Навчально-методичний посібник

Полтава 2024

УДК 821.111-93(072)

Дитяча англійська література: навчально-методичний посібник. Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Полтава: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2024. 173 с.

Рецензенти:

Шехавцова С.О. – доктор педагогічних наук, професор кафедри романо-германської філології ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Лапко О.А. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та зарубіжної літератури ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

«Дитяча англійська література» – складова частина дисциплін блоку професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи. Навчально-методичний посібник розроблено відповідно до програми ОК «Дитяча англійська література» здобувачів перед вищої освіти ОПП «Початкова освіта» за спеціалізацією «Мова та література (англійська). Видання містить методичний супровід до практичних занять, необхідний для поглиблення та розширення знань здобувачів стосовно майбутньої професії, а саме: завдання (до практичних занять, для самостійної роботи за для кожної теми); питання поточного та підсумкового контролів знань і вмінь); рекомендовану літературу. Адресується здобувачам перед вищої та вищої освіти, викладачам закладів вищої та перед вищої освіти педагогічного спрямування.

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса
Шевченка»

(протокол № 10 від 28 квітня 2024 року)

Котенєва Ю.М. 2024

© ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» 2024

Зміст

Передмова.....	5 - 6
Розділ 1. Інформаційний зміст освітнього компоненту	7 - 14
Розділ 2. Методичні рекомендації з підготовки до практичних занять та контролю знань здобувачів.....	15 – 30
2.1. Пояснення видів робіт та вимоги до їх оцінювання	16-19
2.2. Алгоритм підготовки здобувача освіти до практичного заняття	1 9-23
2.3. Рекомендації до виконання самостійної роботи здобувачів	24-25
2.4. Критерії оцінювання результатів навчання	25-30
Розділ 3. Тематика практичних занять освітнього компонента «Дитяча англійська література»	31-147
Завдання для самостійної роботи за курсом в цілому	148
Використана література	149 -153
Додатки	154-173

ПЕРЕДМОВА

Сучасна літературна освіта – це важливий аспект навчання на всіх етапах, а особливо, коли йдеться про фахову підготовку майбутніх учителів початкової школи. Адже художня книга – це не тільки цікаве джерело знань, а й важливий спосіб комунікації дитини з навколишнім світом, засіб самопізнання та шлях до самореалізації особистості. Саме в книзі дитина знаходить відповіді на запитання, які її хвилюють, переноситься уявою в казковий і фантастичний світ, емоційно переживає пригоди головних героїв. Осмислення прочитаного, дозволяє глибше пізнавати себе та розвивати особистий творчий потенціал. Літературна освіта сприяє формуванню читацьких інтересів, які виступають запорукою реалізації пізнавальних потреб, підвищення інтелектуального рівня, збагачення духовного світу дитини. Сформована любов до книги й читання розкривають дитині шлях до самоосвіти протягом усього життя.

Навчально-методичний посібник розроблений відповідно до місця та значення освітнього компоненту за структурно-логічною схемою, передбаченою освітньо-професійною програмою «Початкова освіта» за спеціалізацією «Мова та література (англійська).

Програма вивчення ОК передбачає вдосконалення іншомовної мовленнєвої компетентності здобувачів та набуття знань з історії англійської літератури.

Освітній компонент покликаний: допомогти студентам долучитися до культурної скарбниці людства, всесвітнього літературного процесу; збагатити їх духовний світ знаннями творів англійської літератури для дітей; залучити до загальнолюдських цінностей; виховувати відчуття власної гідності, потребу в читанні, інтересу до художнього слова; сформувати естетичний смак, високу загальну та читацьку культуру, уміння використовувати отримані знання в майбутній професійній діяльності.

«Дитяча англійська література» – складова частина дисциплін блоку професійної підготовки майбутніх учителів

початкової школи. Її вивчення передбачає розв'язання низки завдань: засвоєння змісту літературної освіти в початковій школі (прочитання та осмислення, аналіз літературних текстів, які включені в навчальну програму з літературного та позакласного читання, передбачені для вивчення відповідно до мовно-літературної змістової лінії навчальної програми для початкової школи; рекомендовані для додаткового читання молодшим школярам; передбачені для вивчення за варіативною складовою навчальної програми), опанування здобувачами, системою знань про закономірності процесу навчання літературного читання, підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у галузі освіти відповідно до вітчизняних та європейських стандартів.

Виклад основного матеріалу, оволодіння відповідними компетентностями освітнього компоненту передбачені на лекційних і практичних заняттях, а також у процесі самостійної підготовки здобувачів.

Весь навчальний матеріал з ОК к систематизовано в 6 тем. Його основна частина містить плани практичних занять з кожної теми, методичні рекомендації, практичні завдання, проблемні питання, а також питання для самоконтролю та самостійного опрацювання. Тематика практичних занять методично обґрунтована настановою сприяти більш поглибленому засвоєнню теоретичного матеріалу. Виконання практичних вправ, долучених до тем, передбачається як у процесі самостійної підготовки до практичних занять, так і на самих заняттях – колективно або індивідуально.

При розробці самостійних завдань особливу увагу приділено формуванню пізнавальної активності здобувачів, прищепленню зацікавленості проблематикою, формуванню вмінь та навичок порівнювати та роз'яснювати взаємозв'язки між літературними явищами та фактами.

Пропонований навчально-методичний посібник буде корисний здобувачам закладів перед вищої та вищої освіти, викладачам вищої та перед вищої освіти, а також широкому колу працівників різних сфер освітянської діяльності.

РОЗДІЛ 1

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ «ДИТЯЧА АНГЛІЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА»

Мета ОК: удосконалення іншомовної мовленнєвої компетентності здобувачів та набуття знань з історії англійської літератури. Курс покликаний допомогти студентам долучитися до культурної скарбниці людства, всесвітнього літературного процесу, збагатити їх духовний світ знаннями творів зарубіжної літератури для дітей, залучити до загальнолюдських цінностей, виховувати відчуття власної гідності, потребу в читанні, інтересу до художнього слова, сформувати естетичний смак, високу загальну та читацьку культуру, уміння використовувати отримані знання в професійній діяльності.

Завдання ОК: ознайомити здобувачів з розвитком англійської літератури для дітей у хронологічній послідовності через опрацювання художніх та літературознавчих матеріалів;

– розвивати навички непідготовленого та підготовленого монологічного мовлення: опис, міркування, повідомлення, презентація про життя та творчість видатного англійського письменника та аналіз художнього тексту;

– удосконалити вміння роботи з оригінальним текстом англійською мовою для розширення кругозору, поглиблення країнознавчих і лінгвокраїнознавчих фонових знань;

– сформувати в здобувачів уміння виразно читати, розуміти, інтерпретувати тексти творів, які вивчаються;

– сформувати навички критичного відношення до вибору й оцінки матеріалу, його адаптації для дитячого читання;

– формувати вміння використовувати вивчений матеріал на різних етапах вивчення іноземної мови;

– уміти ефективно працювати з інформацією: добирати з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;

– інтерпретувати літературні твори з урахуванням сучасних тенденцій наукових розвідок;

– удосконалювати навички вивчаючого читання з двостороннім перекладом;

-- удосконалювати навички читання з двостороннім перекладом;

виробляти власну думку про наукову, художню, історичну та естетичну цінність твору, вдаючись до полеміки з дослідниками.

У результаті вивчення ОК здобувач вищої освіти набуває *інтегральну компетентність*: здатність самостійно та комплексно розв'язувати задачі у сфері початкової освіти, у професійно-педагогічній та науково-пошуковій діяльності вчителя дослідницького та інноваційного характеру.

Результатами навчання мають стати:

опановані знання про:

- основні теоретичні літературні терміни та поняття;
- основні види та жанри англійської дитячої літератури;
- побудову літературного твору;
- основні літературні періоди, течії Великої Британії й США та їх особливості;
- специфічні для англійської літератури жанри та види літератури, причини їх виникнення та існування в згаданих лінгвокультурах;
- творчість, біографію та соціокультурне середовище видатних дитячих письменників англомовних країн;
- основні літературознавчі розвідки, що стосуються аналізу художніх творів англомовних країн для дітей;

сформовані вміння:

- розрізнати літературні твори за їхніми особливостями;
- сприймати художній твір як сюжетно-композиційне ціле;
- аналізувати художні твори відповідно до періодів, у які вони були створені та відповідно до авторської ідеї;
- виокремлювати тему й ідею твору;
- віднайти естетичну й виховну функцію твору;
- чітко й логічно викладати в усній та письмовій формах свої знання, результати критичного аналізу в різних жанрових видах (конспект, рецензія, есе, тощо);
- інтерпретувати літературні твори з урахуванням сучасних тенденцій наукових розвідок;

- виробляти власну думку про наукову, художню, історичну та естетичну цінність твору, вдаючись до полеміки з дослідниками;
- удосконалити вміння роботи з оригінальним текстом англійською мовою для розширення кругозору, поглиблення країнознавчих і лінгвокраїнознавчих фонових знань;
- демонструвати міжкультурне розуміння, застосовувати набуті знання в певному професійному контексті;

Загальні компетентності:

– ЗК-1. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.

– ЗК-2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

– ЗК-3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, у процесі професійно-педагогічної діяльності. Здатність приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно.

– ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) у різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різними стилями мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів.

– ЗК-7. Здатність розуміння соціального контексту художніх творів Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; наявність професійної позиції вчителя. Здатність до цінування та повага до різноманітності й мультикультурності; надання рівних можливостей учням різних

національностей та різних розумових здібностей, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей.

–ЗК-9. Здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають навчання, розвиток і виховання молодших школярів, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією школи й колегами.

–ЗК-10. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє розвитку й саморозвитку учнів, творчому підході до навчально-виховного процесу початкової школи. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до педагогічної рефлексії.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

– ФК-1. Предметна компетентність. ФК-1.1. Філологічна компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих лінгвістичних і літературознавчих знань, умінь та навичок, що становлять теоретичну основу початкового курсу мови навчання, мови вивчення, іноземної мови, літературного читання та їхніх окремих змістових ліній.

– ФК-2. Психологічна компетентність. Здатність до розвитку учнів початкової школи, як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та вмінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку.

– ФК-3. Педагогічна компетентність. Здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування навчально-виховного процесу в початковій ланці освіти. ФК-3.1. Дидактична. Здатність майбутнього вчителя (випускника) вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, що виникають в освітній практиці початкової школи, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту і процесу навчання молодших учнів, у тому числі ґрунтовних знань про сучасні теорії навчання, гнучкого володіння методами навчання; спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації.

– ФК–4. Методична компетентність. Здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі під час навчання учнів освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

ФК–4.3. Спеціально-методична. Здатність до навчання молодших школярів будь-яким елементам змісту програми.

ФК–4.5. Проектувально-моделювальна. Здатність моделювати та організовувати процес навчання предмету/освітньої галузі в початковій школі; спроможність учителя обирати необхідні засоби, форми і методи організації діяльності учнів у процесі навчання.

– ФК–5. Професійно-комунікативна компетентність. Здатність актуалізувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з молодшими школярами, батьками, колегами.

Програмні результати навчання:

– організовувати монологічну, діалогічну та полілогічні форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності;

– формувати судження, що враховують соціальні, наукові та естетичні аспекти;

– спілкуватись із професійних питань засобами державної та іноземних мов в усній та письмових формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів;

– створювати особисту методичну систему навчання учнів предметів початкової школи, адаптувати її до різних умов освітнього процесу

Програма освітнього компоненту «Дитяча англійська література»

Змістовий модуль І.

Тема 1. English Children»s Folklore(Фольклор Великобританії). Загальні засади фольклору Великобританії. Фольклор у системі малих літературних жанрів. Nursery Rhyme.Poems «The House The Jack Built» Tales «The Gingerbread Man», «The Boy, the Coyote, and the Magic Rock». Характеристика збірника «Рими матінки Гуски». Народна казка в системі англомовної дитячої літератури American Tales: Lillian Moore «Little Raccon and the thing in the Pool». Казки Великобританії(English Folk Tales). Ідейний зміст, проблематика, жанрова своєрідність англійських народних казок; їхня роль у формуванні в дітей гуманізму й пізнавального інтересу.

Тема 2. The heroic epos of Great Britain. (Героїчний епос Великобританії). Загальні засади героїчного епосу Великобританії. Поема «Біовульф» — взірць англосаксонської героїчної поезії. Legends of King Arthur (The Round Table,Excalibur, Sir Lancelot saves the Queen). Розквіт балади в англійській і шотландській народній поезії в XIV-XV століттях (Robin Hood and Bishop, Robin Hood and Maid M, Death of Robin Hood). Тематична своєрідність, особливості жанру. Образ Робіна Гуда.

Тема 3. Classical Children»s English Literature of the period of the middle ages and «New Time». (Класична дитяча англійська література періоду середньовіччя та епохи відродження). Вклад Д. Дефо в світову літературу. Роман «Пригоди Робінзона Крузо». Особливості композиційно-мовних форм і засобів художньої виразності в романі. Життя і творчість Дж.Свіфта. Особливості художнього стилю автора в романі «Подорож Гулівера».

Тема 4. English Children»s Literature in the XIX century. (Дитяча англійська література XIX ст.). Характеристика дитячої англійської літератури XIX ст. Основні жанри та автори. Дитяча поезія XIX ст. Лімерик. Поезія абсурду. Лир – родоначальник нового жанру віршів для дітей – лімерика.

Поетична творчість Р.Кіплінга. Поезія А.Мілна. Англійська літературна (авторська) казка: час виникнення, витoki, своєрідність, традиції. План аналізу літературної казки. Життя й творчість Р.Кіплінга. Тварини у творах Р.Кіплінга. «Правда життя» у збірнику «Просто казки». Тема любові до праці в казці «Чому у верблюда горб». Сенс життя в казці «Кішка, яка гуляла сама по собі». Відбиток фольклору індіанців у «Книзі джунглів» («Мауглі»). О. Уайльд і його казки. Місце О.Уайльда («Апостола краси») у світовій літературі. Жанрові особливості казок. Тема жалю й любові. Виховна цінність казок «Щасливий принц» і «Зоряний хлопчик».

Тема 5. Children's English Literature of XX cent. (Дитяча англійська література ХХст.) Характеристика дитячої англійської літератури ХХ ст. нові жанри та автори. Розвиток анімалістичної казки в ХХ ст. Творчість Б.Поттер. Виховна цінність казок про тварин Б.Поттер. Тема родини та дружби в казці про кролика Пітера. Життя та творчість Х.Лофтинга та його вклад у світову літературу. Цикл творів про Доктора Дуліттла. Життя та творчість К.Грекхема (Грема). Класика жанру казок про тварин. «Людяне» в образах тварин в казці «Вітер у вербах». Життя та творчість А.Мілна та його місце в світовій літературі для дітей. Дружба людей та тварин у творах А.Мілна. Світ іграшок Алана Мілна в казковій повісті про Вінні-Пуха та його друзів («Вінні-Пух та всі-всі»). Життя та творчість Дж. М. Баррі. «Пітер Пен». Світ, у якому збуваються всі дитячі мрії. Тема добра та гідності в казці про Пітера Пена. Засоби висловлювання підтексту в творі. Чарівні казки англійської літератури ХХ ст. Ф. Баум та «Чарівник із країни Оз». Тема дружби в казці. Розвиток традицій англійської літературної казки у творчості Памели Треверс. Світова класика «повчальної» літератури. Образ вихователя та тема морального самовдосконалення в казці «Мери Поппінс». Традиції казки-нонсенсу в творчості Дональда Біссета («Все навпаки», «Про хлопчика який ричав на тигрів»).

Тема 6. Modern Literature for Children. (Сучасна література для дітей). Характеристика дитячої англійської літератури ХХІ ст. нові жанри та автори. Дж. Роулінг та його романи про Гаррі Потера. К. Ван Олсбург життя та творчість. «Полярний експрес» та «Джуманджі» Дж. Бінг та «Моллі Мун» Життя та творчість. Сучасна чарівна казка. Боротьба добра зі злом у сучасному світі дитини. Д.У. Джонс та «Світ Крестомансі» Життя та творчість. Світ дитячого фентезі. «Чарівники з Капрони», «Ходячий замок». «Хроніки Нарнії» Клайва Стейплза Л'юїса. Толкін, Джон Рональд Руел та його казка «Хоббіт або Туди та Назад». Казки для дітей в творчості мультиплікатора W. Disney.

Тривалість курсу: 2 кредити, 60 годин. Лекції – 14 год.
Практичні заняття – 20 год. Самостійна робота – 26 год.

РОЗДІЛ 2

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Вивчення освітнього компоненту передбачає повне, часткове або опосередковане формування загальних компетентностей, які складають важливе підґрунтя професійної компетентності фахівців різного профілю. Навчальний курс побудовано на основі єдності аудиторної та поза аудиторної роботи, сполучення індивідуальних та групових форм навчальної діяльності.

Курс орієнтовано на створення дружнього, творчого, відкритого до конструктивної критики середовища.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Здобувач перед вищої освіти має право аргументовано відстоювати свою думку стосовно тематики занять, якщо вона не збігається з думкою викладача, вимагати від викладача додаткових роз'яснень на заняттях у випадку їх недостатнього висвітлення на лекціях.

При організації освітнього процесу здобувачі перед вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про самостійну роботу здобувачів вищої освіти; Положення про організацію освітнього процесу ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»; Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення здобувачів ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»; Положення про практику здобувачів; Положення про рейтингову систему оцінювання знань ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»; Положення про підготовку й захист магістерської роботи; Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

У процесі роботи необхідно дотримуватися Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

(http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/poloj_akadem_dobro2.pdf), відповідних принципів академічної доброчесності.

Письмові роботи мають бути авторськими, оригінальними.

Письмові роботи мають бути оформлені згідно встановлених правил, з урахуванням вимог до цитування, подання відповідних покликань.

Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Усі заняття освітнього компонента (далі ОК) носять проблемно-пошуковий характер, що реалізується під час практичного навчання. У їх основі – поглиблення якісної підготовки, підвищення ефективності практики викладання в вищій освіті, вироблення практичних вмінь та вміння відстоювати власні переконання, вести творчу дискусію.

Основними формами проведення практичних занять є: евристична бесіда; дискусія; круглий стіл та ін.

2.1. Пояснення видів робіт та вимоги до їхнього оцінювання

1. *Лекція* передбачає безпосередній контакт викладача з аудиторією (offline / Face to face), організацію діалогу з метою з'ясування рівня орієнтованості й пізнання здобувачів з проблем курсу, ступінь їх готовності до сприйняття наступного матеріалу.

2. *Практичне заняття* передбачає детальний розгляд здобувачами перед вищої освіти окремих теоретичних положень курсу та формує вміння й навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідних практичних завдань. Проведення практичних занять передбачає використання таких форм та методів роботи, як кейс-метод, дискусія, мозковий штурм, робота в малих групах і т.п. Дискусія дозволяє визначити власну позицію, встановити різноманіття підходів, точок зору щодо предмету дискусії. Робота в малих

групах сприяє структуруванню теоретичного матеріалу, активізації пізнавальної діяльності, розвитку вміння роботи в колективі тощо. Мозковий штурм спрямовано на формування навичок критичного мислення, креативності майбутніх фахівців.

Практичне заняття включає: проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок здобувачів перед вищою освітою; постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю здобувачів, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання. Оцінки, отримані здобувачем за окремі практичні заняття, зараховуються під час виставлення підсумкової оцінки з освітнього компоненту.

Робота на практичному занятті передбачає: усне опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань.

Усне опитування – найбільш поширений метод контролю в педагогіці. Усне опитування дає можливість перевірити ступінь засвоєння знань здобувачами, здатність до аргументації та сформованість мовленнєвих навичок. Здобувач має можливість логічно та доказово висловити власну думку щодо обговорюваних на занятті питань (питання рефлексивного блоку).

Максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати на практичному занятті з даного виду опитування передбачена робочою програмою освітнього компоненту. Бал є вищим у залежності від самостійності підготовки та аргументованості висловлювань.

Експрес-опитування проводиться на початку або в кінці заняття для актуалізації опорних знань здобувачів, засвоєних на попередніх заняттях. Деякі питання заняття також можуть розглядатися за методикою експрес-опитування з метою охоплення опитуванням якомога більшої кількості здобувачів. У процесі експрес-опитування здобувачі мають можливість отримати додаткові бали на занятті.

Оцінюючи відповідь, викладач керується такими критеріями: змістовність, правильність та чіткість відповіді, вміння висловлювати особисті думки, аргументувати відповідь тощо.

Експрес-контроль – це вид тестового контролю, який передбачає:

- формулювання питань у згорнутому вигляді з чотирма варіантами відповіді, одна з яких правильна;

- формулювання питань на відповідність (установити 4 логічні пари із запропонованих варіантів);

- час проведення до 10 хвилин.

Вирішення практичних завдань проводиться на занятті за допомогою використання ігрових та інтерактивних методів навчання, проблемних питань. Оцінюючи вирішення завдань практичного блоку, викладач керується такими критеріями: повнота та аргументованість відповіді, творчий підхід до вирішення проблеми, нестандартність прийняття рішень, самостійність та правильність обґрунтування.

3. *Самостійна робота здобувача вищої освіти* – це самостійна діяльність, яку викладач планує разом зі студентом, але виконує її здобувач за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача. Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою ОК.

У процесі роботи за курсом здобувачі мають працювати з інформацією з різних джерел, зокрема з використанням мережі Інтернет, виконувати усні та письмові завдання, брати участь у виконанні навчальних проєктів. Теми занять та презентацій пов'язані з темами модулів, у межах яких здійснюється навчання.

4. *Індивідуальна навчально-дослідна робота* здобувача полягає в написанні відповіді на проблемні питання, оформленні таблиць, виконанні практичних завдань тощо. Тематика самостійної роботи дається після кожного практичного заняття. Усі види індивідуальних завдань, передбачає цілісну відповідь на поставлене питання з аргументованим викладом власної точки зору.

5. *Письмова робота за результатами модульного контролю.* Відповідно до програми освітнього компоненту проводиться письмова робота за результати вивчення змістового модуля. Письмова робота може включати теоретичні питання та

практичні завдання. Питання письмової роботи охоплюють усі теми відповідного змістового модуля. Про проведення підсумкової роботи здобувачі попереджаються не менш як за тиждень. З переліком тем, питання з яких буде винесено на контрольну роботу, ознайомлюються завчасно.

Після перевірки контрольної модульної роботи та оголошення її результатів здобувачам надається можливість ознайомитись з власними роботами, і при необхідності оспорити її результати.

б. Контроль знань здобувачів з ОК реалізується шляхом поточного і підсумкового контролю. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня теоретичної підготовленості здобувачів, а також виконання конкретних завдань з практичного циклу ОК.

Поточний контроль знань проводиться в наступних формах: співбесіди зі здобувачами під час практичних занять, консультацій; опитування здобувачів під час практичних занять, ліквідації академічної заборгованості; контрольні заміри знань; перевірка виконання завдань до самостійної роботи; тестові завдання.

Підсумковий контроль з ОК включає модульний контроль. Модульний контроль здійснюється у формі оцінювання знань здобувачів за виконання контрольної модульної роботи. Оцінка за модуль складається з балів, які здобувач заробив упродовж кредиту, та оцінок тестових контролів.

2.2. Алгоритм підготовки здобувача освіти до практичного заняття

Підготовка теоретичних питань до практичних занять передбачає опрацювання питань теми практичного заняття. Ці питання могли як розглядати під час лекції, так і виноситися на самостійне опрацювання. Готуючись до заняття, зверніть увагу на практичне значення обговорюваної проблеми.

1. Визначте питання для підготовки (Ви маєте розглянути всі питання, зазначені в плані практичного заняття).

2. Скористуйтеся веббібліографією, електронною бібліотекою, або візьміть у бібліотеці джерела, зазначені в списку основної літератури до заняття.

3. Прочитайте та проаналізуйте художні твори, які винесені на розгляд практичного заняття.

4. Визначте основні поняття, які Ви повинні засвоїти.

5. Познайомтеся з автобіографією авторів творів, що винесені на вивчення практичного заняття. Визначить як біографія автора пов'язана з його творчістю.

6. Визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які Ви недостатньо зрозуміли. З цими питаннями Ви можете звернутися на консультації до викладача.

7. Перевірте, як Ви засвоїли опрацьоване питання. Ви можете це зробити, відповівши на тестові питання до теми або розв'язавши практичні завдання.

При аналізі літературних творів, різних жанрів, скористуйтеся алгоритмами аналізу літературних творів різних жанрів: Аналіз епічного твору. Аналіз поетичного тексту. Аналіз ліричного твору. Аналіз казки. Аналіз літературної казки.

Алгоритм аналізу літературного тексту. Аналіз образотворчих засобів:

1) виявити, які образотворчі засоби сприяють створенню основних образів у творі (епітети, порівняння, гіперболи, метафори);

2) виявите додаткові художні засоби й приймання (особливості ритму, інтонація, наявність інверсії, повтору). Зверніть увагу на звукопис, його вплив на зміст і художнє оформлення образу.

Алгоритм аналізу літературного тексту. Семантичний аналіз:

1) виявити образи, протилежні по емоційному звучанню (вони можуть прямо називатися автором, матися на увазі, виникати в асоціаціях, у підтексті);

2) виявите лексичний ланцюжок, що супроводжує кожний образ;

3) виявите супутні образи, що дозволяють розширити й конкретизувати значення й зміст основних образів;

4) визначите можливі асоціативні ряди, що дозволяють розкрити відтінки основного змісту твору.

Алгоритм аналізу літературного тексту. Аналіз у контексті біографії автора:

1) відзначити зміну поглядів автора в контексті його біографічних колізій;

2) знайти твори з аналогічними мотивами або образами й відзначити своєрідність погляду автора на світ людей своєї епохи;

3) пояснити й інтерпретувати в контексті традицій, законів даної епохи літературний факт, представлений автором у творі.

Алгоритм аналізу літературного тексту. Аналіз у контексті національного літературного процесу:

1) знайдіть у творах англійських письменників і поетів, що жили з автором у ту саму або іншу епоху, тотожні за змістом, або образному втіленні добутку й зіставте їх з аналізованим текстом;

2) виявите подібності й відмінності у виборі художніх засобів;

3) виявите динаміку художнього мотиву або образу в часі.

Алгоритм роботи над художнім твором для дітей

Ознайомлюючись із твором, визначати його тему, ідею, проблеми, що він розв'язує.

Розкрити картину часу, епохи, що відображена у творі. Аналізувати художній твір в єдності змісту й форми. Досліджуючи характери героїв, проникати в їх внутрішній світ, робити власні висновки й узагальнення.

Зіставляти події, факти, явища, порівнювати їх, подавати власні роздуми про твір, його героїв.

Визначати художні засоби у творі, їх роль.

Алгоритм підготовки повідомлень

Підготовка повідомлень передбачає такі етапи:

1. Обдумування та формулювання теми, визначення низки питань, виокремлення принципів положень.

2. Добір теоретичного й практичного матеріалу (опрацювання літератури). На цьому етапі важливо не просто знайти та опрацювати матеріал, а глибоко його осмислити,

визначити головне й другорядне, інтегрувати основні положення за кількома джерелами.

3. Складання плану, тобто визначення порядку розташування окремих частин тексту, їх послідовності та обсягу.

4. Складання тез повідомлення.

5. Написання остаточного тексту повідомлення.

Структура повідомлення: вступ, основна частина, висновки.

Алгоритм підготовки анотацій

Анотації пишуться з метою стислої характеристики певного писемного джерела (дитячої книги, художнього твору, літературно-критичної статті тощо).

Анотація складається з двох частин: бібліографічного опису й власне тексту.

В анотації повідомляються відомості про автора, жанр, зміст, особливості джерела тощо. Текст вирізняється лаконічністю, високим рівнем узагальнення інформації.

Орієнтовна схема аналізу джерела під час складання анотації:

1. Відомості про автора.
2. Відомості про форму (жанр) тексту.
3. Предмет, об'єкт або тема.
4. Характеристика змісту анотованого джерела.
5. Характеристика художнього оформлення.
6. Цільове й читацьке призначення джерела.

Алгоритм підготовки відгуків

У відгуках оцінюється прочитане, висловлюється власне ставлення до нього.

Орієнтовна структура відгуку: назва (Відгук), заголовок (містить найменування книжки (збірки), прізвище та ініціали її автора, місце публікації, видавництво, рік публікації), текст.

У тексті відгуку слід подати загальну характеристику запропонованої на розгляд дитячої книжки (збірки), аналіз змісту, визначити актуальність тематики, висвітлити творчий задум письменника, висловити критичну оцінку щодо особливостей композиції, сили впливу слова автора,

майстерності письменника у зображенні героїв, представлених художником ілюстрацій тощо, а також практичні поради та висновки.

Підготовка до контрольної модульної роботи (КМР) та контролю самостійної роботи (КСР) має на меті узагальнення та систематизацію знань здобувачів з освітнього компоненту в цілому.

Алгоритм виконання

1. Ознайомтеся з переліком питань та завдань до КМР та КСР.

2. З переліку рекомендованої літератури виберіть необхідну для підготовки до КМР та КСР (її перелік Ви можете знайти на сайті в навчальній програмі, силабусі до освітнього компоненту, або у викладача).

3. Перегляньте зміст кожного питання, користуючись власними конспектами або підручниками.

4. Визначте рівень знань із кожного питання.

5. Визначте питання, які потребують ретельнішої підготовки (опрацювання додаткової літератури, складання конспектів, схем, виконання окремих завдань тощо). З цією метою зверніться до алгоритму підготовки теоретичних питань до практичних занять.

6. Для самоперевірки перекажіть теоретичні питання або виконайте практичне завдання.

Примітка: якщо Ви маєте труднощі в підготовці окремих теоретичних питань або виконанні практичних завдань, Ви можете звернутися за консультацією до викладача. Час та день проведення консультацій зазначений у графіку проведення консультацій.

Відсутні на практичному занятті, здобувачі зобов'язані ліквідувати заборгованість в певній формі, якої може бути письмова підготовка до виступу з окремого питання, або індивідуальна бесіда з викладачем на консультації.

2.3. Рекомендації до виконання самостійної роботи здобувачів

Самостійна робота здобувачів в умовах кредитно-трансферної системи організації освітнього процесу спрямована на розвиток особистості майбутнього фахівця, формування його, як творця, здатного не лише самостійно здобувати знання, а й реалізувати їх відповідно до практичних вимог сьогодення.

Самостійна робота здобувачів – це діяльність, яка полягає в самостійному визначенні мети, завдань, засобів їх досягнення на основі пізнавальних потреб та інтересів; виборі власного пізнавального шляху, спрямованого на створення творчого освітнього продукту; аналізі результату.

Самостійна робота є невід’ємною складовою вивчення освітнього компоненту. Вона здійснюється за такими напрямками:

- ✓ підготовка теоретичних питань до практичних занять;
- ✓ аналіз автентичних текстів, рекомендованих для читання за темою;
- ✓ підготовка реферативних доповідей щодо окремих теоретичних питань;
- ✓ відповіді на проблемні запитання;
- ✓ підготовка до підсумкових модульних робіт; підготовка до екзамену.

Затребуваність самостійної роботи, як виду навчальної активності в процесі здобуття перед вищої освіти визначається вимогами сучасного світу. Це, зокрема, сформованість таких особистісних якостей, як *самостійність*; *суб’єктність*; уміння самостійно доповнювати, переформатовувати, оновлювати власну систему знань і компетентностей; прагнення до самовдосконалення.

Важливо опрацювати першоджерела. Одним із засобів у засвоєнні знань є конспектування першоджерел, яке дає можливість повністю засвоїти самостійно опрацьований матеріал. Застосування конспектування свідчить про значущість певних відомостей. Зміст конспекту повинен сприяти:

- чіткому формулюванню тематики вивченого;
- складанню плану засвоєного матеріалу та логічному членуванню на частини створеного тексту;

- розумінню місця самостійно опрацьованого матеріалу в контексті навчальної дисципліни;
- умінню виділяти головне у вивченому;
- умінню наводити приклади для ілюстрації опрацьованого;
- систематизації знань;
- розумінню можливостей використання самостійно здобутих знань на практиці.

Робота з першоджерелами здійснюється з метою ґрунтовного опанування змісту теми.

Самостійна робота здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Засвоєння тем, які виносяться окремо на самостійну роботу, контролюється під час проведення підсумкового модульного контролю.

2.4. Критерії оцінювання результатів навчання

Контроль є невід'ємною складовою навчання й проводиться з метою оцінки навчальних досягнень здобувачів в оволодінні змістом ОК згідно з визначеним робочою програмою рівнем досягнень, оцінки ефективності навчального процесу.

Система контролю має комунікативну спрямованість, що дозволяє визначити рівень сформованості навичок і вмінь. Вона характеризується зв'язністю й зростаючою складністю. І включає поточний та підсумковий види контролю. Цілі та зміст різних видів контролю мають відповідати цілям. Завданням та змісту навчання. Порядок нарахування балів і виставлення оцінок під час виконання студентами контрольних завдань зумовлюється обраним видом контролю й повинен бути зручним і практичним. Результати контролю виступають показниками успішності здобувачів, які можна співвіднести з очікуваними навчальними досягненнями в оволодінні змістом ОК. Поточний контроль реалізується на практичних заняттях, при виконанні практичних завдань, написання творчих завдань, усних та письмових опитувань тощо.

Поточний контроль знань здійснюється шляхом усного опитування вивчених тем курсу, усного та письмового перекладу з іноземної мови на українську й навпаки, написання самостійних і контрольних робіт, виконання тестових завдань.

Метою поточного оцінювання знань здобувачів є виявлення їх рівня володіння комунікативними компетенціями відповідно до вимог навчальної програми.

Завданнями поточного оцінювання є виявлення рівня володіння:

- 1) навичками письма;
- 2) навичками говоріння (діалогічного й монологічного);
- 3) навичками читання;
- 4) навичками розуміння на слух іншомовного тексту;
- 5) граматичним матеріалом;
- 6) активним словником змістових модулів.

Форми поточного контролю включають усне опитування здобувачів на практичних заняттях, презентації та рольові ігри за темами змістових модулів, написання есе, особистого листа та резюме тощо.

Форма модульного контролю: проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Підсумковий модульний контроль знань здобувачів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт та/або комп'ютерного тестування.

Метою підсумкового контролю, що проводиться наприкінці вивчення ОК, є визначення рівня оволодіння здобувачами змісту ОК «Дитяча англійська література» відповідно до рейтингової системи оцінювання знань.

Підсумковий контроль проводиться у формі тестового екзамену.

У процесі оцінювання знань здобувачів використовуються такі методи діагностики:

- усне опитування (фронтальне, індивідуальне);
- самостійні роботи у формі тестування та розгорнутих відповідей на запитання;
- творчі завдання;
- метод моделювання;

- метод проєктів;
- робота в групах;
- складання запитань до теми чи розділу;
- самоконтроль.

Під час діагностики знань здобувачів потрібно враховувати обсяг інформації, оперування поняттями, категоріями, фактами, основними теоріями, законами, закономірностями й принципами, ступінь їх пізнання, здатність до систематизації та узагальнення, що передбачає:

- пізнання й визначення понять, розуміння їх сутності, розкриття змісту, встановлення сукупності зв'язків і залежностей між окремими частинами й цілим тощо;

- виокремлення головного, актуальних теоретичних проблем, усвідомлення їх глибини та визначення шляхів їх розв'язання;

- розуміння законів, закономірностей, принципів, концепцій;

- здатність до узагальнення, систематизації, класифікації явищ і предметів.

Оцінюючи навички здобувачів, враховується:

- наявність практичних навичок у галузі ОК, що сприяють успішному опануванню професійної діяльності;

- якість, швидкість, стійкість, точність їх виконання в різноманітних умовах, зокрема й екстремальних.

Для оцінки вмінь враховується:

- наявність конкретних умінь, їхню глибину, стійкість і гнучкість;

- ступінь опанування основними прийомами діяльності та їх творче застосування під час розв'язання нестандартних завдань у різноманітних ситуаціях майбутньої професійної діяльності,

- здатність моделювати професійні дії;

- упевненість, самостійність, обґрунтованість, систематичність цих дій;

- зміст самоаналізу результатів власних дій, характер зіставлення отриманих результатів з основною метою діяльності;

- умотивованість дій та їх усвідомлення;
- наявність помилок, їхня кількість і характер, ступінь впливу на остаточний результат діяльності;
- ступінь ефективності та якість виконаних дій тощо.

Оцінювання рівня та якості навчальних досягнень здобувача відбувається за такими **критеріями**:

1. Повнота (повнота – це якість знань, що відображає їхній склад, кількість, вимірюється кількістю програмових знань про досліджуване явище), цілісність відповіді, коли здобувач у логіці викладу навчального матеріалу не випускає ланок, важливих для розуміння ключових понять та суттєвих причинно-наслідкових зв'язків, щоб у загальному ланцюзі взаємозалежних знань не утворювалися лакуни (порожнечі).

2. Усвідомленість знань здобувача (усвідомленість утілюється в розумінні зв'язків знань та шляхів їх здобуття, в умінні їх доводити, у розумінні принципу дії зв'язків і механізмів їх становлення, усвідомленість впливає як з елементів змісту освіти, так і з видів знань, особливо методологічних).

3. Уміння оперувати педагогічними знаннями: виділяти головне, аналізувати, порівнювати, прогнозувати, синтезувати, абстрагувати, класифікувати тощо.

4. Рівень самостійності під час відповіді здобувача.

5. Уміння й досвід творчої діяльності – уміння бачити й виявляти проблеми в педагогічній реальності, робити обґрунтовані припущення, застосовувати набуті знання в нестандартних ситуаціях.

6. Володіння професійно-педагогічним мовленням: уміння вести діалог, будувати монологічні висловлювання, полемізувати.

Критерії оцінювання знань здобувача на практичному занятті

В оцінці здобувачів ураховуються наступні моменти:

- достатність об'єму відповіді (повна, достатньо повна, неповна);

- ґрунтовність обізнаності з основними поняттями, концепціями, принципами, правилами;
- аргументованість думок і суджень, зрозумілість;
- логічність викладу матеріалу;
- власна інтерпретація опрацьованого матеріалу, обґрунтованість основних положень власних міркувань;
- не традиційність підходу до викладу відповіді;
- розуміння практичного втілення опанованих знань.

4 - 5 балів – виставляється здобувачам, які в повному об'ємі володіють програмовим матеріалом з освітнього компоненту, обізнані з усіма поняттями та термінами й адекватно оперують ними під час відповідей на поставлені запитання, ознайомлені зі спеціальною літературою. Для отримання вищого балу здобувачі повинні продемонструвати творчу самостійність, здатність аналізувати факти, логічно мислити, ставити запитання та шукати на них відповіді. При оцінці враховуються вміння аргументувати власні судження теоретичними та фактичними положеннями.

2 - 3 бали – виставляються також за умов достатньо повного володіння знаннями з освітнього компоненту. Відповідь здобувача має бути правильною, обґрунтованою, обізнаною з усіма поняттями та термінами. Одночасно в роботі може бути допущено дві-три несуттєві помилки чи деяка неповнота відповіді, кострубатість і скутість у висловленій думці. Не в повній мірі виконані завдання для самостійної роботи.

0,5 - 1 бали – виставляється за знання, що продемонстровані в неповному об'ємі. Завдання для самостійної роботи виконані частково.

0 - 0,5 балів – теоретичні й фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу порівняння.

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів:

18-20 балів – самостійно й творчо вирішені поставлені проблеми, здобувач уміє узагальнювати й систематизувати, робити логічні висновки. Для отримання вищого балу здобувачі

повинні продемонструвати творчу самостійність, здатність аналізувати факти, логічно мислити, ставити запитання та шукати на них відповіді. При оцінці враховуються вміння аргументувати власні судження теоретичними та фактичними положеннями.

11-17 – балів виставляється здобувачам, які проявляють творчу самостійність, виявляють здатність аналізувати факти, що стосуються поставлених проблем. Зроблено самостійні висновки. Зустрічаються несуттєві недоліки.

4-10 балів – виставляється за знання, що продемонстровані в неповному об'ємі, відсутні судження студента, його висновки та узагальнення. Завдання для самостійної роботи виконані частково.

0-3 балів – виставляється здобувачам, які виконали завдання для самостійної роботи на неналежному рівні: теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу порівняння. Завдання для самостійної роботи не виконані

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Види роботи здобувача	Кількість практичних	Максимальний бал за завдання	Сума
Практична робота	10	5	50
КМР	1	20	20
Самостійна робота		30	30
Вид контролю: залік			
Разом			100

РОЗДІЛ 3.
ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «ДИТЯЧА
АНГЛІЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА»

**Практичне заняття 1. Тема: English Children's
Folklore.(Фольклор Великобританії).**

Мета – проаналізувати загальні засади фольклору Великобританії. На підґрунті традиційного та інноваційного підходів узагальнити знання здобувачів щодо особливостей малих фольклорних жанрів та їх своєрідності. визначити особливості педагогічної інноваційної діяльності, її фактори та етапи; познайомити з інноваціями в освіті та здійснити їхню характеристику. Сформувати уявлення про загальнокультурні цінності та цінності англійського менталітету, які найшли своє відображення в англійських народних казках. Розвивати здібності оцінювати естетичне багатство фольклору та казок

Питання для обговорення

1. Загальні засади фольклору Великобританії.
2. Характеристика збірника «Рими матінки Гуски».
3. Казки Великобританії(English Folk Tales). Ідейний зміст, проблематика, жанрова своєрідність англійських народних казок; їхня роль у формуванні в дітей гуманізму й пізнавального інтересу.
4. Аналіз текстів, рекомендованих для читання дітей молодшого шкільного віку.

Методичні вказівки до практичного заняття

- З метою узагальнення вивченого, успішного виконання практичних завдань та завдань самостійної роботи, опрацювати рекомендовану літературу, знати відповіді на запропоновані питання для обговорення.

Визначить ключові поняття, їх визначення та запишіть у словник.

Опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготуватися до обговорення питань плану практичного заняття, відповідей на проблемні питання. Пам'ятайте, що сутність конспектування полягає не в переписуванні або копіюванні тексту, а у виділенні основних думок, формулюванні висновків в скороченому вигляді своїми словами.

Готуючись до заняття, зверніть увагу на практичне значення проблеми.

Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Вивчаючи питання 1, визначити загальні засади фольклору Великобританії, суть основних понять. Записати основні поняття теми у термінологічний словник.

Вивчаючи питання 2, прочитати «Рими матінки Гуски». Надати характеристику збірника «Рими матінки Гуски».

Вивчаючи питання 3, Прочитати казки Великобританії (The Three little pigs, Jack and his friends, The Gingerbread Man). Визначити: їх ідейний зміст, проблематику, жанрову своєрідність та роль у формуванні в дітей гуманізму й пізнавального інтересу.

Вивчаючи питання 4, визначити тексти, рекомендовані для читання дітей молодшого шкільного за темою практичного заняття.

Завдання для всіх здобувачів групи.

1. Вивчити теоретичний матеріал до практичного заняття.
2. Підготуватися до опитування за питаннями плану заняття.
3. Підготуватися до виконання завдань практичного блоку.

Індивідуальні завдання:

1. Проаналізувати проблемні питання. Підготуватись до їх обговорення.
2. Виконати завдання для самостійної роботи за темою практичного заняття

Практичний блок

Практичне завдання 1. З курсу «Дитяча література» згадайте та розкрийте значення наступних понять: фольклорні жанри: колискова, примовка, перевертиш, лічилка, загадка, прислів'я, приказка; види словесної образності: метафора, порівняння, епітет, уособлення, гіпербола, літота. Запишіть формулювання основних понять теми в термінологічний словник.

Практичне завдання 2. Знайдіть лічилки (Counting Rhymes). (One, two, sky blue, Bubble Gum, Mary at the Kitchen Door, Engine Number Nine). Визначить їхнє місце в освітньому процесі початкової школи та наведіть приклади.

The Ten Little Niggers

Ten little nigger boys went out to dine; One choked his little self, and then there were nine.

Nine little nigger boys sat up very late; One overslept himself, and then there were eight.

Eight little nigger boys travelling in Devon; One said he'd stay there, and then there were seven.

Seven little nigger boys chopping up sticks; One chopped himself in half, and then there were six.

Six little nigger boys playing with a hive; A bumble-bee stung one, and then there were five.

Five little nigger boys going in for law; One got in chancery, and then there were four.

Four little nigger boys going out to sea; A red herring swallowed one, and then there were three.

Three little nigger boys walking in the Zoo; A big bear hugged one, and then there were two.

Two little nigger boys sitting in the sun; One got frizzled up, and then there was one.

One little nigger boy left all alone; He went out and hanged himself and then there were None

Практичне завдання 3. Знайдіть вірші (Pussy Cat, Humpty-Dumpty, A crooked Man, Black Sheep, If all seas, Little Mouse, Good Night, Sleep Tight, Twinkle, Twinkle, Little Star, Ladybird, Two little birds, Moo cow 'f You Are Happy, Alligator, Apples, Peaches, Pears and Plums).

Розкрийте моральну, художню та пізнавальну цінність кожного вірша.

Практичне завдання 4. Визначить «історичне коріння» вірша «Humpty-Dumpty».

HUMPTY DUMPTY

Humpty Dumpty sat on a wall,
Humpty Dumpty had a great fall,
All the King's horses and all the King's men
Couldn't put Humpty together again

Практичне завдання 5. Прочитайте вірші. Проаналізуйте дидактичну цінність (фонетичну, граматичну, лексичну) кожного вірша.

If all the seas were one sea,
What a great sea that would be!
If all the trees were one tree,
What a great tree that would be!
And if all the axes were one axe,
What a great axe that would be!
And if all the men were one man,
What a great man he would be!
And if the great man took the great axe,
And cut down the great tree,
And let it fall into the great sea,
What a splash-splash that would be!

THE CROOKED MAN

There was a crooked man,
And he walked a crooked mile,
He found a crooked sixpence
Against a crooked stile,
He bought a crooked cat,

Which caught a crooked mouse,
And they all lived together
In a little crooked house.

Практичне завдання 6. Підготуйте до заняття усне повідомлення по одній з тем:

А) Історичні мотиви в англійських народних пісеньках: «Шалтай-Бовтай» і інших (наприклад, «Цвях і підкова», «Гектор-Протектор», «Дама бубон»).

Б) Образи дітей в англійському фольклорі: «Дженні», «Робін з Бобіна», «Джек-Дружок» і інші (наприклад, «Із чого тільки зроблені хлопчики», «Так ми танцюємо біля сливи» і т.д.).

В) Забавні історії про тварин: «Рукавички», «Кораблик», «Поросята», «У гостях у королеви», «Курка», «У Мері є ручний баран» і інші.

Г) Перевертиш — улюблений жанр англійського фольклору: «Я бачив», «Не може бути» і інші (наприклад, «Одного разу я бачив таку картину», «Раз на Лондонському мосту» і т.д.).

Д) Своєрідність англійського гумору в текстах-страшилках: «Бабуся», «Скорчена пісня» і інші (наприклад, «Одного разу містер Квак зібрався погуляти», «Десять негреньт»).

Практичне завдання 7. Прочитайте казку The Three little pigs.

а). Визначте: головну думку, ідейний зміст, проблематику, жанрову своєрідність та роль у формуванні в дітей гуманізму й пізнавального інтересу.

б). Розкрийте моральну цінність казки. Чому вчить казка.

в). Проаналізуйте дидактичну цінність кожного граматичного матеріалу казки. Визначить при вивченні, якого граматичного явища або структури можна використовувати цю казку.

г). Доберіть прислів'я, що відображають головну думку та сюжет казки.

д). Схарактеризуйте героїв казки.

The Three Little Pigs

Once upon a time there were three little pigs and the time came for them to leave home and seek their fortunes.

Before they left, their mother told them, «Whatever you do, do it the best that you can because that's the way to get along in the world.» So three little pigs left their mother to find homes for themselves. The first pig met a man with the bundle of straw. «Please, man» said the pig, «will you let me have that bundle of straw to build my house?» «Yes, here, take it,» said the kind man. The little pig was very pleased and at once built his house out of straw because it was the easiest thing to do.

The second little pig said goodbye to his mother and set out. Before long he met a man with the bundle of sticks. «Please, man,» he said, «will you let me have that bundle of sticks to build my house?» «Yes, you can have it, here it is,» said the kind man. So the second little pig was very pleased and built his house out of sticks. This was a little bit stronger than a straw house. Then last of all the third little pig set out and met a man with load of bricks. «Please, man,» he said, «will you let me have that load of bricks to build my house?»

«Yes, here they are, all for you,» said the kind man. The third little pig was very pleased and built his house out of bricks.

One night the big bad wolf, who dearly loved to eat fat little piggies, came along and saw the first little pig in his new house of straw. The wolf knocked on the door, and said, «Let me in, let me in, little pig or I'll huff and I'll puff and I'll blow your house in!» «No, not by the hair of my chinny chin chin, I'll not let you in!» said the little pig.

«Now I'll huff and I'll puff and I'll blow your house down,» cried the wolf. And of course the wolf did blow the house in and ate the first little pig. The wolf then came to the house of sticks and knocked at the door. «Little pig, little pig,» he said, «open up your door and let me in!» Now the second little pig remembered what his mother had told him, so he too said, «No, not by the hair on my chinny chin chin, I'll not let you in.»

«Now I'll huff and I'll puff and I'll blow your house down!» cried the wolf. But the little pig went on saying, «No, not by the hair

on my chinny chin chin, I'll not let you in.» So again the old wolf huffed and he puffed and he huffed and he puffed, this time it was much harder work, but finally down came the house. The wolf blew that house in too, and ate the second little pig.

The wolf then came to the house of bricks and again he said. «Little pig, little pig, open your door and let me in!»

But like his brothers the third little pig said, «No, not by the hair on my chinny chin chin, I'll not let you in.»

«Now I'll huff and I'll puff and I'll blow your house down!» cried the wolf. And when the third little pig wouldn't open the door he huffed and he puffed and he huffed and he puffed, then he tried again but the brick house was so strong that he could not blow it down. Well, the wolf huffed and puffed again and again, but he could not blow down that brick house. This made the wolf very angry. When he found that he could not, with all his huffing and puffing, blow the house down, he said, «Little pig, I know where there is a nice field of turnips.»

«Where?» said the little pig.

«Oh, in Mr. Smith's home field, and if you are ready tomorrow morning I will call for you, and we will go together and get some for dinner.» «Very well,» said the little pig, «I will be ready. What time do you mean to go?» «Oh, at six o'clock.»

Well, the little pig got up at five, and got the turnips before the wolf came (which he did about six) and who said, «Little pig, are you ready?» The little pig said, «Ready! I have been and come back again, and got nice turnips for dinner.» The wolf felt very angry at this, but thought that he would be up to the little pig somehow or other, so he said, «Little pig, I know where there is a nice apple tree.»

«Where?» said the pig. «Down at Merry Garden,» replied the wolf, «and if you will not deceive me I will come for you, at five o'clock tomorrow and get some apples.» Well, the little pig bustled up the next morning at four o'clock, and went off for the apples, hoping to get back before the wolf came; but he had further to go, and had to climb the tree, so that just as he was coming down from it, he saw the wolf coming, which, as you may suppose, frightened him very much.

When the wolf came up he said, «Little pig, what! Are you here before me? Are they nice apples?» «Yes, very,» said the little pig. «I will throw you down one.» And he threw it so far, that, while the wolf was gone to pick it up, the little pig jumped down and ran home. The next day the wolf came again, and said to the little pig, «Little pig, there is a fair this afternoon. Will you go?» «Oh yes,» said the pig, «I will go. What time shall you be ready?»

«At three,» said the wolf. So the little pig went off before the time as usual, and got to the fair, and bought a butter churn, which he was going home with, when he saw the wolf coming. Then he could not tell what to do. So he got into the churn to hide, and by so doing turned it around, and it rolled down the hill with the pig in it, which frightened the wolf so much, that he ran home without going to the fair. He went to the pig's house, and told him how frightened he had been by a great round thing which came down the hill past him.

Then the little pig said, «Ha, I frightened you, then. I had been to the fair and bought a butter churn, and when I saw you, I got into it, and rolled down the hill.» Then the wolf was very angry indeed, and declared he would eat up the little pig! The wolf was a sly old wolf and he climbed up on the roof of the little brick house to look for a way into the brick house. He roared down the chimney, «I'm coming down to eat you up!» The little pig saw the wolf climb up on the roof, so the pig had put a pot of boiling water on the fire and now he took off the lid. When the wolf finally found the hole in the chimney he crawled down the chimney and – splash!13 right into the pot. Quickly the little pig put down the cover and boiled up the old wolf for his dinner. That was the end of his troubles with the big bad wolf.

The next day the little pig invited his mother to visit him. She said, «You see it is just as I told you. The way to get along in the world is to do things as well as you can.» Fortunately for that little pig, he learned that lesson. And he just lived happily ever after!

Виконайте вправи до казки.

1. Виберить правильний варіант:

1. A big bad wolf is unable to destroy the third pig's house, made of straw.

2. A big bad wolf is unable to destroy the third pig's house, made of sticks.

3. A big bad wolf is unable to destroy the third pig's house, made of bricks.

4. A big bad wolf is unable to destroy the third pig's house, made of glass.

2. How does the wolf attempt to trick the pig out of the house?

1. The wolf attempts to trick the pig out of the house by showing him turnips.

2. The wolf attempts to trick the pig out of the house by asking to meet him at various places.

3. The wolf attempts to trick the pig out of the house by giving him red apples.

4. The wolf attempts to trick the pig out of the house by offering him some help.

3. What is a chin?

1. One of the two channels of the nose

2. The organ of vision

3. The lowermost part of the face

4. The organ that detects sound

4. Where does the pig catch the wolf?

1. The pig catches the wolf in a cauldron of cold water.

2. The pig catches the wolf in a box.

3. The pig catches the wolf in a jar.

4. The pig catches the wolf in a cauldron of boiling water.

5. The most well-known version of the story is an award-winning cartoon, which was produced

by _____.

1. Jack Elrod

2. Charles Gibson

3. Walt Disney

4. Benjamin Franklin

6. Виберить правильний варіант:

1. A big bad wolf is able to blow down the first two pig's houses, made of bricks and wood respectively.

2. A big bad wolf is able to blow down the first two pig's houses, made of straw and wood respectively.

3. A big bad wolf is able to blow down the first two pig's houses, made of straw and bricks respectively.

4. A big bad wolf is able to blow down the first two pig's houses, made of glass and wood respectively.

7. What does it mean, "to seek their fortune"?

1. to go in search or quest of luck

2. to ask for advice

3. to try to obtain some food

4. to attempt to do something

8. Why did the first pig build his house out of straw?

1. Because he was nervous.

2. Because he had much straw.

3. Because it was the easiest thing to do.

4. Because he did not know what to do.

9. Виберить потрібне дієслово:

The wolf then _____ to the house of sticks and knocked at the door.

1. blew

2. gave

3. came

4. come

10. Виберить потрібні дієслова:

When the wolf finally _____ the hole in the chimney he _____ down the

chimney and _____ right into the pot.

1. found, fell, crawled

2. crawled, fell, found

3. fell, found, crawled

4. found, crawled, fell

11. Виберить потрібне:

for – of – out – on

The third pig's brick house turns _____ to be the only one which is adequate to withstand the wolf.

12. Дайте відповіді на питання:

1. How many animals are mentioned in the story?
2. What Merry Garden?
3. What have you learned about the piggies?
4. What do you like and what don't you like in the story?
5. What would you do if you were the main character of the story?
6. What is the end of the story?
7. Retell the story.
13. Заповнити таблицю:

leave		left
	said	said
tell		told
blow	blew	
be		been

Практичне завдання 8.Прочитайте казку The Master and His Pupil

а). Визначте: головну думку, ідейний зміст, проблематику, жанрову своєрідність та роль у формуванні в дітей гуманізму й пізнавального інтересу.

б).Розкрийте моральну цінність казки. Чому вчить казка.

в). Проаналізуйте дидактичну цінність кожного граматичного матеріалу казки. Визначить при вивченні, якого граматичного явища або структури можна використовувати цю казку.

г). Доберіть прислів'я, що відображають головну думку та сюжет казки.

д). Схарактеризуйте героїв казки.

The Master and His Pupil

There was once a very learned man in the north-country who knew all the languages under the sun, and who was acquainted with all the mysteries of the world. He had one big book bound in black calf and clasped with iron, and with iron corners, and chained to a

table on the floor. When he read this book, he unlocked it with an iron key. This famous book contained all the secrets of the spiritual world. It told how many angels there were in heaven, and how they marched in their ranks, and sang, and what were their several functions, and what was the name of each great angel of might. And it told of the demons, how many of them there were, and what were their several powers, and their labours, and their names, and how they might be summoned, and how tasks might be imposed on them, and how they might be chained to be as slaves to man. Now the master had a pupil who was a foolish lad, and he acted as servant to the great master.

The boy was never allowed to look into the black book, hardly to enter the private room. One day the master was out. The lad was very curious. So he hurried to the chamber where his master kept his wonderful apparatus for changing copper into gold, and lead into silver. There was his magic mirror in which he could see all that was passing in the world. There also was the shell which when held to the ear whispered all the words that were spoken by anyone the master desired to know about. The lad tried in vain with the crucibles to turn copper and lead into gold and silver.

He looked long and vainly into the mirror; smoke and clouds passed over it, but he saw nothing plain. And the shell produced to his ear only indistinct murmurings, like the breaking of distant seas on an unknown shore. «I can do nothing, » he said; «as I don't know the right words to utter, and they are locked up in that magic book. »

He looked round, and, see! the book was not locked. The master had forgotten to lock it before he went out. The boy rushed to it, and opened the volume. It was written with red and black ink, and much of it he could not understand. But he put his finger on a line and spelled it through. At once the room was darkened, and the house trembled; a clap of thunder rolled through the passage and the old room, and there stood before him a horrible, horrible form, breathing fire, and with eyes like burning lamps. It was the demon, whom he had called up to serve him.

«Set me a task! » said he, with a voice like the roaring of an iron furnace. The boy only trembled, and his hair stood up.

«Set me a task, or I shall strangle you! »

But the lad could not speak. Then the evil spirit stepped towards him, and putting forth his hands touched his throat. The fingers burned his flesh. «Set me a task! »

«Water that flower, » cried the boy in despair, pointing to a geranium which stood in a pot on the floor. Instantly the spirit left the room, but in another instant he returned with a barrel on his back, and poured its contents over the flower; and again and again he went and came, and poured more and more water, till the floor of the room was ankle-deep. «Enough, enough! » gasped the lad; but the demon did not hear him. The lad didn't know the words by which to send him away, and still he fetched water.

It rose to the boy's knees and still more water was poured. It mounted to his waist, and the demon still kept on bringing barrels full. It rose to his armpits, and he scrambled to the table-top.

And now the water in the room stood up to the window and washed against the glass, and around his feet on the table. It still rose; it reached his breast. The poor boy cried, but all was useless. The evil spirit was pouring and pouring and pouring water. But the master remembered on his journey that he had not locked his book, and therefore returned, and at the moment when the water was bubbling about the pupil's chin, rushed into the room and spoke the words which cast the demon back into his fiery home.

Вправи до казки

1. Виберить правильний варіант:

1. A learned man had a book in which he had the knowledge to control angels.
2. A learned man had a book in which he had the knowledge to control demons.
3. A learned man had a book in which he had the knowledge to control people.
4. A learned man had a book in which he had the knowledge to control stupid pupils.

2. What is a demon?

1. a supernatural being, often depicted in humanoid form with feathered wings on the back

and halo around the head

wolf
2. a mythological human with the ability to shapeshift into a

3. a supernatural, malevolent being

4. an animated corpse raised by magical means

3. What is magic?

1. the act of producing musical sounds with the voice

2. a form of communication between two demons

3. a performing art that entertains audiences

4. the use of paranormal methods to manipulate natural forces

4. What did the foolish pupil one day do with the magic book?

1. The foolish pupil decided to burn it.

2. The foolish pupil brought it to the library.

3. The foolish pupil did absolutely nothing.

4. The foolish pupil began to study.

5. What did the demon do when the pupil summoned him?

1. The demon tried to steal the book.

pupil.
2. The demon appeared and demanded a task from the foolish

3. The demon disappeared at once.

4. The demon wanted to play magic games.

Завдання для самостійної роботи за темою

1. Визначити які засоби англійського фольклору й на яких етапах уроку можна використовувати для підвищення ефективності навчання англійській мові молодших школярів. Навести фрагмент методичної розробки уроку (навчальна дисципліна, тема уроку, та етап на якому буде застосований засіб).

2. Написати есе «Міфологія як джерело дитячої англійської літератури».

ВИСНОВКИ (ЗАПОВНІТЬ ПРОПУСКИ):

Розкрийте значення наступних понять: фольклорні жанри:
колискова.....
.....,

примовка.....
.....,
перевертиш.....
.....,
лічилка.....
.....,
загадка.....
.....,
прислів'я.....
.....,
приказка.....;

види словесної образності:

метафора.....
.....,
порівняння.....
.....,
епітет.....
.....,
уособлення.....
.....,
гіпербола.....
.....
.....

Загальними засадами фольклору Великобританії

є:.....
.....

Які основні жанри усної народної творчості для дітей
найбільше популярні в дитячій англійській літературі

.....
.....
.....

Дитячий міфологізм – це

.....
.....
Казка це

- Відмінності між міфом і казкою полягають в
-
-
- Завданням казки є
-
-
- Назвіть морфологічні різновиди казок
-
-
- Як називають героя авантюрних казок?
-
-

Питання для самоконтролю знань здобувачів

1. Назвіть фольклорні жанри (малі й великі).
2. Що таке балада (дайте визначення)?
3. Розкрийте закономірності створення фонду казок у національній культурі на прикладі англійського фольклору.
4. Назвіть морфологічні різновиди казок.
5. Приведіть приклади казок різних типів з дитячої літератури Великобританії (на вибір).
6. Назвіть основні джерела американського фольклору. Приведіть приклади.
7. Назвіть правила твору лимериків. Прочитайте один з лимериків Є. Ліра або народний лимерик (на вибір).
8. Як називається збірник віршів для дітей, що був опублікований в 1760-65 рр. в Англії? Розповідайте одне з віршів напам'ять.
9. Назвіть на англійській мові еквівалент малих фольклорних форм: колискова, канон, пісня-загадка. Приведіть приклади.
10. Як називається герой авантюрних казок? Приведіть приклад авантюрної казки.

Рекомендована література

1. Багацька О.В., Дука М.В. Література Англії: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (англійською мовою). Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 443 с.

2. Бобир О. В. Англійська дитяча література: навчальний посібник-хрестоматія. Ніжин, 2012. 636с.

3. Деркачова О. Літературна казка Великобританії. Івано-Франківськ, 2012. 132 с.

4. Дука М.В. Practical Guide to English and American Literature (Путівник по літературі Англії та США): навч.посіб. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. 250 с.

5.Зарубіжна література для дітей: хрестоматія /упор А. І. Мовчун та та ін. Київ : Арій, 2011. 592 с.

6. Короткі оповідання. Книжка для читання англійською мовою за творами британських письменників/упоряд.: Ярошенко. Тернопіль: Підручники і посібники, 2014. 128 с

7. Кулиш В.Г. Путешествие в английскую сказку. АСТ; Донецк: Сталкер, 2005. 315 с.

8. American literature: 1930 to the present (A.Bell, D.W.Heiney, L.H.Downs). N. Y.: Barron»s Educational Series, Inc., 2004. 422p.

9.English Fairy-tales [Електронний ресурс]: колекція произведений на англійском языке. Режим доступа: https://www.worldoftales.com/English_fairy_tales.html#gsc.tab=0

Електронні ресурси:

- LiteratureResourceCentre (LRC):

<http://library.buffalo.edu/e-resources/lrc.html>

AcademicSearchComplete:

<http://libweb.lib.buffalo.edu/pdp/index.asp?ID=461>;

<http://www.library.yale.edu/humanities/english/>

(Literatureguide)

- WWWreferenceresources:

<http://www.library.yale.edu/rsc/readyref/>

-Primary sourcesresearch:

<http://www.library.yale.edu/ref/err/primsrscs.html>

- <http://logrys.net/Books/LitF/>

Тексти художніх творів, ілюстрації до творів, інформація про письменників

<http://www.chl.kiev.ua/>

Практичне заняття 2. The Fantastic character's English Literature for Children. (Казкові персонажі англійської дитячої літератури)

Мета – сформувати уявлення про казкові персонажі англійських дітей. Розвивати здібності оцінювати естетичне багатство сучасних казок; виявляти їхню основну ідейну, естетичну й емоційну інформацію. Удосконалювати вміння: розпізнати засоби художньої виразності; виявити підтекст, розширяти зміст думки автора; виносити розгорнуті оцінні судження про образи героїв; формулювати особистісну точку зору прочитаного; уміння відбирати й використовувати фрагменти автентичного тексту для розв'язання навчальних завдань (навчання говорінню, читанню); уміння складати синквейн.

Питання для обговорення

1. Казкові та чарівні персонажі, які приносять дітям в Англії подарунки.
2. Зимові персонажі та різдвяні традиції.
3. Пасхальні традиції та роль Easter Bunny.
4. Tooth fairy та традиції, що пов'язані з нею.
5. Мультиплікаційні персонажі для дітей. Скряга Скрудж, Міккі-Маус, Шрек та інші.

Методичні вказівки до практичного заняття

З метою узагальнення вивченого, успішного виконання практичних завдань та завдань самостійної роботи, опрацювати рекомендовану літературу, знати відповіді на запропоновані питання для обговорення.

Визначить ключові поняття, їх визначення та запишіть у словник.

Опрацювавши рекомендовану літературу, основне законспектувати та підготуватися до обговорення питань плану практичного заняття, відповідей на проблемні питання.

Пам'ятайте, що сутність конспектування полягає не в переписуванні або копіюванні тексту, а у виділенні основних думок, формулюванні висновків у скороченому вигляді своїми словами.

Готуючись до заняття, зверніть увагу на практичне значення проблеми.

Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Вивчаючи питання 1, визначити казкові та чарівні персонажі, які приносять дітям в Англії подарунки. Записати основні поняття теми в термінологічний словник.

Вивчаючи питання 2, Прочитати твір *A Kidnapped Santa Claus*, by L. Frank Baum визначити та охарактеризувати зимові персонажі та різдвяні традиції.

Вивчаючи питання 3, визначити та охарактеризувати пасхальні традиції та роль *Easter Bunny*.

Вивчаючи питання 4, визначити та охарактеризувати *Tooth fairy* та традиції, що пов'язані з нею.

6. *Вивчаючи питання 5*, визначити та охарактеризувати мультиплікаційні персонажі для дітей.

Завдання для всіх здобувачів групи.

1. Вивчити теоретичний матеріал до практичного заняття.
2. Підготуватися до опитування за питаннями плану заняття.
3. Підготуватися до виконання завдань практичного блоку.

Індивідуальні завдання:

1. Проаналізувати проблемні питання. Підготуватись до їхнього обговорення.
2. Виконати завдання для самостійної роботи за темою практичного заняття

Практичний блок

Практичне завдання 1.Прочитайте оповідання *A Kidnapped Santa Claus*, by L. Frank Baum.

Визначити які казкові персонажі приносять дітям в Англії чари, дива та подарунки.

Схарактеризувати зимових персонажів: Santa Claus. Ginger man (gingerbread man). Nutcracker - Лускунчик. Snowman. Snowflake.

Хто такі Saint Nicholas, Father Christmas, Saint Nick, Kris Kringle, Santy, Santa?

Santa's helpers: Mrs. Claus, Rudolph, Dasher, Dancer, Prancer, Vixen, Comet, Cupid, Donner и Blitzen.

Хто такий Krampus. Яка його роль у зимовій казці?

A Kidnapped Santa Claus, by L. Frank Baum

Santa Claus lives in the Laughing Valley, where stands the big, rambling castle in which his toys are manufactured. His workmen, selected from the ryls, knooks, pixies and fairies, live with him, and every one is as busy as can be from one year's end to another.

It is called the Laughing Valley because everything there is happy and gay. The brook chuckles to itself as it leaps rollicking between its green banks; the wind whistles merrily in the trees; the sunbeams dance lightly over the soft grass, and the violets and wild flowers look smilingly up from their green nests. To laugh one needs to be happy; to be happy one needs to be content. And throughout the Laughing Valley of Santa Claus contentment reigns supreme.

On one side is the mighty Forest of Burzee. At the other side stands the huge mountain that contains the Caves of the Daemons. And between them the Valley lies smiling and peaceful.

One would think that our good old Santa Claus, who devotes his days to making children happy, would have no enemies on all the earth; and, as a matter of fact, for a long period of time he encountered nothing but love wherever he might go.

But the Daemons who live in the mountain caves grew to hate Santa Claus very much, and all for the simple reason that he made children happy. The Caves of the Daemons are five in number. A broad pathway leads up to the first cave, which is a finely arched cavern at the foot of the mountain, the entrance being beautifully carved and decorated. In it resides the Daemon of Selfishness.

Back of this is another cavern inhabited by the Daemon of Envy. The cave of the Daemon of Hatred is next in order, and through this one passes to the home of the Daemon of Malice—situated in a dark and fearful cave in the very heart of the mountain. I do not know what lies beyond this. Some say there are terrible pitfalls leading to death and destruction, and this may very well be true. However, from each one of the four caves mentioned there is a small, narrow tunnel leading to the fifth cave—a cozy little room occupied by the Daemon of Repentance. And as the rocky floors of these passages are well worn by the track of passing feet, I judge that many wanderers in the Caves of the Daemons have escaped through the tunnels to the abode of the Daemon of Repentance, who is said to be a pleasant sort of fellow who gladly opens for one a little door admitting you into fresh air and sunshine again.

Well, these Daemons of the Caves, thinking they had great cause to dislike old Santa Claus, held a meeting one day to discuss the matter. «I'm really getting lonesome,» said the Daemon of Selfishness. «For Santa Claus distributes so many pretty Christmas gifts to all the children that they become happy and generous, through his example, and keep away from my cave.»

«I'm having the same trouble,» rejoined the Daemon of Envy. «The little ones seem quite content with Santa Claus, and there are few, indeed, that I can coax to become envious.»

«And that makes it bad for me!» declared the Daemon of Hatred. «For if no children pass through the Caves of Selfishness and Envy, none can get to MY cavern.»

«Or to mine,» added the Daemon of Malice.

«For my part,» said the Daemon of Repentance, «it is easily seen that if children do not visit your caves they have no need to visit mine; so that I am quite as neglected as you are.»

«And all because of this person they call Santa Claus!» exclaimed the Daemon of Envy. «He is simply ruining our business, and something must be done at once.»

To this they readily agreed; but what to do was another and more difficult matter to settle. They knew that Santa Claus worked all through the year at his castle in the Laughing Valley, preparing the gifts he was to distribute on Christmas Eve; and at first they resolved t

o try to tempt him into their caves, that they might lead him on to the terrible pitfalls that ended in destruction.

So the very next day, while Santa Claus was busily at work, surrounded by his little band of assistants, the Daemon of Selfishness came to him and said: «These toys are wonderfully bright and pretty. Why do you not keep them for yourself? It's a pity to give them to those noisy boys and fretful girls, who break and destroy them so quickly.»

«Nonsense!» cried the old graybeard, his bright eyes twinkling merrily as he turned toward the tempting Daemon. «The boys and girls are never so noisy and fretful after receiving my presents, and if I can make them happy for one day in the year I am quite content.»

So the Daemon went back to the others, who awaited him in their caves, and said: «I have failed, for Santa Claus is not at all selfish.»

The following day the Daemon of Envy visited Santa Claus. Said he: «The toy shops are full of playthings quite as pretty as those you are making. What a shame it is that they should interfere with your business! They make toys by machinery much quicker than you can make them by hand; and they sell them for money while you get nothing at all for your work.»

But Santa Claus refused to be envious of the toy shops.

«I can supply the little ones but once a year—on Christmas Eve,» he answered; «for the children are many, and I am but one. And as my work is one of love and kindness I would be ashamed to receive money for my little gifts. But throughout all the year the children must be amused in some way, and so the toy shops are able to bring much happiness to my little friends. I like the toy shops, and am glad to see them prosper.»

In spite of the second rebuff, the Daemon of Hatred thought he would try to influence Santa Claus. So the next day he entered the busy workshop and said: «Good morning, Santa! I have bad news for you.» «Then run away, like a good fellow,» answered Santa Claus. «Bad news is something that should be kept secret and never told.»

«You cannot escape this, however,» declared the Daemon; «for in the world are a good many who do not believe in Santa Claus, and these you are bound to hate bitterly, since they have so wronged you.» «Stuff and rubbish!» cried Santa.

«And there are others who resent your making children happy and who sneer at you and call you a foolish old rattlepate! You are quite right to hate such base slanderers, and you ought to be revenged upon them for their evil words.»

«But I don't hate »em!» exclaimed Santa Claus positively. «Such people do me no real harm, but merely render themselves and their children unhappy. Poor things! I'd much rather help them any day than injure them.» Indeed, the Daemons could not tempt old Santa Claus in any way. On the contrary, he was shrewd enough to see that their object in visiting him was to make mischief and trouble, and his cheery laughter disconcerted the evil ones and showed to them the folly of such an undertaking. So they abandoned honeyed words and determined to use force.

It was well known that no harm can come to Santa Claus while he is in the Laughing Valley, for the fairies, and syls, and knooks all protect him. But on Christmas Eve he drives his reindeer out into the big world, carrying a sleighload of toys and pretty gifts to the children; and this was the time and the occasion when his enemies had the best chance to injure him. So the Daemons laid their plans and awaited the arrival of Christmas Eve.

The moon shone big and white in the sky, and the snow lay crisp and sparkling on the ground as Santa Claus cracked his whip and sped away out of the Valley into the great world beyond. The roomy sleigh was packed full with huge sacks of toys, and as the reindeer dashed onward our jolly old Santa laughed and whistled and sang for very joy. For in all his merry life this was the one day in the year when he was happiest—the day he lovingly bestowed the treasures of his workshop upon the little children.

It would be a busy night for him, he well knew. As he whistled and shouted and cracked his whip again, he reviewed in mind all the towns and cities and farmhouses where he was expected, and figured that he had just enough presents to go around and make every child happy. The reindeer knew exactly what was expected of them,

and dashed along so swiftly that their feet scarcely seemed to touch the snow-covered ground.

Suddenly a strange thing happened: a rope shot through the moonlight and a big noose that was in the end of it settled over the arms and body of Santa Claus and drew tight. Before he could resist or even cry out he was jerked from the seat of the sleigh and tumbled head foremost into a snowbank, while the reindeer rushed onward with the load of toys and carried it quickly out of sight and sound.

Such a surprising experience confused old Santa for a moment, and when he had collected his senses he found that the wicked Daemons had pulled him from the snowdrift and bound him tightly with many coils of the stout rope. And then they carried the kidnapped Santa Claus away to their mountain, where they thrust the prisoner into a secret cave and chained him to the rocky wall so that he could not escape.

«Ha, ha!» laughed the Daemons, rubbing their hands together with cruel glee. «What will the children do now? How they will cry and scold and storm when they find there are no toys in their stockings and no gifts on their Christmas trees! And what a lot of punishment they will receive from their parents, and how they will flock to our Caves of Selfishness, and Envy, and Hatred, and Malice! We have done one a mighty clever thing, we Daemons of the Caves!»

Now it so chanced that on this Christmas Eve the good Santa Claus had taken with him in his sleigh Nutcracker the Ryl, Peter the Kook, Kilter the Pixie, and a small fairy named Wisk—his four favorite assistants. These little people he had often found very useful in helping him to distribute his gifts to the children, and when their master was so suddenly dragged from the sleigh they were all snugly tucked underneath the seat, where the sharp wind could not reach them.

The tiny immortals knew nothing of the capture of Santa Claus until some time after he had disappeared. But finally they missed his cheery voice, and as their master always sang or whistled on his journeys, the silence warned them that something was wrong.

Little Wisk stuck out his head from underneath the seat and found Santa Claus gone and no one to direct the flight of the reindeer. «Whoa!» he called out, and the deer obediently slackened speed and came to a halt.

Peter and Nuter and Kilter all jumped upon the seat and looked back over the track made by the sleigh. But Santa Claus had been left miles and miles behind.

«What shall we do?» asked Wisk anxiously, all the mirth and mischief banished from his wee face by this great calamity.

«We must go back at once and find our master,» said Nuter the Ryl, who thought and spoke with much deliberation. «No, no!» exclaimed Peter the Knook, who, cross and crabbed though he was, might always be depended upon in an emergency. «If we delay, or go back, there will not be time to get the toys to the children before morning; and that would grieve Santa Claus more than anything else.»

«It is certain that some wicked creatures have captured him,» added Kilter thoughtfully, «and their object must be to make the children unhappy. So our first duty is to get the toys distributed as carefully as if Santa Claus were himself present. Afterward we can search for our master and easily secure his freedom.»

This seemed such good and sensible advice that the others at once resolved to adopt it. So Peter the Knook called to the reindeer, and the faithful animals again sprang forward and dashed over hill and valley, through forest and plain, until they came to the houses wherein children lay sleeping and dreaming of the pretty gifts they would find on Christmas morning.

The little immortals had set themselves a difficult task; for although they had assisted Santa Claus on many of his journeys, their master had always directed and guided them and told them exactly what he wished them to do. But now they had to distribute the toys according to their own judgment, and they did not understand children as well as did old Santa. So it is no wonder they made some laughable errors.

Mamie Brown, who wanted a doll, got a drum instead; and a drum is of no use to a girl who loves dolls. And Charlie Smith, who delights to romp and play out of doors, and who wanted some new rubber boots to keep his feet dry, received a sewing box filled with colored worsteds and threads and needles, which made him so provoked that he thoughtlessly called our dear Santa Claus a fraud.

Had there been many such mistakes the Daemons would have accomplished their evil purpose and made the children unhappy. But the little friends of the absent Santa Claus labored faithfully and intelligently to carry out their master's ideas, and they made fewer errors than might be expected under such unusual circumstances.

And, although they worked as swiftly as possible, day had begun to break before the toys and other presents were all distributed; so for the first time in many years the reindeer trotted into the Laughing Valley, on their return, in broad daylight, with the brilliant sun peeping over the edge of the forest to prove they were far behind their accustomed hours.

Having put the deer in the stable, the little folk began to wonder how they might rescue their master; and they realized they must discover, first of all, what had happened to him and where he was.

So Wisk the Fairy transported himself to the bower of the Fairy Queen, which was located deep in the heart of the Forest of Burzee; and once there, it did not take him long to find out all about the naughty Daemons and how they had kidnapped the good Santa Claus to prevent his making children happy.

The Fairy Queen also promised her assistance, and then, fortified by this powerful support, Wisk flew back to where Nuter and Peter and Kilter awaited him, and the four counseled together and laid plans to rescue their master from his enemies.

It is possible that Santa Claus was not as merry as usual during the night that succeeded his capture. For although he had faith in the judgment of his little friends he could not avoid a certain amount of worry, and an anxious look would creep at times into his kind old eyes as he thought of the disappointment that might await his dear little children. And the Daemons, who guarded him by turns, one after another, did not neglect to taunt him with contemptuous words in his helpless condition.

When Christmas Day dawned the Daemon of Malice was guarding the prisoner, and his tongue was sharper than that of any of the others.

«The children are waking up, Santa!» he cried. «They are waking up to find their stockings empty! Ho, ho! How they will

quarrel, and wail, and stamp their feet in anger! Our caves will be full today, old Santa! Our caves are sure to be full!»

But to this, as to other like taunts, Santa Claus answered nothing. He was much grieved by his capture, it is true; but his courage did not forsake him. And, finding that the prisoner would not reply to his jeers, the Daemon of Malice presently went away, and sent the Daemon of Repentance to take his place.

This last personage was not so disagreeable as the others. He had gentle and refined features, and his voice was soft and pleasant in tone.

«My brother Daemons do not trust me overmuch,» said he, as he entered the cavern; «but it is morning, now, and the mischief is done. You cannot visit the children again for another year.»

«That is true,» answered Santa Claus, almost cheerfully; «Christmas Eve is past, and for the first time in centuries I have not visited my children.»

«The little ones will be greatly disappointed,» murmured the Daemon of Repentance, almost regretfully; «but that cannot be helped now. Their grief is likely to make the children selfish and envious and hateful, and if they come to the Caves of the Daemons today I shall get a chance to lead some of them to my Cave of Repentance.»

«Do you never repent, yourself?» asked Santa Claus, curiously

«Oh, yes, indeed,» answered the Daemon. «I am even now repenting that I assisted in your capture. Of course it is too late to remedy the evil that has been done; but repentance, you know, can come only after an evil thought or deed, for in the beginning there is nothing to repent of.»

«So I understand,» said Santa Claus. «Those who avoid evil need never visit your cave.»

«As a rule, that is true,» replied the Daemon; «yet you, who have done no evil, are about to visit my cave at once; for to prove that I sincerely regret my share in your capture I am going to permit you to escape.»

This speech greatly surprised the prisoner, until he reflected that it was just what might be expected of the Daemon of Repentance. The fellow at once busied himself untying the knots that bound

Santa Claus and unlocking the chains that fastened him to the wall. Then he led the way through a long tunnel until they both emerged in the Cave of Repentance.

«I hope you will forgive me,» said the Daemon pleadingly. «I am not really a bad person, you know; and I believe I accomplish a great deal of good in the world.»

With this he opened a back door that let in a flood of sunshine, and Santa Claus sniffed the fresh air gratefully. «I bear no malice,» said he to the Daemon, in a gentle voice; «and I am sure the world would be a dreary place without you. So, good morning, and a Merry Christmas to you!»

With these words he stepped out to greet the bright morning, and a moment later he was trudging along, whistling softly to himself, on his way to his home in the Laughing Valley.

Marching over the snow toward the mountain was a vast army, made up of the most curious creatures imaginable. There were numberless knooks from the forest, as rough and crooked in appearance as the gnarled branches of the trees they ministered to. And there were dainty ryls from the fields, each one bearing the emblem of the flower or plant it guarded. Behind these were many ranks of pixies, gnomes and nymphs, and in the rear a thousand beautiful fairies floated along in gorgeous array.

This wonderful army was led by Wisk, Peter, Nuter, and Kilter, who had assembled it to rescue Santa Claus from captivity and to punish the Daemons who had dared to take him away from his beloved children. And, although they looked so bright and peaceful, the little immortals were armed with powers that would be very terrible to those who had incurred their anger. Woe to the Daemons of the Caves if this mighty army of vengeance ever met them! But lo! coming to meet his loyal friends appeared the imposing form of Santa Claus, his white beard floating in the breeze and his bright eyes sparkling with pleasure at this proof of the love and veneration he had inspired in the hearts of the most powerful creatures in existence.

And while they clustered around him and danced with glee at his safe return, he gave them earnest thanks for their support. But Wisk, and Nuter, and Peter, and Kilter, he embraced affectionately.

«It is useless to pursue the Daemons,» said Santa Claus to the army. «They have their place in the world, and can never be destroyed. But that is a great pity, nevertheless,» he continued musingly. So the fairies, and knooks, and pixies, and ryls all escorted the good man to his castle, and there left him to talk over the events of the night with his little assistants. Wisk had already rendered himself invisible and flown through the big world to see how the children were getting along on this bright Christmas morning; and by the time he returned, Peter had finished telling Santa Claus of how they had distributed the toys.

«We really did very well,» cried the fairy, in a pleased voice; «for I found little unhappiness among the children this morning. Still, you must not get captured again, my dear master; for we might not be so fortunate another time in carrying out your ideas.»

He then related the mistakes that had been made, and which he had not discovered until his tour of inspection. And Santa Claus at once sent him with rubber boots for Charlie Smith, and a doll for Mamie Brown; so that even those two disappointed ones became happy.

As for the wicked Daemons of the Caves, they were filled with anger and chagrin when they found that their clever capture of Santa Claus had come to naught. Indeed, no one on that Christmas Day appeared to be at all selfish, or envious, or hateful. And, realizing that while the children's saint had so many powerful friends it was folly to oppose him, the Daemons never again attempted to interfere with his journeys on Christmas Eve.

Практичне завдання 2. Схарактеризуйте різдвяні традиції. Складіть коротку розповідь для дітей на англійській мові.

Практичне завдання 3. Схарактеризуйте пасхальні традиції та роль Easter Bunny . Складіть коротку розповідь для дітей на англійській мові «Magic adventures of an Easter Bunny».

Практичне завдання 4. Схарактеризуйте традиції, що пов'язані з Tooth fairy . Складіть синквейн «Tooth fairy»

Практичне завдання 5. Охарактеризуйте мультиплікаційні персонажі для дітей. Скряга Скрудж, Міккі-Маус, Шрек та інші. Складіть коротку розповідь для дітей на

англійській мові: «Why Skrudzh the miser»; «Adventures of cheerful Mikki of the Mouse»; «Than Shrek is interesting to me».

Питання для самоконтролю знань здобувачів

1. Які казкові та чарівні персонажі, приносять дітям в Англії подарунки?
2. Згадайте зимових персонажів та різдвяні традиції.
3. Які ви знаєте пасхальні традиції?
4. Яка роль Easter Bunny в святкуванні Пасхи?
5. Tooth fairy та традиції що пов'язані з нею.
6. 7. Які мультиплікаційні персонажі для дітей вам відомі.
7. Охарактеризуйте Скрягу Скруджа, Міккі-Мауса, Шрека. та інші.

Рекомендована література

1. Багацька О.В., Дука М.В. Література Англії: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (англійською мовою). Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 443 с.
2. Бобир О. В. Англійська дитяча література: навчальний посібник-хрестоматія. Ніжин, 2012. 636с.
3. Дука М.В. Practical Guide to English and American Literature (Путівник по літературі Англії та США): навч.посіб. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. 250 с.
4. Зарубіжна література для дітей: хрестоматія /упор А. І. Мовчун та та ін . Київ: Арій, 2011. 592с.
5. Короткі оповідання. Книжка для читання англійською мовою за творами британських письменників/упоряд.: Ярошенко. Тернопіль: Підручники і посібники, 2014. 128 с.
6. Кулиш В.Г. Путешествие в английскую сказку. АСТ; Донецк: Сталкер, 2005. 315 с.
7. American literature: 1930 to the present (A.Bell, D.W.Heiney, L.H.Downs). N. Y. : Barron's Educational Series, Inc., 2004. 422p.
8. English Fairy-tales [Электронный ресурс]: коллекция произведений на английском языке. Режим доступа: https://www.worldoftales.com/English_fairy_tales.html#gsc.tab=0

Електронні ресурси:

Бібліотека світової літератури – оригінали та переклади
(Library of the world literature – original texts and translations): <http://ae-lib.narod.ru>.

Державна бібліотека України для юнацтва:
<http://www.4uth.gov.ua/>

Національна бібліотека України для дітей:
www.chl.kiev.ua/

- LiteratureResourceCentre (LRC):

<http://library.buffalo.edu/e-resources/lrc.html>

AcademicSearchComplete:

<http://libweb.lib.buffalo.edu/pdp/index.asp?ID=461>;

<http://www.library.yale.edu/humanities/english/>

(Literatureguide)

- WWWreferenceresources:

<http://www.library.yale.edu/rsc/readyref/>

-Primary sourcesresearch:

<http://www.library.yale.edu/ref/err/primsrscs.html>

- <http://logrys.net/Books/LitF/>

Тексти художніх творів, ілюстрації до творів, інформація
про письменників

<http://www.chl.kiev.ua/>

Практичне заняття 3. Тема. The heroic epos of Great Britain. (Героїчний епос Великобританії)

Мета – проаналізувати загальні засади героїчного епосу Великобританії Сформувати уявлення про загальнокультурні цінності та цінності англійського менталітету, які найшли своє відображення в англійському героїчному епосі. Розвивати здібності оцінювати естетичне багатство англійського епосу.

Питання для обговорення

1. Загальні засади героїчного епосу Великобританії.
2. Поема «Біовульф» — вірєць англосаксонської героїчної поезії.

3. Legends of King Arthur ((The Round Table,Excalibur, Sir Lancelot saves the Queen).

4. Розквіт балади в англійській і шотландській народній поезії в XIV-XV століттях(Robin Hood and Bishop, Robin Hood and Maid M, Death of Robin Hood). Тематична своєрідність, особливості жанру. Образ Робіна Гуда.

Методичні вказівки до практичного заняття

З метою узагальнення вивченого, успішного виконання практичних завдань та завдань самостійної роботи, опрацювати рекомендовану літературу, знати відповіді на запропоновані питання для обговорення.

Визначити ключові поняття, їх визначення та запишіть у словник.

Опрацювавши рекомендовану літературу, основне законспектувати та підготуватися до обговорення питань плану практичного заняття, відповідей на проблемні питання.

Пам'ятайте, що сутність конспектування полягає не в переписуванні або копіюванні тексту, а у виділенні основних думок, формулюванні висновків у скороченому вигляді своїми словами.

Готуючись до заняття, зверніть увагу на практичне значення проблеми.

Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Вивчаючи питання 1, визначити загальні засади героїчного епосу Великобританії. Записати основні поняття теми в термінологічний словник.

Вивчаючи питання 2, прочитати поему «Біовульф».

Визначити сюжетну побудову поеми. Скласти образ Біовульфа.

Вивчаючи питання 3, Прочитати Legends of King Arthur((The Round Table,Excalibur, Sir Lancelot saves the Queen,). Визначити: їх ідейний зміст, проблематику, жанрову своєрідність та виховну роль у формуванні дітей.

Вивчаючи питання 4, Прочитати Legends of Robin Hood and Bishop, Robin Hood and Maid M, Death of Robin Hood.

Визначити тематичну своєрідність, особливості жанру. Скласти портрет образу Робіна Гуда.

Завдання для всіх здобувачів групи.

1. Вивчити теоретичний матеріал до практичного заняття.
2. Підготуватися до опитування за питаннями плану заняття.
3. Підготуватися до виконання завдань практичного блоку.

Індивідуальні завдання:

1. Проаналізувати проблемні питання. Підготуватись до їхнього обговорення.
2. Виконати завдання для самостійної роботи за темою практичного заняття

Практичний блок

Практичне завдання 1. Визначити загальні засади героїчного епосу Великобританії. Записати основні поняття теми в термінологічний словник.

Практичне завдання 2. Прочитати поему «Біовульф». Визначити сюжетну побудову поеми. Скласти словесний образ Біовульфа.

Практичне завдання 3.

Прочитати Legends of King Arthur((The Round Table,Excalibur, Sir Lancelot saves the Queen). Розкрийте основну сюжетну лінію.

Визначити: їх ідейний зміст, проблематику, жанрову своєрідність та виховну роль у формуванні дітей.

Визначити основні композиційно-мовні форми в кожному тексті (оповідання, опис, монолог, діалог, полілог, не пряме мовлення). Визначить які історичні реалії, знайшли відбиття в цих творах та виділіть основні. Підготуйте уривок Legends of King Arthur для виразного читання та переказу.

The Lass of Roch Royal, or, Lord Gregory

It was a wild, stormy night, many years ago since now, when a fair-haired young girl knocked on the gate of the Roch Royal Castle. Her clothes were soaking wet1 with rain; her large, sad eyes were

moist with tears; and in her arms there was a bundle containing a small baby.

«I am a poor young girl that came from Cappelquin», she cried, «I'm in search of Lord Gregory, pray God I'll find him! The rain beats my yellow locks and the dew wets me still. Besides, my child is cold and shivering in my arms. Lord Gregory, let me in!»

A window-shutter clanged high above her, and a rough female voice shouted: «Lord Gregory is not here and henceforth can't be seen, as he is gone to bonny Scotland to bring home his new wife. So leave now these windows and likewise this castle, for it is deep in the sea you should hide your downfall.»

«But who will shoe my baby's little feet?» the girl moaned, in despair. «Who will put gloves on her hands? Who will put a long linen band around her waist? Who will comb her yellow hair with an ivory comb? Who will be her father till Lord Gregory comes home?» But there was no answer; the gates remained shut.

«Do you recall, darling Gregory,» the unfortunate lass continued, her voice breaking with sorrow, «that night in Cappelquin, when we exchanged pocket handkerchiefs, and, as for me, it was against my will? Your handkerchief was pure linen, love, and mine just coarse cloth, for yours cost a guinea, and mine but a penny?»

«Do you remember, love Gregory, that night in Cappelquin, when we exchanged rings on our fingers, and me – against my will? For yours was pure silver, and as for mine, it was simple tin, for your ring cost a guinea, and mine but one cent.»

«But Lord Gregory, I'm standing at your door now, with your child in my hands. Pray, open to me, let me in, let us get warm and merry again by your hearth! I beg you to show some mercy at least, if I'm denied your love!»

No sound came from within the castle; only the storm and the sea waves united to turn the night into the chaos of the elements.

The girl raised her eyes, trying to catch a glimpse of some movement behind the windows, but could only see the streams of heavy rain, a lightning, and the sky, as if cracked from side to side. As for the hall behind the gate, nothing seemed to stir inside.

The poor lass was desperate. There was a boat waiting for her in the nearby bay; and it was there she turned, still holding the child

in her arms. She set the sail,⁵ and the boat pulled out, a mere chip in the terrible storm. Soon it could not be seen anymore behind the thick veil of the shower.

A few hours later, nevertheless, the storm subsided. Morning came fresh and clean, with the autumn sun shining from behind the light mist. The sea waves looked tamed now; but no sign of the night visitation were there to find.

Soon after waking up, the young Lord Gregory went to tell his mother of the weird dream he saw that night.

«You told me to get back to bed, mother, but I was sure I heard a female voice, young, melodic and sorrowful, at our gates.»

«Oh my foolish son!» the old lady exclaimed, «There was no one at night. I told you to sleep on and bother yourself not.»

«You deceive me, mother!» young lord protested. «I dreamt of the lass I love who came here, bearing my child in her white, slender arms.»

«My son, this was but a beggar who foolishly claimed to be your wife. What she wanted was to deceive you, to bind you with the bounds of the promise you aren't obliged to keep. I told her to get away and to seek refuge⁶ for herself and her shame at the bottom of the sea. That wearisome girl must be lying down there now.»

«Now my curse on you, mother!» cried the lord, horrified. «Sure I heard the girl come knocking to my door, and you didn't let her in! Now, go and order three horses to be saddled for me: the black, the brown and the bay, saddle me the best horses in my stable; and I promise I'll range over mountains, over wide valleys and over the sea shore till I find the girl.» And so he rushed away from Roch Royal to find the cold body of the drowned lass and to fall dead by her side.

The Tale of Gamelyn

The Tale of Gamelyn In the reign of King Edward I, there lived in Lincolnshire a noble gentleman, Sir John of the Marches. He was now old, but was still a model of all courtesy and a perfect gentle knight. He had three sons, of whom the youngest, Gamelyn, was born in his father's old age, and was greatly beloved by the old man; the other two were much older than he, and John, the eldest,

had already developed a wicked character. Gamelyn and his second brother, Otho, respected their father, but John had no respect or obedience for the good gentleman, and was the chief trouble of his declining years, as Gamelyn was his chief joy. At last old age and weakness overcame the worthy old Sir John, and he was forced to take to his bed, where he lay sadly thinking of his children's future, and wondering how to divide his possessions fairly among the three. Fearing that he could commit an injustice, Sir John sent throughout the district for wise knights, asking them to come hastily, if they wished to see him alive and help him. When the country squires and lords, his near neighbours, heard of his serious condition, they hurried to the castle, and gathered in the bedchamber, where the dying knight greeted them thus: «Lords and gentlemen, I may no longer live; but I pray, for my sake, to help me to divide my lands among my three sons. For the love of God, do it justly, and forget not my youngest, Gamelyn. Seldom does any heir to an estate help his brothers after his father's death.»

The friends whom Sir John had invited thought long over the disposal of the estate. Most of them wanted to give all to the eldest son, but a strong minority said they must not forget the second.

They all agreed, however, that Gamelyn might wait till his eldest brother chose to give him a share of his father's lands. At last it was decided to divide the inheritance between the two elder sons, and the knights returned to the room where the brave old knight lay dying, and told him their decision.

He summoned up strength enough to protest against their plan, and said: «No, by Lord, I can yet leave my lands to whom I wish: they still are mine. Then be silent, neighbours, while I make my will. To John, my eldest son, and heir, I leave five ploughlands, my dead father's heritage; and same to my second, which I myself won in battles; everything else I own, in lands and goods and wealth, goes to Gamelyn, my youngest. And I ask you, for the love of God, not to forsake, but guard his helpless youth and let him not be denied his wealth.»

Then Sir John, satisfied with having proclaimed his will, died with Christian resignation, leaving his little son Gamelyn in the power of the cruel eldest brother, now, in his turn, Sir John. Since the

boy was very young, the new knight, as a natural guardian, got the control of Gamelyn's land, vassals, education, and nurture; but he did not fulfil his duty, for he clothed and fed the boy badly, and neglected his lands, so that his parks and houses, his farms and villages, fell into decay. The boy, when he grew older, noticed this and tried to change it, but did not realise the power in himself with which he tried to redress the wrongs. Later, though, he fully understood what injuries he could inflict others, so no man would dare to face him in fight when he was angry, so strong a youth had he become. While Gamelyn, one day, walking in the hall, was thinking of the ruin of all his inheritance, Sir John came in, and, seeing him, called out: «How now: is dinner ready?»

Furious at being addressed as if he were just a servant, Gamelyn replied angrily: «Go and do your own baking; I am not your cook.»

Sir John was astonished. «What, my dear brother, is that the way to answer? You have never addressed me so before!»

«No,» replied Gamelyn, because until now I have never considered all the wrong you have done me. My parks are broken open, my deer are driven off; you have deprived me of my armour and my horses; all that my father left to me is falling into ruin and decay. God's curse upon you, false brother!

Sir John was now angry beyond all measure,¹⁸ and shouted: Stand still, vagabond! What right do you have to speak of land or vassals? Thou shall learn to be grateful for food and the roof above your head.!

«A curse upon him that calls me a vagabond! I am no worse than yourself; I am the son of a lady and a good knight.»

In spite of all his anger, Sir John was a careful man, thinking of his own safety. He would not risk an encounter with Gamelyn, but called his servants and told them to beat him well, till he should learn better manners. But when the boy understood his brother's intention he promised that he would not be beaten alone – others should suffer too, and Sir John not the least. Leaping on to the wall, he got a pestle standing by the wall, and so boldly attacked the servants, that he drove them into a heap. Sir John had not even got that small amount of bravery: he fled to the next room and shut the door, while

Gamelyn cleared the hall with his pestle, and chased the cowardly grooms.

« Brother,» said Gamelyn, when he finally saw where the latter was hiding, « come a little nearer, and I will teach you how to play this merry game. »

« No, I will not come till you put down that pestle. Brother, be angry no more, and I will make peace with you. I swear it by the grace of God! »

« I was forced to defend myself, » said Gamelyn, « I could not let grooms beat a good knight's son; but now grant me one gift, and we shall soon be at peace with each other. »

« Yes, certainly, brother; ask for your gift, and I will give it readily. But indeed I was only testing you, for you are so young that I doubted your strength and manliness. It was only a pretence of beating that I meant. »

« This is my request, » said the boy: « if there is to be peace between us you must give to me all that my father left me while he was alive. »

To this Sir John agreed with apparent willingness, and even promised to repair the decayed houses and restore the lands and farms; but though he showed content with the agreement and kissed his brother with affection, yet he was inwardly planning a treachery against the unsuspecting youth.

Shortly after this quarrel between the brothers a wrestling competition was announced, the winner of which would become the owner of a fine ram and a ring of gold, and Gamelyn decided to try his powers. Accordingly he asked a horse from Sir John, who offered him his choice of all the horses in the stable, and then curiously questioned him as to his purpose. The lad explained that he wished to compete in the wrestling match, hoping to win honour by bearing away the prize; then he mounted his horse and rode away merrily, while the false Sir John locked the gate behind him, praying that he might get his neck broken in the contest.

Практичне завдання 4. Прочитати Legends of Robin Hood and Bishop, Robin Hood and Maid M, Death of Robin Hood
Розкрийте основну сюжетну лінію. Визначити: їх ідейний зміст,

проблематику, жанрову своєрідність та виховну роль у формуванні дітей.

Визначити основні композиційно-мовні форми в кожному тексті (оповідання, опис, монолог, діалог, полілог, не пряме мовлення). Визначить які історичні реалії, знайшли відбиття в цих творах та виділіть основні. Підготуйте уривок Legends of Robin Hood для виразного читання та переказу.

THE BALLAD ABOUT ROBIN HOOD

Robin Hood and Allan-a-Dale
Come listen to me, you gallants
so free

All you that love mirth for to hear,
And I will tell you of a
bold outlaw That lived in Nottinghamshier.

As Robin Hood in the forest stood,
All under the greenwood tree,
There he was aware of a brave young man
As fine as fine might be.

The youngster was clothed in scarlet red,
In scarlet fine and gay;
And he did frisk it over the plain,
And chanted a roundelay.

As Robin Hood next morning stood
Amongst the leaves so gay,
There did he espy the same young man,
Come drooping along the way.

The scarlet he wore the day before
It was clean cast away;
And at every step he fetched a sigh,
«Alack and a well-a-day!»

Then stepped forth brave Little John,
And Midge, the miller's son,
Which made the young man bend his bow,
When as he saw them come.

«Stand off, stand off!» the young man said,
«What is your will with me?»

«You must come before our master straight,
Under yon greenwood tree.»

And when he came bold Robin before,
Robin asked him courteously,
«O, hast thou any money to spare
For my merry men and me?»

«I have no money,» the young man said,
«But five shillings and a ring;
And that I have kept this seven long years,
To have it at my wedding.
Yesterday I should have married a maid,
But she soon

from me was tane, And chosen to be an old knight»s delight,
Whereby my poor heart is slain.»

«What is thy name?» then said Robin Hood, «Come tell me
without any fail: «By the faith of my body,» then said the young
man, «My name it is Allan-a-Dale.»

«What wilt thou give me?» said Robin Hood, In ready gold or
fee, To help thee to thy true love again, And deliver her into thee?»

«I have no money» then quoth the young man, «No ready gold
nor fee, But I will swear upon a book Thy true servant for to be.»

«How many miles is it to thy true love? Come tell me without
guile: «By the faith of my body, « then said the young man, «It is but
five little mile. »

Then Robin he hasted over the plain, He did neither sting nor
lin, Until he came unto the church,

Where Allan should keep his wedding. «What hast thou here»,
the bishop then said «I prithee now tell unto me: «I am a bold
harper, « quoth Robin Hood, «And the best in the north country.»

«O welcome, o welcome, « the bishop he said, «That music
best pleaseth me; « You shall have no music, « quoth Robin Hood,
«Till the bride and the bridegroom I see. »

With that came in a wealthy knight, Which was both grave and
old, And after him a bonnie lass, Did shine like the glistening gold.

«This is not a fit match, « quoth bold Robin Hood, «That you
do seem to make here, For since we are come into the church, The
bride shall choose her own dear. »

Then Robin Hood put his horn to his mouth, And blew blasts
two or three; When four-and-twenty bowmen bold Came leaping
over the lea.

And when they came into the churchyard, Marching all on a
row, The very first man was Allan-a-Dale, To give bold Robin his
bow.

«This is thy true love, « Robin he said, «Young Allan as I hear
say; And you shall be married at this same time, Before we depart
away. »

«That shall not be, « the bishop he said, «For thy word shall
not stand; They shall be three times asked in the church, As the law
is of our land. »

Robin Hood pulled off the bishop's coat, And put it upon Little John; «By the faith of my body, then Robin said, «This cloth doth make thee a man. »

When Little John went into the quire, The people began to laugh; He asked them seven times in the church, Lest three times should not be enough. «Who gives me this maid? »« said Little John; Quoth Robin Hood, «That do I, » And he that takes her from Allana-Dale Full dearly he shall her buy.

And thus having end of this merry wedding, The bride looked like a queen; And so they returned to the merry greenwood, Amongst the leaves so green

Завдання для самостійної роботи за темою

1. Визначити які твори епосу Великобританії та на яких етапах уроку можливо застосувати для підвищення ефективності навчання англійській молодших школярів. Навести фрагмент методичної розробки уроку (навчальна дисципліна, тема уроку, та етап на якому буде застосований засіб).

ВИСНОВКИ (ЗАПОВНІТЬ ПРОПУСКИ):

Розкрийте значення наступних понять: легенда

.....
.....;

балада.....
.....,

епос.....
.....

Загальними засадами героїчного епосу Великобританії є:.....
.....

Істоками балад є.....
.....

Завданням легенди є.....
.....

Значення балад полягає у

.....

Лицарський роман це.....

.....

Народні сказання це

.....

Головними рисами лицаря є:.....

.....

Питання для самоконтролю знань здобувачів

1. Що таке балада (дайте визначення)?
2. Що таке легенда (дайте визначення)?
3. Яке значення мали балади та легенди.
4. Назвіть істотки балад та легенд.
5. Що ви можете сказати про героя балади «Робін Гуд і золота стріла»?
6. Хто й чому виступає ворогом Робіна Гуда?
7. Як ставилися до Робіну Гуда сучасники?
8. Як це відношення виразилося в баладі?
9. Згадайте фільм «Робін Гуд — принц ворогів» (виробництво «Warner Brothers», 1997). чи Таким Ви представляли собі Робіна Гуда? Чому?

Рекомендована література

1. Багацька О.В., Дука М.В. Література Англії: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (англійською мовою). Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 443 с.
2. Бобир О. В. Англійська дитяча література: навчальний посібник-хрестоматія. Ніжин, 2012. 636с.
3. Дука М.В. Practical Guide to English and American Literature (Путівник по літературі Англії та США): навч.посіб. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. 250 с.
4. Зарубіжна література для дітей: хрестоматія /упор А. І. Мовчун та та ін . Київ: Арій, 2011. 592с.

5. Короткі оповідання. Книжка для читання англійською мовою за творами британських письменників/упоряд.: Ярошенко. Тернопіль: Підручники і посібники, 2014. 128 с.

6. Кулиш В.Г. Путешествие в английскую сказку. АСТ; Донецк: Сталкер, 2005. 315 с.

7. American literature: 1930 to the present (A.Bell, D.W.Heiney, L.H.Downs). N. Y. : Barron»s Educational Series, Inc., 2004. 422p.

8. English Fairy-tales [Електронний ресурс]: колекція произведений на англійском языке. Режим доступа: https://www.worldoftales.com/English_fairy_tales.html#gsc.tab=0

Електронні ресурси:

Бібліотека світової літератури – оригінали та переклади (Library of the world literature – original texts and translations): <http://ae-lib.narod.ru>.

Державна бібліотека України для юнацтва: <http://www.4uth.gov.ua/>

Національна бібліотека України для дітей: www.chl.kiev.ua/.

- LiteratureResourceCentre (LRC):

<http://library.buffalo.edu/e-resources/lrc.html>

AcademicSearchComplete:

<http://libweb.lib.buffalo.edu/pdp/index.asp?ID=461>;

<http://www.library.yale.edu/humanities/english/>

(Literatureguide) - WWWreferenceresources:

<http://www.library.yale.edu/rsc/readyref/>

-Primary sourcesresearch:

<http://www.library.yale.edu/ref/err/primsrscs.html>

- <http://logrys.net/Books/LitF/>

Тексти художніх творів, ілюстрації до творів, інформація про письменників <http://www.chl.kiev.ua/>

Практичне заняття 4. Тема. Classical Children»s English Literature of the period of the middle ages and «New Time».

(Класична дитяча англійська література періоду середньовіччя та епохи Відродження)

Мета – проаналізувати загальні засади англійської літератури періоду середньовіччя та «нового часу». Сформувати уявлення про загальнокультурні цінності та цінності англійського менталітету, які найшли своє відображення в англійській дитячій літературі означеного періоду. Розвивати здібності: оцінювати естетичне багатство англійської дитячої літератури; виявляти основну ідейну, естетичну й емоційну інформацію художнього твору; вміння розкрити зміст задуму автора; вміння охарактеризувати особливості стилю автора та твору; вміння розпізнати засоби художньої виразності.

Питання для обговорення

1. Вклад Д. Дефо в світову літературу.
2. Роман «Пригоди Робінзона Крузо». Особливості композиційно-мовних форм і засобів художньої виразності в романі.
3. Життя й творчість Дж.Свіфта.
4. Особливості художнього стилю автора в романі «Подорож Гулівера».

Методичні вказівки до практичного заняття

З метою узагальнення вивченого, успішного виконання практичних завдань та завдань самостійної роботи, опрацювати рекомендовану літературу, знати відповіді на запропоновані питання для обговорення.

Визначить ключові поняття, їх визначення та запишіть у словник.

Опрацювавши рекомендовану літературу, основне законспектувати та підготуватися до обговорення питань плану практичного заняття, відповідей на проблемні питання.

Пам'ятайте, що сутність конспектування полягає не в переписуванні або копіюванні тексту, а у виділенні основних думок, формулюванні висновків в скороченому вигляді своїми словами.

Готуючись до заняття, зверніть увагу на практичне значення проблеми.

Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Вивчаючи питання 1, визначити вклад Д. Дефо у світову літературу.

Вивчаючи питання 2, прочитати Роман «Пригоди Робінзона Крузо». Визначити особливості композиційно-мовних форм і засобів художньої виразності в романі та сюжетну побудову. Скласти художній образ Робінзона Крузо.

Вивчаючи питання 3, Познайомитись з життям і творчістю Дж.Свіфта.

Вивчаючи питання 4, Прочитати роман «Подорож Гулівера». Визначити особливості художнього стилю автора в романі «Подорож Гулівера».

Завдання для всіх здобувачів групи.

1. Вивчити теоретичний матеріал до практичного заняття.
2. Підготуватися до опитування за питаннями плану заняття.
3. Підготуватися до виконання завдань практичного блоку.

Індивідуальні завдання:

1. Виконати завдання для самостійної роботи за темою практичного заняття

Практичний блок

Практичне завдання 1. Прочитайте роман «Пригоди Робінзона Крузо»:

а) Визначте головну думку тексту й виберіть фрази з тексту, які підтверджують вашу відповідь.

б) Назвіть головних героїв і складіть їх словесний портрет.

в) Проаналізуйте засоби художньої виразності, властиві стилю автора. Як вони служать розкриттю основної ідейної, естетичної та емоційної інформації?;

г) Виділіть основні композиційно-мовні форми.

д) Яка точка зору автора? Підтвердите свою відповідь фразами з тексту. Виразіть свою точку зору.

е) Яку дидактичну цінність представляє текстовий матеріал? На яких етапах уроку англійської мови можна його використовувати? Наведіть приклади.

DANIEL DEFOE «ROBINSON CRUSOE»

1. Robinson Crusoe lived in the city of York. When he was a small boy, he wanted to go to sea. But he could do it only when he was eighteen. He had a friend whose father was captain of a ship. The captain took the two boys on his ship when it went to London. That was Robinson's first voyage. After that Robinson Crusoe made three or four voyages over the sea. Now he was a sailor and liked his work very much. One day when the ship was at sea, a great storm came on them. The ship broke and the people went into a small boat. The high waves picked their boat up and threw it on large stones. All the people were drowned. Robinson could swim well, so he stayed in the water for a long time. The waves carried him to the shore. When a high wave threw him on large stones, he held on to them for some time. Soon the wave was back in the sea and Robinson ran to the shore very quickly. When he reached the shore, he sat there for a long time. Then he wanted to know where he was.

2. Robinson Crusoe saw that he was on an island. It was not large. Robinson went along the shore; he wanted to see the people from the ship. But there were no people there. It was evening already and Robinson wanted to sleep. He was afraid to sleep in the open place, so he got on a tree and slept there. When he woke up, it was morning. The storm was over. The sea was low and Robinson saw their ship. One part of it was over the water. It was not very far from the shore. Robinson swam to the ship and got on it. He saw many good things there. Robinson found some wood and some tools on the ship and began to make a raft. When the raft was ready, Robinson put it on the water. Then he took two large boxes and put into them things which he found on the ship. There were tools, guns, powder and many other things. He put the boxes on the raft, jumped on it and went to the shore. Now he had guns and powder and could get some food. With the tools he could make a house. Robinson went to the

ship every day and brought to the island all the things that he could find there. During one of his visits to the ship he found a dog there and two cats. He took them to the island too. Now he had good friends with him. He was on the island for ten days already when another storm came. After it was over Robinson could not see the ship. It broke to pieces.

3. Some time passed and Robinson began to build a house. He made it of thick trees and grass. Then he made a chair and a table. All this took a lot of time because he could work only when the sun shone. He had no light and went to bed when it was dark. Early in the morning Robinson usually got up and went to the wood. He caught birds and picked berries, fruit and birds» eggs. His dog helped him. Some years passed. One day Robinson was at the seashore when he saw five boats near the island. He ran to some trees and stood behind them. The boats came up to the shore and many black men came out of them. They made a big fire on the shore and danced round it. Suddenly they ran to one of the boats and took two men out of it. They brought the men to the fire and killed one of them. The second man ran into the water near the place where Robinson stood. Only two men went into the water after him. Robinson killed those two men with his gun. Then he called the man to come up to him. The man understood Robinson, came up to him and fell down at his feet. The black man was young and Robinson liked him. He took the young man to his house and gave him some food to eat and some clothes. After that the young man lived in Robinson»s house and helped him in his work. Robinson gave him the name of Friday because the man came to his house on that day. Friday learned to speak English very quickly. He helped Robinson to get food in the wood and did it very well. Robinson Crusoe was happy now that he had a friend.

DANIEL DEFOE AN EXTRACT ABOUT ROBINSON AND FRIDAY

He was a comely, handsome fellow, perfectly well made, with straight, strong limbs, not too large; tall, and well-shaped; and, as I reckon, about twenty-six years of age. He had a very good countenance, not a fierce and surly aspect, but seemed to have

something very manly in his face; and yet he had all the sweetness and softness of a European in his countenance, too, especially when he smiled. His hair was long and black, not curled like wool; his forehead very high and large; and a great vivacity and sparkling sharpness in his eyes. The colour of his skin was not quite black, but very tawny; and yet not an ugly, yellow, nauseous tawny, as the Brazilians and Virginians, and other natives of America are, but of a bright kind of a dun olive-colour, that had in it something very agreeable, though not very easy to describe. His face was round and plump; his nose small, not flat, like the negroes; a very good mouth, thin lips, and his fine teeth well set, and as white as ivory. In a little time I began to speak to him; and teach him to speak to me: and first, I let him know his name should be Friday, which was the day I saved his life: I called him so for the memory of the time. I likewise taught him to say Master; and then let him know that was to be my name: I likewise taught him to say Yes and No and to know the meaning of them. This was the pleasantest year of all the life I led in this place. Friday began to talk pretty well and understand the names of almost everything I had occasion to call for, and of every place I had to send him to, and talk a great deal to me; so that, in short, I began now to have some use for my tongue again, which, indeed, I had very little occasion for before; that is to say, about speech.

Besides the pleasure of talking to him, I had a singular satisfaction in the fellow himself: his simple, unfeigned honesty appealed to me more and more every day, and I began really to love the creature; and on his side, I believe he loved me more than it was possible for him ever to love anything before...

Практичне завдання 2. Розкрити основні теми роману «Robinson Crusoe»:

Тема самотності.

Тема праці.

Тема життєлюбства та оптимізму.

Тема дружби.

За результатами роботи скласти синквейн про твір Daniel Defoe «Robinson Crusoe»

Практичне заняття 3. Прочитайте роман «Подорож Гулівера»,

а) Визначте головну думку тексту й виберіть фрази з тексту, які підтверджують вашу відповідь.

б) Назвіть головних героїв і складіть їх словесний портрет.

в) Проаналізуйте засоби художньої виразності, властиві стилю автора. Як вони служать розкриттю основної ідейної, естетичної та емоційної інформації?;

г) Виділіть основні композиційно-мовні форми.

д) Яка точка зору автора? Підтвердите свою відповідь фразами з тексту. Виразіть свою точку зору.

е) Яку дидактичну цінність представляє текстовий матеріал? На яких етапах уроку англійської мови можна його використовувати? Наведіть приклади.

JONATHAN SWIFT «GULLIVER'S TRAVELS»

Part I: A Journey to Lilliput

Gulliver sets off on the ship Antelope to the South Seas, but strong winds wreck it. Gulliver lands on an island and when he wakes up he finds himself tied to the ground. A large number of little men (no larger than Gulliver's hands) keep him prisoner and when he tries to break free, they attack him with arrows. Gulliver stays still not to get hurt. Then they bring him food and drink and plan to take him to the king but still tied with strings.

He is given a house, an old church, but Gulliver is still tied to the wall of the church. Lilliputians think he is dangerous. Some men attack Gulliver and when the king's men throw them to Gulliver, he pretends he is going to eat them, but then sets them free. Gulliver is kind, so the king will not kill him, and he teaches Gulliver their language. The king promises to untie Gulliver's strings if he follows his written rules. Gulliver hands over his belongings: his sword and his guns. Now he can walk again.

Gulliver learns about the war between Lilliput and Blefuscu and offers to help the king: he pulls forty large Blefuscu ships to Lilliput. The king is happy, but as he is very ambitious he wants Gulliver to help him kill the Big-endians, enemies of his people, the

Little-endians. Gulliver refuses to do so. The people from Blefuscu and Lilliput finally put an end to their war. The king of Blefuscu invites Gulliver to his island. Gulliver finally decides to leave Lilliput and goes to the enemy island.

After a short stay at Blefuscu, Gulliver leaves for home.

Part II: Gulliver in Brobdingnag

When Gulliver sets off again to the Indies, his ship is hit by another storm and he is once again marooned on an unknown island: Brobdingnag, land of giants. He lives on a farm and the farmer's daughter teaches Gulliver their language. The farmer, an ambitious man, makes money by showing Gulliver around the country. Gulliver falls ill.

When he is brought before the queen of Brobdingnag she buys Gulliver because she likes him a lot. The farmer's daughter stays with him. The king shows interest in England's political system and asks Gulliver questions which embarrass him. He wants to impress the king with his country's wonders only to discover that in Brobdingnag there is no war and people help each other instead of fighting.

His happy stay ends when a huge bird lifts him high into the air then drops him into the sea, but he is soon rescued and on his way back home again.

Part III: A Voyage to Laputa, Balnibarbi, Luggnagg, Glubbudrib and Japan Setting out again, Gulliver's ship is attacked by pirates and he is marooned close to a desolate rocky island near India. He is rescued by the flying island of Laputa, a kingdom devoted to the arts of music, mathematics, and astronomy but unable to use them for practical ends. Laputa's custom of throwing rocks down at rebellious cities on the ground prefigures air strikes as a method of warfare. Gulliver tours Balnibarbi, the kingdom ruled from Laputa, as the guest and sees the ruin brought about by the blind pursuit of science without practical results. It's a satire on bureaucracy and on the Royal

Society and its experiments. At the Grand Academy in Balnibarbi, great resources and manpower are employed on absurd researching such as extracting sunbeams from cucumbers, softening marble for use in pillows, learning how to mix paint by smell and

others. Gulliver is then taken to Maldonada, the main port of Balnibarbi, to wait for a trader who can take him on to Japan. While waiting for a passage, Gulliver takes a short trip to the island of Glubbubdrib which is southwest of Balnibarbi. On Glubbubdrib, he visits a magician's dwelling and discusses history with the ghosts of historical figures. The ghosts consist of Julius Caesar, Brutus, Homer, Aristotle and others.

Part IV: Gulliver in the country of the Houyhnhnms

After a brief stay with his family, Gulliver sets off again in 1710. His crew falls ill, so he stops for more men in Barbados. The new crew stages a mutiny and keeps Gulliver in his room for a long time until he is left ashore. He ends up in the land of the Houyhnhnms, peaceful horses with a strange language and monkey-like Yahoos who work for them. A grey horse takes him to his house, but Gulliver finds their food distasteful.

Gulliver learns the new language and talks to his new owner, who asks questions about life in Gulliver's country but is puzzled by some of the answers. The horse cannot understand why creatures who think make war and destroy each other. The grey horse has to attend the meeting held every four years, where they discuss important matters.

Back home, the horse tells Gulliver he should leave because the other horses are afraid he might help the Yahoos against them. Although Gulliver looks like a well-kempt Yahoo, he wants to be a Houyhnhnm and belong to that perfect society but in the end he decides to leave. Even on his return to England, he prefers the company of horses to the company of men, whom he now sees as bestial Yahoos.

Практичне завдання 4. Дайте відповіді на запитання:

Яке місце у світовій літературі пригод займає творчість та роман Дж. Свіфт «Подорож Гулівера», як сатиричне, памфлетно-алігоричне зображення соціальної дійсності.

Чому роман Свіфта відносять до жанру памфлету.

Чи є гротеск у романі Дж. Свіфт «Подорож Гулівера». Наведіть приклади.

Які пригоди Гулівера увійшли до кола дитячого читання?

Практичне заняття 5. Охарактеризуйте головних героїв казки «Подорож у Ліліпутію».

Лемюель

Гулівер.....

Імператор

Ліліпутів.....

Скайреш

Болголам.....

Рельдресель.....

Флимнап.....

Імператор

Блефуску.....

За результатами роботи скласти синквейн про твір Дж. Свіфт «Подорож Гулівера».

Завдання для самостійної роботи за темою

1. Порівняєте особливості художнього стилю Д.Дефо й Дж.Свіфта, знайдіть подібності й відмінності. Результати представити у вигляді порівняльної таблиці.

2. Охарактеризуйте неоромантизм у літературі XVIII ст. (на прикладі роману «Острів скарбів»).

Індивідуальні творчі завдання

1. Підготувати реферат «Життєвий та творчий шлях Р.Л.Стівенсона».

2. Проаналізувати роман «Острів скарбів» та представити літературний аналіз твору.

3. Скласти образний портрет головного героя роману «Острів скарбів».

ВИСНОВКИ (ЗАПОВНІТЬ ПРОПУСКИ):

За результатами навчального заняття, дайте особисте розуміння та визначення:

Тайна дитячої фантазії складається.....
.....

Неправда в дітей має не індивідуальний, а.....

 Ми вкладаємо в слова дітей не той зміст, який в них вкладають діти

 Джерелом «помилки» у висловлюваннях дітей є

;

Жанр памфлету це.....

;

Гротеск це.....

Памфлетно-алігоричне зображення це.....

Визначить жанр твору, закінчивши речення. За основою сюжетної канви «Робінзон Крузо».....

твір.

Головна думка твору «Робінзон. Крузо»

Питання для самоконтролю знань здобувачів

1. Дайте характеристику теоретичним основам епохи Відродження.
2. Який вплив вони виявили на розвиток дитячої англійської літератури XVIII ст?
3. Який жанр переважав у літературі XVIII століття?
4. Хто є родоначальником жанру роману-пригоди?
5. Назвіть основні закономірності побудови пригодницького роману. Приведіть приклад.
6. Назвіть твори XVII - XVIII ст., що увійшли в коло дитячого читання.

7. Які подорожі Гулівера увійшли в коло дитячого читання?
8. Які події з реального життя були покладені в основу роману «Робінзон Крузо» ?
9. Хто є прототипом Робінзона Крузо?

Рекомендована література

1. Багацька О.В., Дука М.В. Література Англії: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (англійською мовою). Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 443 с.

2. Бобир О. В. Англійська дитяча література: навчальний посібник-хрестоматія. Ніжин, 2012. 636с.

3. Дука М.В. Practical Guide to English and American Literature (Путівник по літературі Англії та США): навч. посіб. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. 250 с.

4. Зарубіжна література для дітей: хрестоматія /упор А. І. Мовчун та та ін . Київ: Арій, 2011. 592 с.

5. Короткі оповідання. Книжка для читання англійською мовою за творами британських письменників/упоряд.: Ярошенко. Тернопіль: Підручники і посібники, 2014. 128 с.

6. Кулиш В.Г. Путешествие в английскую сказку. АСТ; Донецк: Сталкер, 2005. 315 с.

7. American literature: 1930 to the present (A.Bell, D.W.Heiney, L.H.Downs). N. Y. : Barron's Educational Series, Inc., 2004. 422p.

8. English Fairy-tales [Електронний ресурс]: колекція произведений на англійском языке. Режим доступа: https://www.worldoftales.com/English_fairy_tales.html#gsc.tab=0

Електронні ресурси:

Бібліотека світової літератури – оригінали та переклади (Library of the world literature –

original texts and translations): <http://ae-lib.narod.ru>.

Державна бібліотека України для юнацтва: <http://www.4uth.gov.ua/>

Національна бібліотека України для дітей: www.chl.kiev.ua/.

- LiteratureResourceCentre (LRC):

<http://library.buffalo.edu/e-resources/lrc.html>

AcademicSearchComplete:

<http://libweb.lib.buffalo.edu/pdp/index.asp?ID=461>;

<http://www.library.yale.edu/humanities/english/>

(Literatureguide)

- WWWreferenceresources:

<http://www.library.yale.edu/rsc/readyref/>

-Primary sourcesresearch:

<http://www.library.yale.edu/ref/err/primsrscs.html>

- <http://logrys.net/Books/LitF/>

Тексти художніх творів, ілюстрації до творів, інформація про письменників <http://www.chl.kiev.ua/>

Практичне заняття 5 English Children's Literature in the XIX century (Дитяча англійська література XIX ст.).

Мета – сформувати уявлення про особливості дитячої англійської літератури XIX ст. Розвивати здібності оцінювати естетичне багатство літературних творів; виявляти їхню основну ідейну, естетичну й емоційну інформацію. Удосконалювати вміння: розкривати зміст задуму автора; характеризувати особливості стилю автора та твору на англійській мові; розпізнати засоби художньої виразності; виявити підтекст, розширяти зміст думки автора; виносити розгорнуті оцінні судження про образи героїв; формулювати особистісну точку зору прочитаного; вміння відбирати й використовувати фрагменти автентичного тексту для розв'язання навчальних завдань (навчання говорінню, читанню); вміння складати синквейн.

Питання для обговорення

1. Характеристика дитячої англійської літератури XIX ст. Основні жанри та автори.

2. Англійська літературна (авторська) казка: час виникнення, витоки, своєрідність, традиції. План аналізу літературної казки.

3. Життя й творчість Р.Кіплінга. Тварини у творах Р.Кіплінга. «Правда життя» у збірнику «Просто казки». Тема любові до праці в казці «Чому у верблюда горб». Сенс життя в казці «Кішка, яка гуляла сама по собі». Відбиток фольклору індіанців у «Книзі джунглів» («Мауглі»).

4. О. Уайльд і його казки. Місце О.Уайльда («Апостола краси»)у світовій літературі. Жанрові особливості казок. Тема жалю й любові. Виховна цінність казок «Щасливий принц» і «Зоряний хлопчик».

5. Аналіз автентичних текстів, рекомендованих для читання дітей молодшого шкільного віку.

Методичні вказівки до практичного заняття

3 метою узагальнення вивченого, успішного виконання практичних завдань та завдань самостійної роботи, опрацювати рекомендовану літературу, знати відповіді на запропоновані питання для обговорення.

Визначить ключові поняття, їх визначення та запишіть у термінологічний словник.

Опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготуватися до обговорення питань плану практичного заняття, відповідей на проблемні питання. Пам'ятайте, що сутність конспектування полягає не в переписуванні або копіюванні тексту, а у виділенні основних думок, формулюванні висновків у скороченому вигляді своїми словами.

Готуючись до заняття, зверніть увагу на практичне значення проблеми.

Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Вивчаючи питання 1, визначити загальні засади дитячої англійської літератури ХІХ ст. Основні жанри та автори. Записати основні поняття теми у термінологічний словник.

Вивчаючи питання 2, познайомитись з біографією й творчістю Р.Кіплінга. Визначити: особливості стилю; засоби художньої виразності, притаманні його творам. Ідейну, естетичну та емоційну інформацію художніх творів автора

«Правда життя» у збірнику «Просто казки». Тема любові до праці в казці «Звідки у верблюда горб». Сене життя в казці «Кішка, яка гуляла сама по собі». Відбиток фольклору індіанців у «Книзі джунглів» («Мауглі»).

Вивчаючи питання 3, О. Уайльд і його казки, з'ясувати місце О. Уайльда у світовій літературі та жанрові особливості його казок. Чому О. Уайльда називають «Апостолом краси». Як у його казках висвітлюється тема жалю й любові. Визначити виховну цінність казок «Щасливий принц» і «Зоряний хлопчик».

Вивчаючи питання 4, визначити автентичні тексти, рекомендовані для читання дітей молодшого шкільного за темою практичного заняття.

Завдання для всіх здобувачів групи.

1. Вивчити теоретичний матеріал до практичного заняття.
2. Підготуватися до опитування за питаннями плану заняття.
3. Підготуватися до виконання завдань практичного блоку.

Індивідуальні завдання:

1. Проаналізувати проблемні питання. Підготуватись до їхнього обговорення.
2. Виконати завдання для самостійної роботи за темою практичного заняття

Практичний блок

Практичне завдання 1. Прочитайте та перекладіть казку Р. Кіплінга «The elephant's child» («Слоненя»).

THE ELEPHANT'S CHILD

In the High and Far-Off Times the Elephant, O Best Beloved, had no trunk. He had only a blackish, bulgy nose, as big as a boot, that he could wriggle about from side to side; but he couldn't pick up things with it. But there was one Elephant — a new Elephant — an Elephant's Child — who was full of «satiabile curiosity, and that means he asked ever so many questions. And he lived in Africa, and he filled all Africa with his «satiabile

curtiosities». He asked his tall aunt, the Ostrich, why her tailfeathers grew just so, and his tall aunt the Ostrich spanked him with her hard, hard claw. He asked his tall uncle, the Giraffe, what made his skin spotty, and his tall uncle, the Giraffe, spanked him with his hard, hard hoof. And still he was full of «satiabile curtiosity»! He asked his broad aunt, the Hi ppopotamus, why her eyes were red, and his broad aunt, the Hi ppopotamus, spanked him with her broad, broad hoof; and he asked his hairy uncle, the Baboon, why melons tasted just so, and his hairy uncle, the Baboon, spanked him with his hairy, hairy paw. And still he was full of satiable curtiosity! He asked questions about everything that he saw, or heard, or felt, or smelt, or touched, and all his uncles and his aunts spanked him. And still he was full of satiable curtiosity! But it was really the Crocodile, O Best Beloved, and Crocodile winked one eye —like this!

«Scuse me», said the Elephant's Child most politely, «but do you happen to have seen a Crocodile in these promiscuous parts?»

Then the Crocodile winked the other eye, and lifted half his tail out of the mud; and the Elephant's Child stepped back most politely, because he did not wish to be spanked again.

«Come hither, Little One», said the Crocodile. «Why do you ask such things?»

«Scuse me», said the Elephant's Child most politely, «but my father has spanked me, my mother has spanked me, not to mention my tall aunt, the Ostrich, and my tall uncle, the Giraffe, who can kick ever so hard, as well as my broad aunt, the Hi ppopotamus, and my hairy uncle, the Baboon, and including the Bi-Coloured-Python-Rock-Snake, with the scalesome, flailsome tail, just up the bank, who spansk harder than any of them; and so, if it's quite all the same to you, I don't want to be spanked any more».

«Come hither, Little One», said the Crocodile, «for I am the Crocodile», and he wept crocodile-tears to show it was quite true.

Then the Elephant's Child grew all breathless, and panted, and kneeled down on the bank and said, «You are the very person I have been looking for all these long days. Will you please tell me what you have for dinner?»

«Come hither, Little One», said the Crocodile, «and I'll whisper».

Then the Elephant's Child put his head down close to the Crocodile's musky, tusky mouth, and the Crocodile caught him by his little nose, which up to that very week, day, hour, and minute, had been no bigger than a boot, though much more useful.

«I think», said the Crocodile — and he said it between his teeth, like this — «I think to-day I will begin with Elephant's Child!»

I have six honest serving-men.

(They taught me all I knew); Their names are What and Why and
When

And How and Where and Who.

I send them over land and sea, I send them East and West;
But after they have worked for me, I give them all a rest.

I let them rest from nine till five, For I am busy then,
As well as breakfast, lunch and tea, For they are hungry men.

But different folk have different views;

I know a person small — She keeps ten million serving-men,
Who get no rest at all!

She sends 'em on her own affairs, From the second she opens her
eyes — One million Hows, two million Wheres, And seven million
Whys!

Практичне завдання 2. Проаналізуйте казку «Слоненя» за планом аналізу літературної казки. Визначте моральний урок казки та головну думку. Чому повчає казка?

Практичне завдання 3. Як ви зрозуміли: хобот — це покарання слоненяти за цікавість або нагорода за сміливість?

Літературознавець Г. Іонкіс зазначає: «Тонкий гумор Р.Кіплінга сусідить у казках з повчальністю. Тварини наділені людським мовленням, але мислять і виражаються при цьому дуже по-своєму...». На прикладі казки «Слоненя» обґрунтуйте це висловлення.

Практичне завдання 4. Прочитайте та перекладіть казку Р.Кіплінга «How the Camel got his Hump». Проаналізуйте казку за планом аналізу літературної казки. Як ви зрозуміли: горб — це покарання верблюда або нагорода? Визначити моральний урок казки. Чому повчає казка?

How the Camel got his Hump

In the beginning of years, when the world was so new and all, and the Animals were just beginning to work for Man, there was a Camel, and he lived in the middle of a Howling Desert because he did not want to work; and besides, he was a Howler himself.

So he ate sticks and thorns and tamarisks and milkweed and prickles, most «scruciating idle»; and when anybody spoke to him he said и «Humph!» Just «Humph!» and no more.

Presently the Horse came to him on Monday morning, with a saddle on his back and a bit in his mouth, and said, «Camel, O Camel, come out and trot like the rest of us.» «Humph!» said the Camel; and the Horse went away and told the Man.

Presently the Dog came to him, with a stick in his mouth, and said, «Camel, O Camel, come and fetch and carry like the rest of us.»

«Humph!» said the Camel; and the Dog went away and told the Man. Presently the Ox came to him, with the yoke on his neck and said, «Camel, O Camel, come and plough like the rest of us.»

«Humph!» said the Camel; and the Ox went away and told the Man. At the end of the day the Man called the Horse and the Dog and the Ox together, and said, «Three, O Three, I'm very sorry for you (with the world so new-and-all); but that Humph-thing in the Desert can't work, or he would have been here by now, so I am going to leave him alone, and you must work doubletime to make up for it.»

That made the Three very angry (with the world so new-and-all), and they held a palaver, and an indaba, and a punchayet, and a pow-wow on the edge of the Desert; and the Camel came chewing on milkweed most «scruciating idle», and laughed at them. Then he said «Humph!» and went away again.

Presently there came along the Djinn in charge of All Deserts, rolling in a cloud of dust (Djinns always travel that way because it is Magic), and he stopped to palaver and powpow with the Three. «Djinn of All Deserts,» said the Horse, «is it right for anyone to be idle, with the world so new-and-all?» «Certainly not,» said the Djinn.

«Well,» said the Horse, «there's a thing in the middle of your Howling Desert (and he's a Howler himself) with a long neck and long legs, with a long neck and long legs, and he hasn't done a stroke

of work since Monday morning. He won't trot. «Whew!» said the Djinn, whistling, «that's my Camel, for all the gold in Arabia!

What does he say about it?»

«He says «Humph!» « said the Dog; «and he won't fetch and carry.»

«Does he say anything else?»

«Only «Humph!»; and he won't plough,» said the Ox.

«Very good,» said the Djinn. «I'll humph him if you will kindly wait a minute.»

The Djinn rolled himself up in his dustcloak, and took a bearing across the Desert, and found the Camel most «scruciatingly idle», looking at his own reflection in a pool of water.

«My long and bubbling friend,» said the Djinn, «wha's this I hear of your doing no work, with the world so new-and-all?»

«Humph!» said the Camel.

The Djinn sat down, with his chin in his hand, and began to think a Great Magic, and began to think a Great Magic, while the Camel looked at his own reflection in the pool of water. «You've given the Three extra work ever since Monday morning, all on account of your «scruciating idleness,» « said the Djinn; and he went on thinking Magic, with his chin in his hand. «Humph!» said the Camel.

«I shouldn't say that again if I were you,» said the Djinn; «you might say it once too often. Bubbles, I want you to work.» And the Camel said «Humph!» again; but no sooner had he said it than he saw his back, that he was so proud of, puffing up and puffing up into a great big lolloping humph.

«Do you see that?» said the Djinn. «That's your very own humph that you've brought upon your very own self by not working. Today is Thursday, and you've done no work since Monday, when the work began.

Now you are going to work.» «How can I,» said the Camel, «with this humph on my back?» «That's made a-purpose,» said the Djinn, «all because you missed those three days.

You will be able to work now for three days without eating, because you can live on your humph; and don't you ever say I never

did anything for you. Come out of the Desert and go to the Three, and behave. Humph yourself!»

And the Camel humphed himself, humph and all, and went away to join the Three. And from that day to this the Camel always wears a humph (we call it «humph» now, not to hurt his feelings); but he has never yet caught up with the three days that he missed at the beginning of the world, and he has never yet learned how to behave. The End

Практичне завдання 5. Проаналізуйте тему добра та зла в «Книзі джунглів» («Мауглі») Р.Кіплінга. Наведіть приклади. У чому головна думка казки? Чому повчає ця казка? Чому сприяє дружба диких тварин та людини?

Практичне завдання 6. Дайте відповіді на запитання:

Що дозволяє автору передати казковий прийом? Наведіть приклади. Наведіть приклади звертання до маленьких слухачів, жартівливих порад, наставлянь в оповіданнях Р.Кіплінга.

Наведіть приклади використання Р.Кіплінгом:

- прийому ритмізованої прози,
- «повчальних» віршованих кінцівок,
- словесної гри,
- тексту доповнений малюнками автора, що підсилюють його комічне звучання.

Практичне завдання 7. Прочитайте казку О. Уайльда «The devoted friend». Зробіть аналіз літературної казки. Визначить, які проблеми виховання зачіпає автор? Сформулюйте особистісну позицію щодо прочитаного твору та проблем які підіймає автор.

THE DEVOTED FRIEND

One morning the old Waterrat put his head out of his hole. He had bright beady eyes and stiff grey whiskers and his tail was like a long bit of black indiarubber. The little ducks were swimming about in the pond, looking just like a lot of yellow canaries, and their mother, who was pure white with real red legs, was trying to teach them how to stand on their heads in the water.

«You will never be in the best society unless you can stand on your heads», she kept saying to them; and every now and then

she showed them how it was done. But the little ducks paid no attention to her. They were so young that they did not know what an advantage it is to be in society at all.

«What disobedient children!» cried the old Water rat; «they really deserve to be drowned.»

«Nothing of the kind», answered the Duck, «every one must make a beginning, and parents cannot be too patient».

«Ah! I know nothing about the feelings of parents», said the Water!rat; «I am not a family man. In fact, I have never been married, and I never intend to be. Love is all very well in its way, but friendship is much higher. Indeed, I know of nothing in the world that is either nobler or rarer than a devoted friendship».

— «And what, pray, is your idea of the duties of a devoted friend?» asked a Green Linnet, who was sitting in a willow!tree hard by, and had overheard the conversation.

— «Yes, that is just what I want to know», said the Duck; and she swam away to the end of the pond, and stood upon her head, in order to give her children a good example.

— «What a silly question!» cried the Water!rat. «I should expect my devoted friend to be devoted to me, of course».

— «And what would you do in return?» said the little bird, swinging upon a silver spray, and flapping his tiny wings.

— «I don't understand you», answered the Waterrat.

— «Let me tell you a story on the subject», said the Linnet.

— «Is the story about me?» asked the Water!rat. «If so, I will listen to it, for I am extremely fond of fiction.»

— «It is applicable to you», answered the Linnet; and he flew down, and alighting upon the bank, he told the story of The Devoted Friend.

— «Once upon a time», said the Linnet, «there was an honest little fellow named Hans».

— «Was he very distinguished?» asked the Water!rat.

— «No», answered the Linnet, «I don't think he was distinguished at all, except for his kind heart, and his funny round good humoured face. He lived in a tiny cottage all by himself, and every day he worked in his garden. In all the country side there was

no garden solovely as his. Sweet william grew there, and Gilly flowers, and Shepherds purses, and Fair maids of France. There were damask Roses, and yellow Roses, lilac Crocuses, and gold, purple Violets and white. Columbine and Ladysmock, Marjoram and Wild Basil, the Cowslip and the Flower de luce, the Daffodil and the Clove Pink bloomed or blossomed in their proper order as the months went by, one flower taking another flower's place, so that there were always beautiful things to look at, and pleasant odours to smell.

— «Little Hans had a great many friends, but the most devoted friend of all was big Hugh the Miller. Indeed, so devoted was the rich Miller to little Hans, that he would never go by his garden without leaning over the wall and plucking a large nosegay, or a handful of sweet herbs, or filling his pockets with plums and cherries if it was the fruit season.

— «Real friends should have everything in common,» the Miller used to say, and little Hans nodded and smiled, and felt very proud of having a friend with such noble ideas.

— «Sometimes, indeed, the neighbours thought it strange that the rich Miller never gave little Hans anything in return, though he had a hundred sacks of flour stored away in his mill, and six milch cows, and a large flock of woolly sheep; but Hans never troubled his head about these things, and nothing gave him greater pleasure than to listen to all the wonderful things the Miller used to say about the unselfishness of true friendship.

— «So little Hans worked away in his garden. During the spring, the summer, and the autumn he was very happy, but when the winter came, and he had no fruit or flowers to bring to the market, he suffered a good deal from cold and hunger, and often had to go to bed without any supper but a few dried pears or some hard nuts. In the winter, also, he was extremely lonely, as the Miller never came to see him then.

— «There is no good in my going to see little Hans as long as the snow lasts,» the Miller sed to say to his wife, «for when people are in trouble they should be left alone, and not be bothered by visitors. That at least is my idea about friendship, and I am sure I am right. So I shall wait till the spring comes, and then I shall pay him a

visit, and he will be able to give me a large basket of primroses and that will make him so happy».

— «You are certainly very thoughtful about others», answered the Wife, as she sat in her comfortable armchair by the big pinewood fire; «very thoughtful indeed. It is quite a treat to hear you talk about friendship. I am sure the clergyman himself could not say such beautiful things as you do, though he does live in a three storied house, and wear a gold ring on his little finger». «But could we not ask little Hans up here?» said the Miller»s youngest son. «If poor Hans is in trouble I will give him half my porridge, and show him my white rabbits».

«What a silly boy you are» cried the Miller; «I really don't know what is the use of sending you to school. You seem not to learn anything. Why, if little Hans came up here, and saw our warm fire, and our good supper, and our great cask of red wine, he might get envious, and envy is a most terrible thing, and would spoil anybody's nature. I certainly will not allow Hans» nature to be spoiled. I am his best friend, and I will always watch over him, and see that he is not led into any temptations. Besides, if Hans came here, he might ask me to let him have some flour on credit, and that I could not do. Flour is one thing, and friendship is another, and they should not be confused. Why, the words are spelt differently, and mean quite different things. Everybody can see that».

«How well you talk» said the Miller»s Wife, pouring herself out a large glass of warm ale; «really I feel quite drowsy. It is just like being in church».

«Lots of people act well,» answered the Miller; «but very few people talk well, which shows that talking is much the more difficult thing of the two, and much the finer thing also»; and he looked sternly across the table at his little son, who felt so ashamed of himself that he hung his head down, and grew quite scarlet, and began to cry into his tea. However, he was so young that you must excuse him».

«Is that the end of the story»? asked the Water!rat.

«Certainly not», answered the Linnet, «that is the beginning».

«Then you are quite behind the age», said the Waterrat.

«Every good story teller nowadays starts with the end, and then goes on to the beginning, and concludes with the middle. That is the new method. I heard all about it the other day from a critic who was walking round the pond with a young man. He spoke of the matter at great length, and I am sure he must have been right, for he had blue spectacles and a bald head, and whenever the young man made any remark, he always answered «Pooh»! But pray go on with your story. I like the Miller immensely. I have all kinds of beautiful sentiments myself, so there is a great sympathy between us».

«Well,» said the Linnet, hopping now on one leg and now on the other, «as soon as the winter was over, and the primroses began to open their pale yellow stars, the Miller said to his wife that he would go down and see little Hans.

«Why, what a good heart you have» cried his Wife; «you are always thinking of others. And mind you take the big basket with you for the flowers».

«So the Miller tied the sails of the windmill together with a strong iron chain, and went down the hill with the basket on his arm.

«Good morning, little Hans», said the Miller.

«Good morning», said Hans, leaning on his spade, and smiling from ear to ear.

«And how have you been all the winter?» said the Miller.

«Well, really», cried Hans, «it is very good of you to ask, very good indeed. I am afraid I had rather a hard time of it, but now the spring has come, and I am quite happy, and all my flowers are doing well».

«We often talked of you during the winter, Hans», said the Miller, «and wondered how you were getting on». «That was kind of you,» said Hans; «I was half afraid you had forgotten me».

«Hans, I am surprised at you», said the Miller; «friendship never forgets. That is the wonderful thing about it, but I am afraid you don't understand the poetry of life. How lovely your primroses are looking, by the bye»!

«They are certainly very lovely», said Hans, «and it is a most lucky thing for me that I have so many. I am going to bring them into the market and sell them to the Burgomaster's daughter, and buy

back my wheelbarrow with the money».

«Buy back your wheelbarrow? You don't mean to say you have sold it? What a very stupid thing to do»!

«Well, the fact is», said Hans, «that I was obliged to. You see the winter was a very bad time for me, and I really had no money at all to buy bread with. So I first sold the silver buttons off my Sunday coat, and then I sold my silver chain, and then I sold my big pipe, and at last I sold my wheelbarrow. But I am going to buy them all back again now».

«Hans», said the Miller, «I will give you my wheelbarrow. It is not in very good repair; indeed, one side is gone, and there is something wrong with the wheel spokes; but in spite of that I will give it to you. I know it is very generous of me, and a great many people would think me extremely foolish for parting with it, but I am not like the rest of the world. I think that generosity is the essence of friendship, and, besides, I have got a new wheelbarrow for myself. Yes, you may set your mind at ease, I will give you my wheelbarrow».

«Well, really, that is generous of you», said little Hans, and his funny round face glowed all over with pleasure. «I can easily put it in repair, as I have a plank of wood in the house».

«A plank of wood» said the Miller; «why, that is just what I want for the roof of my barn. There is a very large hole in it, and the corn will all get damp if I don't stop it up. How lucky you mentioned it! It is quite remarkable how one good action always breeds another. I have given you my wheelbarrow, and now you are going to give me your plank. Of course, the wheelbarrow is worth far more than the plank, but true, friendship never notices things like that. Pray get it at once, and I will set to work at my barn this very day».

«Certainly», cried little Hans, and he ran into the shed and dragged the plank out.

«It is not a very big plank,» said the Miller, looking at it, «and I am afraid that after I have mended my barn!roof there won't be any left for you to mend the wheelbarrow with; but, of course, that is not my fault. And now, as I have given you my wheelbarrow, I am sure you would like to give me some flowers in return. Here is the basket, and mind you fill it quite full».

«Quite full»? said little Hans, rather sorrowfully, for it was really a very big basket, and he knew that if he filled it he would have no flowers left for the market and he was very anxious to get his silver buttons back.

«Well, really», answered the Miller, «as I have given you my wheelbarrow, I don't think that it is much to ask you for a few flowers. I may be wrong, but I should have thought that friendship, true friendship, was quite free from selfishness of any kind.»

«My dear friend, my best friend,» cried little Hans, «you are welcome to all the flowers in my garden. I would much sooner have your good opinion than my silver buttons, any day»; and he ran and plucked all his pretty primroses, and filled the Miller's basket.

«Goodbye, little Hans», said the Miller, as he went up the hill with the plank on his shoulder, and the big basket in his hand.

«Goodbye», said little Hans, and he began to dig away quite merrily, he was so pleased about the wheelbarrow. «The next day he was nailing up some honeysuckle against the porch, when he heard the Miller's voice calling to him from the road. So he jumped off the ladder, and ran down the garden, and looked over the wall.

«There was the Miller with a large sack of flour on his back.

«Dear little Hans», said the Miller, «would you mind carrying this sack of flour for me to market?»

«Oh, I am so sorry,» said Hans, «but I am really very busy to!day. I have got all my creepers to nail up, and all my flowers to water, and all my grass to roll».

«Well, really», said the Miller, «I think that, considering that I am going to give you my wheelbarrow, it is rather unfriendly of you to refuse».

«Oh, don't say that», cried little Hans, «I wouldn't be unfriendly for the whole world»; and he ran in for his cap, and trudged off with the big sack on his shoulders.

«It was a very hot day, and the road was terribly dusty, and before Hans had reached the sixth milestone he was so tired that he had to sit down and rest. However, he went on bravely, and as last he reached the market. After he had waited there some time, he sold the sack of flour for a very good price, and then he returned home at once, for he was afraid that if he stopped too late he might meet

some robbers on the way.

«It has certainly been a hard day», said little Hans to himself as he was going to bed, «but I am glad I did not refuse the Miller, for he is my best friend, and, besides, he is going to give me his wheelbarrow».

«Early the next morning the Miller came down to get the money for his sack of flour, but little Hans was so tired that he was still in bed.

«Upon my word», said the Miller, «you are very lazy. Really, considering that I am going to give you my wheelbarrow, I think you might work harder. Idleness is a great sin, and I certainly don't like any of my friends to be idle or sluggish. You must not mind my speaking quite plainly to you. Of course I should not dream of doing so if I were not your friend. But what is the good of friendship if one cannot say exactly what one means? Anybody can say charming things and try to please and to flatter, but a true friend always says unpleasant things, and does not mind giving pain. Indeed, if he is a really true friend he prefers it, for he knows that then he is doing good».

«I am very sorry», said little Hans, rubbing his eyes and pulling off his night cap, «but I was so tired that I thought I would lie in bed for a little time, and listen to the birds singing. Do you know that I always work better after hearing the birds sing»?

«Well, I am glad of that,» said the Miller, clapping little Hans on the back, «for I want you to come up to the mill as soon as you are dressed, and mend my barn!roof for me».

«Poor little Hans was very anxious to go and work in his garden, for his flowers had not been watered for two days, but he did not like to refuse the Miller, as he was such a good friend to him.

«Do you think it would be unfriendly of me if I said I was busy?» he inquired in a shy and timid voice.

«Well, really», answered the Miller, «I do not think it is much to ask of you, considering that I am going to give you my wheelbarrow; but of course if you refuse I will go and do it myself».

«Oh on no account», cried little Hans and he jumped out of bed, and dressed himself, and went up to the barn. «He worked there all day long, till sunset, and at sunset the Miller came to see how he

was getting on.

«Have you mended the hole in the roof yet, little Hans?» cried the Miller in a cheery voice. «It is quite mended,» answered little Hans, coming down the ladder.

«Ah» said the Miller, «there is no work so delightful as the work one does for others».

«It is certainly a great privilege to hear you talk», answered little Hans, sitting down, and wiping his forehead, «a very great privilege. But I am afraid I shall never have such beautiful ideas as you have».

«Oh they will come to you», said the Miller, «but you must take more pains. At present you have only the practice of friendship; some day you will have the theory also».

«Do you really think I shall?» asked little Hans.

«I have no doubt of it», answered the Miller, «but now that you have mended the roof, you had better go home and rest, for I want you to drive my sheep to the mountain tomorrow».

«Poor little Hans was afraid to say anything to this, and early the next morning the Miller brought his sheep round to the cottage, and Hans started off with them to the mountain. It took him the whole day to get there and back; and when he returned he was so tired that he went off to sleep in his chair, and did not wake up till it was broad daylight.

«What a delightful time I shall have in my garden», he said, and he went to work at once.

«But somehow he was never able to look after his flowers at all, for his friend the Miller was always coming round and sending him off on long errands, or getting him to help at the mill. Little Hans was very much distressed at times, as he was afraid his flowers would think he had forgotten them, but he consoled himself by the reflection that the Miller was his best friend. «Besides,» he used to say, «he is going to give me his wheelbarrow, and that is an act of pure generosity.»

«So little Hans worked away for the Miller, and the Miller said all kinds of beautiful things about friendship, which Hans took down in a notebook, and used to read over at night, for he was a very good scholar.

«Now it happened that one evening little Hans was sitting by his fireside when a loud rap came at the door. It was a very wild night, and the wind was blowing and roaring round the house so terribly that at first he thought it was merely the storm. But a second rap came, and then a third, louder than any of the others.

«It is some poor traveller», said little Hans to himself, and he ran to the door.

«There stood the Miller with a lantern in one hand and a big stick in the other.

«Dear little Hans», cried the Miller, «I am in great trouble. My little boy has fallen off a ladder and hurt himself, and I am going for the Doctor. But he lives so far away, and it is such a bad night, that it has just occurred to me that it would be much better if you went instead of me. You know I am going to give you my wheelbarrow, and so, it is only fair that you should do something for me in return».

«Certainly», cried little Hans, «I take it quite as a compliment your coming to me, and I will start off at once. But you must lend me your lantern, as the night is so dark that I am afraid I might fall into the ditch».

«I am very sorry», answered the Miller, «but it is my new lantern, and it would be a great loss to me if anything happened to it».

«Well, never mind, I will do without it», cried little Hans, and he took down his great fur coat, and his warm scarlet cap, and tied a muffler round his throat, and started off.

«What a dreadful storm it was! The night was so black that little Hans could hardly see, and the wind was so strong that he could scarcely stand. However, he was very courageous, and after he had been walking about three hours, he arrived at the Doctor»s house, and knocked at the door.

«Who is there»? cried the Doctor, putting his head out of his bedroom window. «Little Hans, Doctor».

«What do you want, little Hans»?

«The Miller»s son has fallen from a ladder, and has hurt himself, and the Miller wants you to come at once».

«All right»! said the Doctor; and he ordered his horse, and his big boots, and his lantern, and came downstairs, and rode off in the

direction of the Miller's house, little Hans trudging behind him.

«But the storm grew worse and worse, and the rain fell in torrents, and little Hans could not see where he was going, or keep up with the horse. At last he lost his way, and wandered off on the moor, which was a very dangerous place, as it was full of deep holes, and there poor little Hans was drowned. His body was found the next day by some goatherds, floating in a great pool of water, and was brought back by them to the cottage.

«Everybody went to little Hans's funeral, as he was so popular, and the Miller was the chiefmourner.

«As I was his best friend», said the Miller, «it is only fair that I should have the best place»; so he walked at the head of the procession in a long black cloak, and every now and then he wiped his eyes with a big pocket-handkerchief.

«Little Hans is certainly a great loss to every one», said the Blacksmith, when the funeral was over, and they were all seated comfortably in the inn, drinking spiced wine and eating sweet cakes.

«A great loss to me at any rate», answered the Miller; «why, I had as good as given him my wheelbarrow, and now I really don't know what to do with it. It is very much in my way at home, and it is in such bad repair that I could not get anything for it if I sold it. I will certainly take care not to give away anything again. One always suffers for being generous».

«Well»? said the Water!rat, after a long pause.

«Well, that is the end», said the Linnet.

«But what became of the Miller»? asked the Water!rat.

«Oh! I really don't know», replied the Linnet; «and I am sure that I don't care».

«It is quite evident then that you have no sympathy in your nature», said the Water!rat.

«I am afraid you don't quite see the moral of the story,» remarked the Linnet.

«The what»? screamed the Water!rat.

«The moral».

«Do you mean to say that the story has a moral»?

«Certainly», said the Linnet.

«Well, really», said the Water!rat, in a very angry manner, «I

think you should have told me that before you began. If you had done so, I certainly would not have listened to you; in fact, I should have said «Pooh», like the critic. However, I can say it now»; so he shouted out «Pooh» at the top of his voice, gave a whisk with his tail, and went back into his hole.

«And how do you like the Water rat»? asked the Duck, who came paddling up some minutes afterwards. «He has a great many good points, but for my own part I have a mother's feelings, and I can never look at a confirmed bachelor without the tears coming into my eyes».

«I am rather afraid that I have annoyed him,» answered the Linnet. «The fact is, that I told him a story with a moral». «Ah that is always a very dangerous thing to do,» said the Duck. And I quite agree with her.

Практичне завдання 8. Прочитайте казку О. Уайльда «The happy prince»(Дивись Додаток). Зробіть аналіз літературної казки за планом. Охарактеризуйте головного героя казки. Визначить, які проблеми виховання зачіпає автор? Сформулюйте особистісну позицію щодо прочитаного твору та проблем які підіймає автор.

Практичне заняття 9. Прочитайте та проаналізуйте казку «Зоряний хлопчик». Визначити головну думку казки. Чому повчає казка?

Охарактеризуйте головних героїв казки: Зоряний хлопчик. Лісоруб та його дружина. Старчиха-Королева. Прокажений-Король. Чарівник.

Складіть переказ казки на англійській мові.

Завдання для самостійної роботи за темою.

1. Як ви думаєте, у чому полягає «міфологізація» у творчості Кіплінга? Дайте письмову відповідь

2. Визначити сенс життя, що вклав Р.Кіплінга в казку «The Cat that Walked by Himself».

ВИСНОВКИ (ЗАПОВНІТЬ ПРОПУСКИ):

У літературі ХІХ ст переважав жанр.....

Літературна (авторська) казка це.....

Жанрові особливості казок О. Уайльда полягають у.....

Жанрові особливості казок Дж.Р.Кіплінга полягають у.....

Сенс життя це.....

Виховна цінність казок це.....

В рамках якого літературного напрямку створював Дж.Р. Кіплінг «Книгу джунглів».....

«Міфологізація» у творчості Дж.Кіплінга полягає у.....

Міфопоетична символіка в казках про тварин це.....

У казках О. Уайльда висвітлюється тема.....

Чому О Уайльда називають «Апостолом краси».....

Питання для самоконтролю знань здобувачів

1. Який жанр переважав у літературі ХІХ ст.?
2. Що характеризує дитячу англійську літературу ХІХ ст?
3. Які жанри та автори характерні для ХІХ ст.?
4. Коли виникла англійська літературна (авторська) казка?
5. З прізвищами яких англійських письменників пов'язані 2 основних напрямів розвитку літературної казки ХІХ ст.?
6. Життя й творчість Р.Кіплінга.
7. Тварини у творах Р.Кіплінга. «Правда життя» у збірнику «Просто казки».
8. Тема любові до праці в казці «Чому у верблюда горб».
9. Сенс життя в казці «Кішка, яка гуляла сама по собі».

10. Відбиток фольклору індіанців у «Книзі джунглів» («Мауглі»).
11. Місце О.Уайльда («Апостола краси») у світовій літературі.
12. Жанрові особливості казок О. Уайльда.
13. Виховна цінність казок «Щасливий принц» і «Зоряний хлопчик».

Рекомендована література

1. Багацька О.В., Дука М.В. Література Англії: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (англійською мовою). Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 443 с.
2. Бобир О. В. Англійська дитяча література : навчальний посібник-хрестоматія. Ніжин, 2012. 636 с.
3. Дука М.В. Practical Guide to English and American Literature (Пугівник по літературі Англії та США): навч.посіб. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. 250 с.
4. Зарубіжна література для дітей: хрестоматія / упор А. І. Мовчун та та ін . Київ : Арії, 2011. 592 с.
5. Короткі оповідання. Книжка для читання англійською мовою за творами британських письменників/упоряд.: Ярошенко. Тернопіль: Підручники і посібники, 2014. 128 с.
6. Кулиш В.Г. Путешествие в английскую сказку. АСТ; Донецк: Сталкер, 2005. 315 с.
7. American literature: 1930 to the present (A.Bell, D.W.Heiney, L.H.Downs). N. Y. : Barron's Educational Series, Inc., 2004. 422p.
8. English Fairy-tales: колекція произведених на англійском язике. Режим доступа: https://www.worldoftales.com/English_fairy_tales.html#gsc.tab=0

Електронні ресурси:

Бібліотека світової літератури – оригінали та переклади (Library of the world literature – original texts and translations): <http://ae-lib.narod.ru>.
Державна бібліотека України для юнацтва: <http://www.4uth.gov.ua/>

Національна бібліотека України для дітей:
www.chl.kiev.ua/

- LiteratureResourceCentre (LRC):

<http://library.buffalo.edu/e-resources/lrc.html>

AcademicSearchComplete:

<http://libweb.lib.buffalo.edu/pdp/index.asp?ID=461>;

<http://www.library.yale.edu/humanities/english/>

(Literatureguide)

- WWWreferenceresources:

<http://www.library.yale.edu/rsc/readyref/>

-Primary sourcesresearch:

<http://www.library.yale.edu/ref/err/primsrscs.html>

- <http://logrys.net/Books/LitF/>

Тексти художніх творів, ілюстрації до творів, інформація про письменників

<http://www.chl.kiev.ua/>

Практичне заняття 6. Казки Л'юїса Керролла.

Мета – сформувати уявлення про життєвий шлях та творчість Л'юїса Керролла. Розвивати здібності оцінювати естетичне багатство літературних казок; виявляти основну ідейну, естетичну й емоційну інформацію художнього твору. Удосконалювати вміння: розкривати зміст задуму автора; характеризувати особливості стилю автора та твору; розпізнати засоби художньої виразності; виявити підтекст, розширяти зміст думки автора; виносити розгорнуті оцінні судження про образи героїв; вміння відбирати й використовувати фрагменти автентичного тексту для розв'язання навчальних завдань (навчання говорінню, читанню); вміння складати синквейн.

Питання для обговорення

1. Жанр літературної казки. Естетичне багатство літературних казок.
2. Л'юїс Керролл, засновник жанру нонсенсу.
 - а) біографічна довідка.

- б). Особливості стилю Л'юїса Керролла.
- в). Засоби художньої виразності.
- г). Ідейна, естетична та емоційна інформація художніх творів автора.

3. Аналіз автентичних текстів, рекомендованих для читання дітей молодшого шкільного віку.

Методичні вказівки до практичного заняття

З метою узагальнення вивченого, успішного виконання практичних завдань та завдань самостійної роботи, опрацювати рекомендовану літературу, знати відповіді на запропоновані питання для обговорення.

Визначить ключові поняття, їх визначення та запишіть у термінологічний словник.

Опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготуватися до обговорення питань плану практичного заняття, відповідей на проблемні питання. Пам'ятайте, що сутність конспектування полягає не в переписуванні або копіюванні тексту, а у виділенні основних думок, формулюванні висновків у скороченому вигляді своїми словами.

Готуючись до заняття, зверніть увагу на практичне значення проблеми.

Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Вивчаючи питання 1, визначити загальні засади жанру літературної казки їх естетичне багатство. Записати основні поняття теми у термінологічний словник.

Вивчаючи питання 2, познайомитись з біографією Л'юїса Керролла та визначити її вплив на його творчість. Визначити: особливості стилю Л'юїса Керролла; засоби художньої виразності притаманні його творам. Ідейну, естетичну та емоційну інформацію художніх творів автора.

Вивчаючи питання 3, визначити автентичні тексти, рекомендовані для читання дітей молодшого шкільного за темою практичного заняття.

Завдання для всіх здобувачів групи.

1. Вивчити теоретичний матеріал до практичного заняття.
2. Підготуватися до опитування за питаннями плану заняття.
3. Підготуватися до виконання завдань практичного блоку.

Індивідуальні завдання:

1. Проаналізувати проблемні питання. Підготуватись до їх обговорення.
2. Виконати завдання для самостійної роботи за темою практичного заняття

Практичний блок

Практичне завдання 1. Письмово зробіть власний переклад уривка казки Л'юїса Керролла «Пригоди Аліси в Країні Див». Дайте письмову відповідь на запитання. З якими труднощами під час перекладу ви зіштовхнулися? Як ви перевели окказіоналізми (індивідуальні авторські слова)?

Наведіть приклади окказіоналізмів. Які ознаки літератури нонсенсу ви помітили?

Curiouser and curiouser! cried Alice (she was so much surprised, that for the moment she quite forgot how to speak good English); `now I'm opening out like the largest telescope that ever was! Good-bye, feet! (for when she looked down at her feet, they seemed to be almost out of sight, they were getting so far off). `Oh, my poor little feet, I wonder who will put on your shoes and stockings for you now, dears? I'm sure I shan't be able! I shall be a great deal too far off to trouble myself about you: you must manage the best way you can; - but I must be kind to them, thought Alice, `or perhaps they won't walk the way I want to go! Let me see: I'll give them a new pair of boots every Christmas.»

And she went on planning to herself how she would manage it. `They must go by the carrier, she thought;` and how funny it'll seem, sending presents to one's own feet! And how odd the directions will look!

Alice»s Right Foot, Esq.

*Hearthrug,
Near the Fender,
(with Alice's love).*

Oh dear, what nonsense I'm talking!

Just then her head struck against the roof of the hall: in fact she was now more than nine feet high, and she at once took up the little golden key and hurried off to the garden door.

Poor Alice! It was as much as she could do, lying down on one side, to look through into the garden with one eye; but to get through was more hopeless than ever: she sat down and began to cry again. 'You ought to be ashamed of yourself, said Alice, 'a great girl like you, (she might well say this), 'to go on crying in this way! Stop this moment, I tell you! But she went on all the same, shedding gallons of tears, until there was a large pool all round her, about four inches deep and reaching half down the hall.

After a time she heard a little pattering of feet in the distance, and she hastily dried her eyes to see what was coming. It was the White Rabbit returning, splendidly dressed, with a pair of white kid gloves in one hand and a large fan in the other: he came trotting along in a great hurry, muttering to himself as he came, 'Oh! the Duchess, the Duchess! Oh! Won't she be savage if I've kept her waiting! Alice felt so desperate that she was ready to ask help of any one; so, when the Rabbit came near her, she began, in a low, timid voice, 'If you please, sir--» The Rabbit started violently, dropped the white kid gloves and the fan, and skurried away into the darkness as hard as he could go.

Alice took up the fan and gloves, and, as the hall was very hot, she kept fanning herself all the time she went on talking: 'Dear, dear! How queer everything is to-day! And yesterday things went on just as usual. I wonder if I've been changed in the night? Let me think: was I the same when I got up this morning? I almost think I can remember feeling a little different. But if I'm not the same, the next question is, Who in the world am I? Ah, THAT'S the great puzzle!» And she began thinking over all the children she knew that were of the same age as herself, to see if she could have been changed for any of them.

‘I’m sure I’m not Ada, she said, ‘for her hair goes in such long ringlets, and mine doesn’t go in ringlets at all; and I’m sure I can’t be Mabel, for I know all sorts of things, and she, oh! she knows such a very little! Besides, SHE’S she, and I’m I, and--oh dear, how puzzling it all is! I’ll try if I know all the things I used to know. Let me see: four times five is twelve, and four times six is thirteen, and four times seven is--oh dear! I shall never get to twenty at that rate! However, the Multiplication Table doesn’t signify: let’s try Geography. London is the capital of Paris, and Paris is the capital of Rome, and Rome--no, THAT’S all wrong, I’m certain! I must have been changed for Mabel! I’ll try and say «How doth the little-- and she crossed her hands on her lap as if she were saying lessons, and began to repeat it, but her voice sounded hoarse and strange, and the words did not come the same as they used to do:--

*‘How doth the little crocodile
Improve his shining tail,
And pour the waters of the Nile
On every golden scale!
‘How cheerfully he seems to grin,
How neatly spread his claws,
And welcome little fishes in
With gently smiling jaws!’»*

Практичне завдання 2. Л’юїс Керролл відомий майстер каламбуру. Прочитайте та перекладіть уривок його твору. Знайдіть у тексті та наведіть приклади каламбуру. Наведіть приклади лінгвістичних каламбурів.

«Yes, we went to school in the sea, though you mayn’t believe it —»

... «We had the best of educations — in fact, we went to school every day —»

«I’ve been to a day-school too», said Alice; «you needn’t be so proud as all that».

«With extras»? asked the Mock Turtle a little anxiously.

«Yes», said Alice, «we learned French and music».

«And washing?» said the Mock Turtle.

«Certainly not !» said Alice indignantly.

«Ah! then yours wasn't a really good school», said the Mock Turtle in a tone of great relief. «Now at ours they had at the end of the bill, «French, music, and washing — extra.»

«You couldn't have wanted it much», said Alice; «living at the bottom of the sea».

«I couldn't afford to learn it», said the Mock Turtle with a sigh. «I only took the regular course».

Практичне завдання 3. Проаналізуйте наступні види каламбуру в казках Л.Керролла.

У фонетичних каламбурах переважає саме звукова складова. В її основі лежить омофонія, подібність фонетичного складу, наприклад: «I beg your pardon », said Alice very humbly: «you had got to the fifth bend, I think?». «I had NOT! « cried the Mouse, sharply and very angrily. «A knot! », said Alice, always ready to make herself useful, and looking anxiously about her. «Oh, do let me help to undo it! ». Визначте слова, які є омофонами. Що є кінцевим результатом каламбурів?

У лексичних каламбурах, комічний ефект побудований на підставі основних лексичних категорій. В основі можуть бути полісемія, омонімія, антонімія, паронімія, етимологізація, обігрування термінів, аббревіатур або власних назв, наприклад: «I see nobody on the road, « said Alice. «I only wish I had such eyes», the King remarked in a fretful tone. «To be able to see Nobody! And at that distance too! Why, it's as much as I can do to see real people by this light!». «I see somebody now! », she exclaimed at last. Який вид лексичного каламбуру має місце в уривку?

У фразеологічних каламбурах можуть бути обіграні елементи стійких сполучень, що призводять до буквализації або руйнування сполучення, наприклад: «I dare say you never even spoke to Time!». «Perhaps not, but I know I have to beat time when I learn music». «Ah! That accounts for it, he won't stand beating». Знайдіть фразеологізм та визначить, що з ним відбувається.

Грамаітичні каламбури створюються за допомогою зміни морфологічних одиниць, або синтаксичних відношень (псевдоморфема, обігрування грамаітичної структури слова, синтаксичного новоутворення або синтаксичний перекут),

наприклад: «I never went to him,» the Mock Turtle said with a sigh: «he taught Laughing and Grief, they used to say». Поясніть на підставі чого побудований каламбур.

У змішаних каламбурах комічний ефект створюється одразу кількома засобами, наприклад: «What do you mean by that?» said the Caterpillar sternly. `Explain yourself!` «I can»t explain MYSELF, I»m afraid, sir» said Alice, `because I»m not myself, you see» . «I don't see,» said the Caterpillar» . Дайте пояснення.

Практичне завдання 4. Прочитайте та перекладіть приклади каламбуру з творів Л. Керролла. Визначіть вид каламбуру в кожному прикладі та дайте пояснення.

- Mine is a long and a sad tale! Said the Mouse... It is a long tail, certainly, said Alice... «but why do you call it sad?»

- Well, there was Mystery,' the Mock Turtle replied, counting off the subjects on his flappers, '—Mystery, ancient and modern, with Seaography: then Drawling—the Drawling-master was an old conger-eel, that used to come once a week: HE taught us Drawling, Stretching, and Fainting in Coils.'

- 'Reeling and Writhing, of course, to begin with,' the Mock Turtle replied; 'and then the different branches of Arithmetic—Ambition, Distraction, Uglification, and Derision.'

- 'When we were little,' the Mock Turtle went on at last, more calmly, though still sobbing a little now and then, 'we went to school in the sea. The master was an old Turtle—we used to call him Tortoise—"Why did you call him Tortoise, if he wasn't one?" Alice asked. 'We called him Tortoise because he taught us,' said the Mock Turtle angrily: 'really you are very dull!'

- «A cat may look at a king»

-«Have you seen the Mock Turtle yet?» «No», said Alice».I don't even know what a Mock Turtle is. «It's the thing the Mock Turtle Soup is made from» said the Queen. [...] 'Once,' said the Mock Turtle at last, with a deep sigh, 'I was a real Turtle.'

- «If everybody minded their own business,» said the Duchess in a hoarse growl, «the world would go round a deal faster than it does,»

- «Which would not be an advantage,» said Alice, who felt very glad to get an opportunity of showing off a little of her knowledge. «Just think what work would it make with the day and night! You see the earth takes 24hours to turn round on its axis»— «Talking of axes,» said the Duchess, «chop off her head!»

- «Why is a raven like a writing desk?»

- «I dare say you never even spoke to Time!» «Perhaps not, but I know I have to beat time when I learn music». «Ah! That accounts for it, he won't stand beating».

- «Here is one of the guinea pigs cheered, and was immediately suppressed by the officers of the court. (As that is rather a hard word? I will just explain to you how it was done. They had a large canvas bag, which tied up at the mouth with the strings: into this they slipped the guinea pig, head first, and then sat upon it.)»

- «And how many hours a day did you do lessons?» said Alice, in a hurry to change the subject.

«Ten hours the first day,» said the Mock Turtle, «nine the next, and so on.» «What a curious plan!» exclaimed Alice. «That's the reason they're called lessons,» the Gryphon remarked: «because they lessen from day to day.»

- Maybe it's always pepper that makes people hot-tempered,' she went on, very much pleased at having found out a new kind of rule, 'and vinegar that makes them sour—and camomile that makes them bitter—and—and barley-sugar and such things that make children sweet-tempered.

- 'I beg your pardon,' said Alice very humbly: 'you had got to the fifth bend, I think?' 'I had NOT!' cried the Mouse, sharply and very angrily. 'A knot!' said Alice, always ready to make herself useful, and looking anxiously about her. 'Oh, do let me help to undo it!'

- 'What do you mean by that?' said the Caterpillar sternly. 'Explain yourself!' 'I can't explain MYSELF, I'm afraid, sir' said Alice, 'because I'm not myself, you see.' 'I don't see,' said the Caterpillar.

-«I see nobody on the road», said Alice. «I only wish I had such eyes», the King remarked in a fretful tone. «To be able to see Nobody! And at that distance too! Why, it's as much as I can do to

see real people by this light!» «I see somebody now!» she exclaimed at last.

- 'I'm a poor man, your Majesty,' he began. 'You're a very poor speaker,' said the King.

- 'Sure then I'm here! Digging for apples, your honour!'

- 'They were obliged to have him with them,' the Mock Turtle said: 'no wise fish would go anywhere without a porpoise.' 'Wouldn't it really?' said Alice in a tone of great surprise. 'Of course not,' said the Mock Turtle: 'why, if a fish came to ME, and told me he was going a journey, I should say «With what porpoise?»

- «Yes,» said Alice, «I've often seen them at din...» she checked herself hastily. «I don't know where Dinn may be,» said the Mock Turtle, «but if you've seen them so often, of course you know what they're like.»

- «They have their tails in their mouths -and they're all over crumbs. You're wrong about the crumbs,» said the Mock Turtle: «crumbs would all wash off in the sea. But they have their tails in their mouths; and the reason is»— here the Mock Turtle yawned and shut his eyes. «Tell her about the reason and all that,» he said to the Gryphon. 'The reason is,' said the Gryphon, 'that they WOULD go with the lobsters to the dance. So they got thrown out to sea. So they had to fall a long way. So they got their tails fast in their mouths. So they couldn't get them out again. That's all.'

- «You ought to be ashamed of yourself,» said Alice, «a great girl like you» (she might well say this). A great girl like you, (she might well say this). At last the Mouse, who seemed to be a person of authority among them, called out, 'Sit down, all of you, and listen to me! I'LL soon make you dry enough!' ... 'Ahem!' said the Mouse with an important air, 'are you all ready? This is the driest thing I know'.

Практичне завдання 5 Дайте визначення поняттю нонсенс? Прочитайте уривок твору (A mad tea-party). Наведіть приклади нонсенсу в прочитаному уривку. Наведіть приклади нонсенсу в казках Л. Керролла «Пригоди Аліси в Країні Див».

A MAD TEA-PARTY

There was a table set out under a tree in front of the house, and the March Hare and the Hatter were having tea at it: a Dormouse was

sitting between them, fast asleep, and the other two were using it as a cushion, resting their elbows on it, and talking over its head. «Very uncomfortable for the Dormouse», thought Alice: «only as it's asleep, I suppose it doesn't mind».

The table was a large one, but the three were all crowded together at one corner of it: «No room! No room!» they cried out when they saw Alice coming. «There's plenty of room», said Alice indignantly, and she sat down in a large arm-chair at one end of the table.

«Have some wine», the March Hare said in an encouraging tone.

Alice looked all round the table, but there was nothing on it but tea. «I don't see any wine», she remarked.

«There isn't any», said the March Hare.

«Then it wasn't very civil of you to offer it», said Alice angrily.

«It wasn't very civil of you to sit down without being invited», said the March Hare.

«I didn't know it was your table», said Alice; «it's laid for a great many more than three».

«Your hair wants cutting», said the Hatter. He had been looking at Alice for some time with great curiosity, and this was his first speech.

«You should learn not to make personal remarks», Alice said with some severity: «It's very rude».

The Hatter opened his eyes very wide on hearing this; but all he said was, «Why is a raven like a writing desk?»

«Come, we shall have some fun now!» thought Alice. «I'm glad they've begun asking riddles—I believe I can guess that», she added aloud.

«Do you mean that you think you can find out the answer to it?» said the March Hare.

«Exactly so», said Alice.

«Then you should say what you mean», the March Hare went on.

«I do», Alice hastily replied; «at least — at least I mean what I say — that's the same thing, you know».

«Not the same thing a bit!» said the Hatter. «Why, you might just as well say that “I see what I eat” is the same thing as «I eat what I see!»

«You might just as well say», added the March Hare, «that «I like what I get» is the same thing as “I get what I like!»

«You might just as well say», added the Dormouse, who seemed to be talking in his sleep, «that «I breathe when I sleep» is the same thing as «I sleep when I breathe!»

«It is the same thing with you», said the Hatter, and here the conversation dropped, and the party sat silent for a minute, while Alice thought over all she could remember about ravens and writing desks, which wasn't much. The Hatter was the first to break the silence. «What day of the month is it?» he said, turning to Alice: he had taken his watch out of his pocket, and was looking it uneasily, shaking it every now and then, and holding it to his ear.

Alice considered a little, and said, «The fourth.» «Two days wrong!» sighed the Hatter. «I told you butter wouldn't suit the works!» he added, looking angrily at the March Hare.

«It was the best butter», the March Hare meekly replied.

«Yes, but some crumbs must have got in as well», the Hatter grumbled: «you shouldn't have put it in with the bread-knife.»

The March Hare took the watch and looked at it gloomily: then he dipped it into his cup of tea, and looked at it again: but he could think of nothing better to say than his first remark, «if was the best butter, you know.»

Alice had been looking over his shoulder with some curiosity.

«What a funny watch!» she remarked. «It tells the day of the month, and doesn't tell what o'clock it is!»

«Why should it», muttered the Hatter.

«Does your watch tell you what year it is?»

«Of course not», Alice replied very readily: «but that's because it stays the same year for such a long time together.»

«Which is just the case with mine», said the Hatter.

Alice felt dreadfully puzzled. The Hatter's remark seemed to her to have no sort of meaning in it, and yet it was certainly English. «I don't quite understand you», she said, as politely as she could.

«The Dormouse is asleep again», said the Hatter, and he poured a little hot tea on to its nose.

The Dormouse shook his head impatiently, and said, without opening his eyes, «Of course, of course: just what I was going to remark myself».

«Have you guessed the riddle yet?» the Hatter said, turning to Alice again.

«No, I give it up», Alice replied: «what's the answer?»

«I haven't the slightest idea», said the Hatter.

«No, I», said the March Hare.

Alice sighed wearily. «I think you might do something better with the time», she said, «than wasting it in asking riddles that have no answers»,

«If you knew Time as well as I do», said the Hatter, «you wouldn't talk about wasting it: It's him»

«I don't know what you mean», said Alice.

«Of course you don't!» the Hatter said, tossing his head contemptuously. «I dare say you never even spoke to Time!»

«Perhaps not», Alice cautiously replied: «but I know I have to beat time when I learn music».

«Ah! That accounts for it», said the Hatter. «He won't stand beating. Now, if you only kept on good terms with him, he'd do almost anything you liked with the clock. For instance, suppose it were nine o'clock in the morning, just time to begin lessons: you'd only have to whisper a hint to Time, and round goes the clock in a twinkling! Half-past one, time for dinner!» («I only wish it was», the March Hare said to itself in a whisper.)

«That would be grand, certainly», said Alice thoughtfully: «but then—I shouldn't be hungry for it, you know».

«Not at first, perhaps», said the Hatter: «but you could keep it to half-past one as long as you liked».

«Is that the way you manage?» Alice asked.

The Hatter shook his head mournfully. «Not I», he replied.

«We quarreled last March—just before he went mad, you know»— (pointing with his teaspoon at the March Hare)— «it was at the great concert given by the Queen of Hearts, and I had to sing:

«Twinkle, twinkle, little bat! How I wonder what you're at?»

«You know the song perhaps?» «I've heard something like it», said Alice.

«It goes on, you know», the Hatter continued in this way: «Up above the world you fly, Like a tea-tray in the sky.

Twinkle, twinkle— Here the Dormouse shook itself, and began singing in its sleep, «twinkle, twinkle, twinkle, twinkle—» and went on so long that they had to pinch it to make it stop.

«Well, I'd hardly finished the first verse», said the Hatter, «when the Queen bawled out “He”s murdering the time! Off with his head!»

«How dreadfully savage!» exclaimed Alice. «And ever since that», the Hatter went on in a mournful tone, «he won't do a thing I ask! It's always six o'clock now».

A bright idea came into Alice's head. «Is that the reason so many tea-things are put out here?» she asked. «Yes, that's it», said the Hatter with a sigh: «it's always teatime, and we've no time to wash the things between whiles».

«Then you keep moving round, I suppose?» said Alice.

«Exactly so», said the Hatter: «as the things get used up».

«But what happens when you come to the beginning again?»

Alice ventured to ask.

«Suppose we change the subject», the March Hare interrupted, yawning. «I'm getting tired of this. I vote the young lady tells us a story».

«I'm afraid I don't know one», said Alice, rather alarmed at the proposal.

«Then the Dormouse shall!» they both cried. «Wake up, Dormouse!» And they pinched it on both sides at once. The Dormouse slowly opened his eyes. «I wasn't asleep», he said in a hoarse, feeble voice: «I heard every word you fellows were saying».

«Tell us a story!» said the March Hare.

«Yes, please do!» pleaded Alice.

«And be quick about it», added the Hatter, «or you'll be asleep again before it's done».

«Once upon a time there were three little sisters», the Dormouse began in a great hurry; «and their names were, Elsie, Lacie, and Tillie; and they lived at the bottom of a well».

«What did they live on?» said Alice, who always took a great interest in questions of eating and drinking.

«They lived on treacle», said the Dormouse, after thinking a minute or two.

«They couldn't have done that, you know», Alice gently remarked: «they'd have been ill».

«So they were», said the Dormouse; «very ill».

Alice tried a little to fancy to herself what such an extraordinary way of living would be like, but it puzzled her too much, so she went on: «But why did they live at the bottom of a well?»

«Take some more tea», the March Hare said to Alice, very earnestly.

«I've had nothing yet» Alice replied in an offended tone, «so I can't take more».

«You mean, you can't take less», said the Hatter: «it's very easy to take more than nothing».

«Nobody asked your opinion», said Alice.

«Who's making personal remarks now?» the Hatter asked triumphantly.

Alice did not quite know what to say to this; so she helped herself to some tea and bread-and-butter, and then turned to the Dormouse, and repeated her question. «Why did they live at the bottom of a well?»

The Dormouse again took a minute or two to think about it, and then said, «It was a treacle-well».

«There's no such thing!» Alice was beginning very angrily, but the Hatter and the March Hare went «She! she!» and the Dormouse sulkily remarked, «If you can't be civil, you'd better finish the story for yourself».

«No, please go on!» Alice said very humbly: «I won't interrupt you again. I dare say there may be one».

«One, indeed!» said the Dormouse indignantly. However, he consented to go on. «And so these three sisters— they were learning to draw, you know».

«What did they draw?» said Alice, quite forgetting her promise not to interrupt.

«Treacle», said the Dormouse, without considering at all this time.

«I want a clean cup», interrupted the Hatter: «let's all move one place on».

He moved on as he spoke, and the Dormouse followed him: the March Hare moved into the Dormouse's place, and Alice rather unwillingly took the place of the March Hare. The Hatter was the only one who got any advantage from the change: and Alice was a good deal worse off than before, as the March Hare had just upset the milk-jug into his plate.

Alice did not wish to offend the Dormouse again, so she began very cautiously: «But I don't understand. Where did they draw the treacle from?»

«You can draw water out of a water-well», said the Hatter: «so I think you could draw treacle out of a treacle-well—eh, stupid?» «But they were in the well», Alice said to the Dormouse, not choosing to notice this last remark.

«Of course they were», said the Dormouse— «well in».

This answer so confused poor Alice, that she let the Dormouse go on for some time without interrupting it.

«They were learning to draw», the Dormouse went on, yawning and rubbing its eyes, for it was getting very sleepy; «and they drew all manner of things—everything that begins with an M».

«Why with an M?» said Alice. «Why not?» said the March Hare. Alice was silent.

The Dormouse had closed its eyes by this time, and was going off into a doze, but, on being pinched by the Hatter, it woke up again with a little shriek, and went on: «That begins with an M, such as mousetraps, and the moon, and memory, and muchness— you know you say things are “much of a muchness”—did you ever see such a thing as a drawing of a muchness?»

«Really, now you ask me», said Alice, very much confused, «I don't think—»

«Then you shouldn't talk», said the Hatter.

This piece of rudeness was more than Alice could bear: she got up in great disgust, and walked off: the Dormouse fell asleep instantly, and neither of the others took the least notice of her going,

though she looked back once or twice, half hoping that they would call after her: the last time she saw them, they were trying to put the Dormouse into the teapot.

«At any rate I'll never go there again!» said Alice as she picked her way through the wood.

«It's the stupidest tea-party I was ever at in all my life!»

Just as she said this, she noticed that one of the trees had a door leading right into it. «That's very curious!» she thought.

«But everything's curious to-day. I think I may as well go in at once». And in she went. Once more she found herself in a long hall, and close to the little glass table. «Now I'll manage better this time», she said to herself, and began by taking the little golden key, and unlocking the door that led into the garden. Then she set to work nibbling at the mushroom (she had kept a piece of it in her pocket) till she was about a foot high; then she walked down the little passage then — she found herself at last in a beautiful garden, among the bright flower-beds and the cool fountains. [106—119]

Практичне завдання 6. Дайте визначення поняттю аллюзія? Наведіть приклади аллюзій з казок Л. Керролла та прочитаного уривка.

Практичне завдання 7. Дайте письмову відповідь на запитання:

— Які джерела казок Л. Керролла?

— Чому казки цікаві й близькі дітям?

Практичне завдання 8. Б. Заходер сказав про Л. Керролла наступне: «Особливо він любив і вмів гратися ... зі словами. Самі серйозні, самі солідні, самі важкі слова за його наказом перекидалися, і ходили на голові, і показували фокуси, і перетворювалися одне в інше — словом, бог знає, що виробляли! І ще він умів переробляти старі вірші, що набридли, — переробляти так, що вони ставали жакливо смішними». Знайдіть підтвердження цих слів перекладача з запропонованих уривків.

Завдання для самостійної роботи за темою

1). Підготуйте повідомлення про життя й творчість Л Керролла і його місце у світовій дитячій літературі.

2). Прочитайте твір Л.Керролла «Аліса в Країні Див», визначить його жанрові особливості та основну ідею. Проаналізуйте композиційно-мовні особливості твору. Які засоби художньої виразності характерні для стилю автора.

3). Визначити загальні жанри в дитячої англійської літератури XIX ст.

ВИСНОВКИ (ЗАПОВНІТЬ ПРОПУСКИ):

Твори Л.Керролла відносять до жанру.....
Для стилю Л'юїса Керролла характерні такі засоби художньої виразності :.....
.....

Джерелами казок Л.Керролла є:.....
.....

аллюзія це.....

нонсенс це.....,

каламбур це.....
.....,

оказіоналізми це.....,

літературна казка це
.....

алегорія це.....,

гротеск це.....

іронія це.....,

метафора це.....
.....

Дитячий міфологізм – це.....
.....

Омофонія це.....

Полісемія це.....

Антонімія це.....

Паронімія це.....

Етимологізація.....

Синтаксичний перекрут це.....

Завданням літературної казки є.....
.....

Питання для самоконтролю знань здобувачів

1. Назвіть основні жанри в англійській літературі 19ст. Приведіть приклади з дитячої англійської літератури.
2. Назвіть представників авантюрно-пригодницького жанру кінця 19ст., а також їх твори, що увійшли в коло дитячого читання.
3. З іменами яких англійських письменників зв'язано два основні напрямки в розвитку літературної казки в 19 ст.? Розкрийте сутність цих напрямків. Наведіть приклади.
4. До якого жанру літератури відносять твір Л. Керролла «Аліса в Країні Див»?
5. Хто є родоначальником даного жанру в англійській літературі? Аргументуйте свою відповідь.
6. Розкрийте значення наступних понять: літературна казка, нонсенс, алегорія, гротеск, іронія, каламбур, метафора.
7. Які засоби художньої виразності характерні для стилю автора.

Рекомендована література

1. Багацька О.В., Дука М.В. Література Англії: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (англійською мовою). Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 443 с.
2. Бобир О. В. Англійська дитяча література : навчальний посібник-хрестоматія. Ніжин, 2012. 636 с.
3. Деркачова О. Літературна казка Великобританії. Івано-Франківськ, 2012. 132 с.
4. Дука М.В. Practical Guide to English and American Literature (Путівник по літературі Англії та США): навч. посіб. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. 250 с.
5. Зарубіжна література для дітей: хрестоматія / упор А. І. Мовчун та ін. Київ : Арії, 2011. 592 с.
6. Короткі оповідання. Книжка для читання англійською мовою за творами британських письменників/упоряд.: Ярошенко. Тернопіль: Підручники і посібники, 2014. 128 с

7. Кулиш В.Г. Путешествие в английскую сказку. АСТ; Донецк: Сталкер, 2005. 315 с.

8. American literature: 1930 to the present (A.Bell, D.W.Heiney, L.H.Downs). N. Y.: Barron»s Educational Series, Inc., 2004. 422p.

9.English Fairy-tales [Електронний ресурс]: колекція произведених на англійському мові. Режим доступа: https://www.worldoftales.com/English_fairy_tales.html#gsc.tab=0

Електронні ресурси:

- LiteratureResourceCentre (LRC):

<http://library.buffalo.edu/e-resources/lrc.html>

AcademicSearchComplete:

<http://libweb.lib.buffalo.edu/pdp/index.asp?ID=461;>

<http://www.library.yale.edu/humanities/english/>

(Literatureguide)

- WWWreferenceresources:

<http://www.library.yale.edu/rsc/readyref/>

-Primary sourcesresearch:

<http://www.library.yale.edu/ref/err/primsrscs.html>

- <http://logrys.net/Books/LitF/>

Тексти художніх творів, ілюстрації до творів, інформація про письменників

<http://www.chl.kiev.ua/>

Практичне заняття 7. Children’s English Literature of XX cent.

(Дитяча англійська література ХХст.)

Мета – сформуванню уявлення про особливості дитячої англійської літератури ХХ ст. Розвивати здібності оцінювати естетичне багатство літературних творів; виявляти їхню основну ідейну, естетичну й емоційну інформацію. Удосконалювати вміння: розкривати зміст задуму автора; характеризувати особливості стилю автора та твору на англійській мові; розпізнати засоби художньої виразності; виявити підтекст, розширяти зміст думки автора; виносити розгорнуті оцінки

судження про образи героїв; формулювати особистісну точку зору прочитаного; уміння відбирати й використовувати фрагменти автентичного тексту для розв'язання навчальних завдань (навчання говорінню, читанню); уміння складати синквейн.

Питання для обговорення

1. Характеристика дитячої англійської літератури ХХ ст. Основні жанри та автори.
2. Розвиток анімалістичної казки в ХХ ст.
3. Творчість Б.Поттер. Виховна цінність казок про тварин Б.Поттер. Тема родини та дружби в казці про кролика Пітера.
4. Життя та творчість Х.Лофтинга та його вклад у світову літературу. Цикл творів про Доктора Дуліттла.
5. Життя та творчість К.Грекхема (Грема). Класика жанру казок про тварин. «Людяне» в образах тварин в казці «Вітер у вербах».
6. Життя та творчість А.Мілна та його місце в світовій літературі для дітей. Дружба людей та тварин у творах А.Мілна. Світ іграшок Алана Мілна в казковій повісті про Вінні-Пуха та його друзів («Вінні-Пух та всі-вс»).
7. Життя та творчість Дж. М. Баррі. «Пітер Пен». Світ, у якому збуваються всі дитячі мрії. Тема добра та гідності в казці про Пітера Пена. Засоби висловлювання підтексту в творі.
8. Чарівні казки англійської літератури ХХ ст. Ф. Баум та «Чарівник із країни Оз». Тема дружби в казці.
9. Розвиток традицій англійської літературної казки у творчості Памели Тревєрс. Світова класика «повчальної» літератури. Образ вихователя та тема морального самовдосконалення в казці «Мери Поппінс».
10. Традиції казки-нонсенсу в творчості Дональда Біссета («Все навпаки», «Про хлопчика який ричав на тигрів»).

Методичні вказівки до практичного заняття

З метою узагальнення вивченого, успішного виконання практичних завдань та

завдань самостійної роботи, опрацювати рекомендовану літературу, знати відповіді на запропоновані питання для обговорення.

Визначить ключові поняття, їх визначення та запишіть у термінологічний словник.

Опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготуватися до обговорення питань плану практичного заняття, відповідей на проблемні питання. Пам'ятайте, що сутність конспектування полягає не в переписуванні або копіюванні тексту, а у виділенні основних думок, формулюванні висновків у скороченому вигляді своїми словами.

Готуючись до заняття, зверніть увагу на практичне значення проблеми.

Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Вивчаючи питання 1, визначити загальні засади дитячої англійської літератури ХХ ст. Основні жанри та автори. Записати основні поняття теми у термінологічний словник.

Вивчаючи питання 2, познайомитись визначити особливості розвитку анімалістичної казки в ХХ ст.

Вивчаючи питання 3, познайомитись з біографією й творчістю Б.Поттер. Визначити виховну цінність казок про тварин Б.Поттер. Визначити, як автор розкриває тему родини та дружби в казці про кролика Пітера.

Вивчаючи питання 4, познайомитись з біографією й творчістю Х.Лофтинга та його вкладом у світову літературу. Визначити: особливості стилю; засоби художньої виразності притаманні його творам про Доктора Дуліттла. Зробити аналіз казки.

Вивчаючи питання 5, познайомитись з біографією й творчістю К.Грекхема (Грема). Визначити: особливості стилю; засоби художньої виразності, притаманні його твору «Вітер у вербах». Схарактеризувати, як автор передає «людяне» в образах тварин у казці.

Вивчаючи питання 6, познайомитись з біографією й творчістю А.Мілна та його місцем в світовій літературі для дітей. Зробити літературний аналіз казкової повісті. Визначити:

особливості стилю; засоби художньої виразності, притаманні його творам. Розглянути, як автор передає дружбу людей та тварин у творах. Схарактеризувати світ іграшок Алана Мілна в казковій повісті про Вінні-Пуха та його друзів («Вінні-Пух та всі-всі»).

Вивчаючи питання 7, познайомитись з біографією й творчістю Дж. М. Баррі. Визначити: особливості стилю; засоби художньої виразності, притаманні його твору «Пітер Пен». Схарактеризувати світ, у якому збуваються всі дитячі мрії. Визначити, як автор подає тему добра та гідності в казці про Пітера Пена та засоби висловлювання підтексту у творі.

Вивчаючи питання 8, схарактеризувати чарівні казки англійської літератури ХХ ст. Познайомитись з творчістю Ф. Баум та «Чарівник із країни Оз». Зробити аналіз літературної казки автора. Визначити, як автор висвітлює тему дружби в казці. Навести приклади. Скласти образи головних героїв.

Вивчаючи питання 9, розглянути розвиток традицій англійської літературної казки у творчості ПамелиТревверс. Надати характеристику світової класики «повчальної» літератури. Скласти образ вихователя та охарактеризувати тему морального самовдосконалення в казці «Мери Поппінс».

Вивчаючи питання 10, розглянути традиції казки-нонсенсу в творчості Дональда Біссета («Все навпаки», «Про хлопчика який ричав на тигрів»). Зробити аналіз літературної казки-нонсенсу.

Завдання для всіх здобувачів групи.

1. Вивчити теоретичний матеріал до практичного заняття.
2. Підготуватися до опитування за питаннями плану заняття.
3. Підготуватися до виконання завдань практичного блоку.

Індивідуальні завдання:

1. Проаналізувати проблемні питання. Підготуватись до їхнього обговорення.
2. Виконати завдання для самостійної роботи за темою практичного заняття

Практичний блок

Практичне завдання 1. Визначити загальні засади дитячої англійської літератури ХХ ст. Скласти таблицю «Основні жанри та автори».

Практичне заняття 2. Дайте визначення поняття анімалістична казка. Визначити особливості розвитку анімалістичної казки в ХХ ст.

Практичне заняття 3. Прочитати казки Б.Поттер. Визначити виховну цінність казок про тварин Б.Поттер. Визначити, як автор розкриває тему родини та дружби в казці про кролика Пітера.

THE TALE OF PETER RABBIT

Once upon a time there were four little rabbits and their names were Flopsy, Mopsy, Cotton-tail and Peter. They lived with their mother under a very big tree.

«Now, my dears», said old Mrs Rabbit one morning, «you may go into the forest but don't go into Mr McGregor's garden: your father was put in a pie by Mrs McGregoriNow run along. I am going out. «Then old Mrs Rabbit took a basket and her umbrella, and went through the forest to the baker's. She bought a loaf of brown bread and five buns.

Flopsy, Mopsy and Cotton-tail, who were good little bunnies, went to gather blackberries. But Peter, who was very naughty, ran to Mr McGregor's garden. First he ate some lettuces and some beans, and then he ate some radishes. But suddenly whom should he meet but Mr McGregor! Mr McGregor was watering young cabbages. He ran after Peter calling out, «Stop thief!»

Peter was afraid; he ran all over the garden and couldn't find the way back home. He lost one of his shoes among the cabbages, and the other shoe among the potatoes. He ran into the toolshed and jumped into a can which had a lot of water in it. Then he jumped out of a window. The window was too small for Mr McGregor, and he was tired of running after Peter. He went back to his work.

Практичне заняття 4. Визначити: особливості стилю; засоби художньої виразності притаманні Х.Лофтингу та твору

про Доктора Дуліттла. Зробити аналіз казки. Створити словесний портрет образу доктора Дулітта. Дати відповідь на запитання: Які якості мають бути притаманні людині, щоб вона могла виконати місію доктора Дулітта?

THE STORY OF DOCTOR DOLITTLE

Once upon a time, many years ago — when our grandfathers were little children — there was a doctor and his name was John Dolittle. He lived in a little town called Puddleby-on-the-Marsh. All the people, young and old, knew him very well and when he walked down the street in his high hat everybody said: «There goes the doctor. He's a very clever man».

All the dogs and cats knew him and even the birds that lived in the roof of the church knew him.

The house in which he lived was quite small but his garden was very large and had a lot of grass and flowers. His sister, Sarah Dolittle, took care of the doctor and the doctor took care of the garden. He loved animals and kept many pets. He had goldfish in the pond at the end of the garden, rabbits, white mice, a cow, a horse, chickens and many, many more. His favourite pets were Dab-Dab the duck, Jip the dog and Polynesia the parrot. His sister always said that she could never keep the house tidy when there were so many animals.

One day when an old lady came to see the doctor she sat on a hedgehog which was asleep on the sofa. The old lady never came again. Then his sister, Sarah Dolittle, came to see him and said: «John, people will not come to see you if you have so many pets in the house. A doctor cannot have a living room for hedgehogs and mice. Mr Jenkins and Mr Parsons say that they will never come near your house again. Soon we will have no money because the best people won't have you for a doctor».

«But I like my pets more than the “best people”», said the doctor. His sister left the room, she knew she couldn't talk to him about his pets.

So, as time went on, the doctor got more and more pets but nobody came to see him. Only the Cat's-meat-Man came because he liked all animals. John Dolittle had more and more pets and it took a lot of money to buy them food. So he sold his piano. Then he sold

his brown suit that he wore on Sundays. And now when he walked down the street in his high hat people said to one another: «There goes John Dolittle. There was a time when he was the best doctor in town. Look at him now. He hasn't any money and his socks and shoes are nothing but holes». But the dogs and the cats and the birds loved him as before.

One day the doctor was in his kitchen with the Cat's-meat-Man. «You should take care of people's pets», said the Cat's-meat-Man. The parrot Polynesia stopped talking and started to listen.

«You know so much about pets», said the Cat's-meat-Man.

«My wife read your book about cats to me. It's wonderful. You know how cats think. You could make a lot of money. Do you know that? I can send you all the people who have pets that are not very well. You can be their doctor».

The Cat's-meat-Man left the doctor think about his idea.

The parrot flew on to the doctor's table and said: «That man is clever. That's what you must do. Take care of animals and not people».

«Oh, there are a lot of animal doctors», said John Dolittle.

«Yes, there are a lot», said Polynesia. «But they are not as good as you. Now listen and I'll tell you something. Did you know that animals can talk?» «I knew that parrots can talk», said the doctor.

«Oh, we parrots can speak two languages — people's language and bird's language», said Polynesia.

«If I say, "Polly wants a biscuit," you understand me. But listen: Ka-ka, oi-ee, fee-fee?»

«What did you say?» said the doctor.

«I said, "Is the porridge hot yet?" — in bird's language».

«You have never talked that way to me before», said the doctor.

«Tell me some more».

He went to get some paper and a pencil.

«Now don't go too fast and I'll write it down. Give me the Birds' ABC first —slowly now». And that is how the doctor came to know that animals have a language of their own and that they can talk to each other. Soon, with the parrot's help, the doctor learnt the

language of the animals so well that he could talk to them and understand what they said.

When the Cat's-meat-Man told everybody that John Dolittle was now an animal doctor people began to bring him their pets.

He had a lot more work than before. And you will understand that the pets were so happy that at last they had a doctor who really knew what they wanted or needed.

Практичне заняття 5. Визначити: особливості стилю; засоби художньої виразності, притаманні його твору «Вітер у вербах» К.Грекхема (Грема). Схарактеризувати, як автор передає «людяне» в образах тварин у казці.

К. Грем писав: «Кожна тварина живе, корячись інстинкту, згідно із природою. А тому живе мудро, виявляючи перевагу стосовно людської традиції... Тварини ніколи не брешуть, не лицемірять, усі тварини правдиві, а тому... красиві й добрі». Підтвердити слова письменника прикладами з казки. Навести приклади гумору, що використовує автор у своєму творі.

Практичне завдання 6. Прочитайте твір Дж. М. Баррі «PETER PAN». Визначити :

- Якими якостями, що притаманні Питеру Пену володіють сучасні діти?

- Чому вчить ця казка?

- Чому цей твір називають світом, у якому збуваються всі дитячі мрії?

- Проаналізуйте та наведіть приклади, як розкривається тема добра та гідності в казці про Пітера Пена.

- Скласти образ Питера Пена (Характер, зовнішній вигляд, здібності

- Навести приклади засобів висловлювання підтексту у творі.

- Якби вам довелося створити образ-алегорію дитинства, що б ви зобразили?

PETER PAN

If you ask your mother if she knew about Peter Pan when she was a little girl, she will say, «Why, of course I did, child». And if you ask her if he rode on a goat in those days, she will say, «What a foolish question to ask. Certainly he did».

Then if you ask your grandmother if she knew about Peter Pan when she was a girl, she also says, «Why, of course I did, child». But if you ask her if he rode on a goat in those days, she says that she never heard that he had a goat. Perhaps she has forgotten, just as she sometimes forgets your name and calls you Mildred which is your mother's name.

Goat or no goat it shows that Peter is very old but that really he is always the same age. His age is one week. When he was seven days old he went out of the window and flew to Kensington Gardens. If you think that he was the only young child who wanted to do this it shows how you have forgotten your own young days. Think very hard and you will remember that you wanted to go back to the trees just as the birds.

When Peter Pan stood on the windowsill he could see the trees in Kensington Gardens. When he saw them he forgot that he was a little boy in pyjamas and he started to fly. He flew over the houses to the gardens. It is wonderful that he could fly without wings. He came down on the grass and started to play. He already didn't know that he was a little boy. He thought that he was a bird. When he tried to catch a fly he couldn't because he tried with his hand which a bird never does. He saw a lot of fairies.

They were all very busy and didn't see him. He was thirsty now, so he flew to the pond to have a drink. He tried to drink like a bird but forgot that he didn't have a beak but a nose.

Then he wanted to sleep. At first it was hard to be comfortable on the branches of the trees but soon he learnt and fell asleep. He woke up in the night. As everybody knows-what seems a warm night to a bird is a cold night to a boy in pajamas.

Peter wanted to talk to the fairies but to his surprise they all ran away and hid when he came near. They shouted, «There's a boy in the park». Peter never thought for a moment that he was the boy because he was a bird. He wanted to talk to the birds but he couldn't find any to talk to. They all flew away. Every living thing ran away or flew away from him. Poor little Peter Pan! He sat down and cried. But even if he thought he was a bird he did not sit as a bird does. Happily he did not know this and so he didn't lose his faith in the

fact that he could fly. Why can birds fly and we can't? It is only because they have faith, because to have faith is to have wings.

Практичне завдання 7. Світ іграшок Алана Мілна в казковій повісті про Вінні-Пуха та його друзів («Вінні-Пух та всі-всі»).

Скласти характеристику - образу головних героїв казки: Кристофер Робін. Вінні Пух. П'ятачок. Кролик. Сова. Іа, ослик. Кенга, мати крихітки Ру . Крихітка. Тигра.

Визначити головну думку казки.

Чому навчає казка?

Прочитати казку.

Winnie the Pooh, or «Pooh» for short, lived with his friends in the Hundred Acre Wood. One very blustery day, when the winds decided to stir things up, Pooh went to visit his thinking spot.

As Pooh sat there, trying hard to think of something, up popped his friend, Gopher. «Say, Pooh, if I were you, I'd think about skedaddlin' out of here. It's Windsday, see?»

Pooh thought that sounded like a lot of fun. «Then I think I shall wish everyone a happy Windsday. And I will begin with my dear friend, Piglet.»

The wind was blowing very hard as Pooh neared Piglet's house. «Happy Windsday, Piglet. I see you're sweeping leaves.»

«Yes, Pooh. But it's hard. This is a very unfriendly wind.» Just then, a big gust blew Piglet up into the air. Pooh watched in surprise. «Where are you going, Piglet?»

«I don't know, Pooh. Oh, dear!» Pooh tried to help, but when he grabbed Piglet's sweater, it began to unravel! Then with the blusteriest, gustiest gust of all, Piglet and Pooh were blown right up to Owl's house in a tall tree.

«Pooh! Piglet! This is a special treat! I so rarely get visitors up here. Do come in.» Owl opened his window and in blew Pooh and Piglet.

The wind blew harder and harder until finally Owl's tree, along with his house, crashed to the ground. Everyone from the Hundred Acre Wood came to help Owl, but only gloomy old

Eeyore seemed to know what to do. «If you ask me, and nobody has, Isa when a house looks like that, it's time to find another one. A thankless job, but I'll find a new one for him.» And off he plodded. Finally the blustery day turned into a blustery night. To Pooh, it was an uncomfortable night full of uncomfortable noises. And one of the noises was a sound he had never heard before. «*Gr-r-r-rowl!*»

Pooh got up and went to his door to investigate.

«Hello, out there! Oh, I hope nobody answers.» Just then a funny-looking animal bounced into the room. «Hi, I'm Tigger. TI-double Guh-ER.»

Pooh put down his pop-gun. «You scared me.» «Sure did! Everyone's scared of Tiggers!» «Well, what's a Tigger?»

«Glad you brought that up, chum!» Then Tigger bounced around the room to show Pooh what a Tigger was. Tigger stopped bouncing. «Did I say I was hungry?» «Not for honey, I hope.»

«Yuck! Tiggers don't like that icky, sticky stuff. Well, I better be bouncing along. T.T.FN.! Ta-ta for now!»

The wind continued to blow. There was a clap of thunder and it began to rain. And it rained, and it rained, and it rained. By morning, the Hundred Acre Wood was flooded.

Pooh tried to rescue his honey by eating it all for breakfast. He was upside-down, licking the bottom of the last pot, when the water floated him right out his front door.

At Piglet's house, the water was coming in through the window. He wrote a message and put it into a bottle. The message read, *Help Piglet (Me)*. The bottle floated out of his house and out of sight.

Christopher Robin lived high on a hill where the water couldn't reach. So that was where everyone from the Hundred Acre Wood gathered. Before long Christopher Robin discovered Piglet's bottle and read the message. «Owl, fly over to Piglet's house and tell him we'll plan a rescue.» As Owl flew over the flood, he spotted two tiny objects below. One was Piglet, standing on a chair, and the other was Pooh, still upside-down in his honey pot. Owl called down to them and told them of the rescue. «Be brave, little Piglet!»

«Thank you, Owl, but it's awfully hard to be brave when you're such a small animal.»

Pooh and Piglet eventually floated to the very spot where Christopher Robin was waiting. «Pooh, you rescued Piglet! That was a very brave thing to do. You're a hero!» I am?» Yes. And so I shall give you a hero party!

Owl. If you want to follow me, I'll show it to you.» Eeyore led them through the woods and, to everyone's surprise, stopped in front of Piglet's house. «This is it.» Pooh tried to convince Piglet to speak up. No, Pooh. This house belongs to our good friend, Owl. I shall live ...shall I live ...» «You shall live with me.» Pooh put his arm around little friend. Christopher Robin was especially proud. «That was a very grand thing to do, Piglet-giving your house to Owl.» And so, the one-hero party became a two-hero party. Pooh was a hero for saving Piglet's life and Piglet was a hero for giving Owl his grand home in the beech tree.

Знайти в тексті наступні літературні прийоми:

- ономаатопотичні слова (емфатичні, емоціональні).
- Про що свідчать та на що вказують синсемантичні

слова?

- Автосемантичні слова.
- Слова-перекрути, або «topsy-turvy». «
- Підсвідоме порушення розташування звуків та складів

або заміна слова.

- Прийом оказіонального словотворення.
- Гра з частинами мови.
- Фонетичні особливості імен.

-

Практичне завдання 9.Зробити аналіз казки. Ф. Баум та «Чарівник із країни Оз».

Визначити головну думку казки.

Чому повчає казка?

Дати характеристику головних героїв: Дороті. Тотошка. Страшила. Залізний дроворуб. Лев.

Чарівник Оз.

Скласти короткий переказ казки на англійській мові.

Визначити, як автор розкриває тему дружби в казці.
Скласти бесіду для дітей, «Що значить дружити»

Практичне завдання 10. За наведеним планом (Родина Бенкс потребує няні. Поява Мері Поппінс. Дива в домі. Знайомство з дядею, що літає. Корова, яка танцює. Зірочки в небі. День народження Мері Поппінс. Вітер змін. Прощання), скласти переказ твору «Мери Поппінс».

Прочитати та переказати уривок твору «Мері Поппінс». Охарактеризувати образ головної героїні Мері Поппінс.

MARY POPPINS

If you want to find Cherry Tree Lane you should ask the policeman at the crossroads. He will say, «First to your right, second to your left, then right again and you're there».

And if you do what he tells you will come to Cherry Tree Lane. On one side of the street there are houses, on the other side there is a park and there are cherry trees in it. If you are looking for number seventeen you will very soon find. It is the only one that needs a new coat of paint. Mr Banks, who lives in the house, said to his wife, Mrs Banks, that they could have a nice clean, comfortable house or four children but that they did not have enough money for both. Mrs Banks thought about this and decided to have Jane, Michael, John and Barbara. So that was that and the Banks family came to live at number seventeen with Mrs Brill to cook for them, Emma to lay the tables for them and clean for them, and Robertson, the gardener, to cut the grass and grow vegetables and flowers. And, of course, there was also Katie Nanna who should not really come into the story because at the time that I am speaking she is just leaving the house, and going down the road to the station.

«I am not working with those children», she said as she left. «Oh, what shall we do?» said Mrs Banks.

«Just write to the Morning Paper», said Mr Banks, «and say that Jane, Michael, John and Barbara Banks need a kind nanny to take care of them. Now I must go to work».

Mr Banks said goodbye to his wife, left the house and went down the street to the station with his black bag in his hand. Mrs Banks went into the living room, sat down and wrote letters all day

to the newspapers. She wrote that the family needed a nanny. Upstairs in the house Jane and Michael sat near the window. They watched the birds in the cherry trees and talked about their nanny.

«I'm happy that Katie Nanna has gone», said Michael. «I never liked her. She was never kind». At the end of the afternoon Mrs Brill and Emma came to give them their dinner and to bath the two youngest children. After dinner the children sat at the window again and waited for their father to come home.

«There he is!» said Michael.

«That's not daddy», Jane said. «It's somebody else». They could now see that it was a woman with a bag in one hand. The wind was strong. When she came into the garden a strange thing happened. The wind seemed to take her, lift her up and throw her at the house.

«I've never seen that happen before», said Michael. When she came down at the door the whole house shook.

«Let's go and see who it is!» said Jane and they went to the stairs from where they could see everything and everybody in the hall. They saw their mother in the hall with a visitor. The lady had black hair. She was thin and had large feet and hands and blue eyes.

«You'll find that they are very nice children», said Mrs Banks.

«They are never a problem». They could see that their mother did not really think this was true and they felt that the visitor understood it too.

«Have you a letter from the house where you worked before?» said Mrs Banks.

«Oh, I never have those letters», said the visitor. Mrs Banks did not know what to say.

«I thought people usually have such letters when they come to work in a new house».

«Not these days, you know», answered the visitor.

Mrs Banks did not want her guest to think that she did not do the same as everybody else, so she quickly said, «That's fine then. I don't think we need a letter. The children are upstairs in their bedroom».

And she went upstairs. Then Jane and Michael saw a very strange thing. Mrs Banks saw nothing as she did not look behind her.

The visitor sat on the banisters and slid up them with her bag in her hand. The children often slid down the banisters but to slide up them was something really new. The visitor got to the children's bedroom at the same time as their mother «Everything will be fine», said Mrs Banks. «Why, children, what are you doing here? I'd like you to meet your new nanny, Mary Poppins. Jane, Michael, say how do you do! And these are the youngest children, John and Barbara».

Mary Poppins looked at the children and thought for several minutes, then she said, «Yes, I'd like to work here».

«And we will be very happy if you work here», said the children's mother. Mrs Banks then left Mary Poppins with the children and went downstairs.

«How did you come here?» Jane asked. «It looked as if the wind brought you».

«It did», said the new nanny as she took off her coat and hat.

Then Mary Poppins started to open her bag.

«Why», said Jane, «there's nothing in it!»

«Nothing in it, did you say?» She did not look very pleased and started to take things from the bag. First she took out some soap, then a toothbrush, then a small armchair and so on. The children just joked. Could all this be true?

Mary Poppins then took out a large bottle. There were the words «One teaspoon at bedtime» on it.

Mary Poppins poured from the bottle.

«Is that for you?» Michael asked.

«No, it's for you», Mary Poppins answered.

«I don't want it. I don't need it; I won't!»

But Mary Poppins looked at him and Michael quickly discovered that there was no other way. There was something very strange and special about their new nanny. He closed his eyes and drank from the spoon. A happy smile came to his face.

«Strawberry ice», he shouted. «More, more, more!» But Mary Poppins poured some for Jane.

«Raspberry», said Jane. «Delicious!»

Mary Poppins turned to the youngest children. Jane and Michael could tell that in the spoon this time there was milk. Then Mary Poppins poured out some more and took it herself.

«Now», she said, «into bed».

Прочитати главу 5 «Історія близнюків». Визначити, які стильові особливості притаманні автору. Виділити засоби, за допомогою яких автор передає емоційний та естетичний зміст.

Практичне завдання 11. Визначити, як, традиції казки-нонсенсу продовжуються в творчості Дональда Біссета

Прочитати казку «Все навпаки» та визначити:

Головну думку казки.

Чому повчає казка?

За наведеним планом (Аліса засинає навпаки. Миші та кішка. Кішка та собака. Молочник та кінь. Діти та батька. Сонце. Ворона, яка прокинулась. Усе добре) скласти переказ казки на англійській мові для дітей. За результатами роботи скласти синквейн про казку «Все навпаки».

Завдання для самостійної роботи за темою.

1. Скласти синквейн про Мері Поппінс.
2. Скласти синквейн на казку «Про хлопчика, який ричав на тигрів»

ВИСНОВКИ (ЗАПОВНІТЬ ПРОПУСКИ):

За результатами навчального заняття, дайте особисте розуміння та визначення:

Основні жанри дитячої англійської літератури ХХ ст.....

.....

Основні автори дитячої англійської літератури ХХ ст.....

.....

Виховна цінність казок про тварин Б.Поттер.....

.....

Дружба людей та тварин висвітлена у творах.....

.....

Тема дружби висвітлюється в казці.....

.....

Тема морального самовдосконалення розкривається в казці.....

.....
Тема добра та гідності розкрита в казці.....
.....
Ремарка.....
.....
Репліка.....
.....
Антигерой це.....
.....
Герой це.....
.....
Ономатопотичні слова.....
.....
Автосемантичні слова.....
Слова-перекрути, або «topsy-turvy».....
Приєм звуків асоціацій.....
Приєм оказіонального словотворення.....

Питання для самоконтролю знань здобувачів

1. Схарактеризуйте особливості дитячої англійської літератури ХХ ст.
2. Які основні жанри притаманні літератури ХХ ст.
3. Основні автори літератури ХХ ст.
4. Як розвивалась анімалістична казка в ХХ ст.?
5. У чому полягає виховна цінність казок про тварин Б.Поттер?
6. Як розкривається тема родини та дружби в казці про кролика Пітера?
7. Вклад Х.Лофтинга у світову літературу.
8. Життя та творчість К.Грекхема (Грема).
9. «Людяне» в образах тварин в казці «Вітер у вербах».
10. Дружба людей та тварин у творах А.Мілна.
11. Світ іграшок Алана Мілна в сказковій повісті про Вінні-Пуха та його друзів («Вінні-Пух та всі-всі»).
12. Тема добра та гідності в казці про Пітера Пена.

13. Засоби висловлювання подтексту у творі Дж. М. Баррі. «Пітер Пен».

14. Тема дружби в казці Ф. Баум та «Чарівник із країни Оз».

15. Розвиток традицій англійської літературної казки у творчості Памели Треверс.

16. Образ вихователя та тема морального самовдосконалення у казці «Мери Поппінс».

17. Традиції казки-нонсенсу в творчості Дональда Біссета («Все навпаки», «Про хлопчика який ричав на тигрів».

Рекомендована література

1. Багацька О.В., Дука М.В. Література Англії: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (англійською мовою). Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 443 с.

2. Бобир О. В. Англійська дитяча література : навчальний посібник-хрестоматія. Ніжин, 2012. 636 с.

3. Дука М.В. Practical Guide to English and American Literature (Путівник по літературі Англії та США): навч. посіб. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. 250 с.

4. Зарубіжна література для дітей: хрестоматія / упор А. І. Мовчун та ін. Київ : Арій, 2011. 592 с.

5. Короткі оповідання. Книжка для читання англійською мовою за творами британських письменників/упоряд.: Ярошенко. Тернопіль: Підручники і посібники, 2014. 128 с.

6. Кулиш В.Г. Путешествие в английскую сказку. АСТ; Донецк: Сталкер, 2005. 315 с.

7. American literature: 1930 to the present (A. Bell, D.W. Heiney, L.H. Downs). N. Y. : Barron's Educational Series, Inc., 2004. 422p.

8. English Fairy-tales [Електронний ресурс]: колекція произведений на англійском языке. Режим доступа: https://www.worldoftales.com/English_fairy_tales.html#gsc.tab=0

Електронні ресурси:

Бібліотека світової літератури – оригінали та переклади (Library of the world literature – original texts and translations): <http://ae-lib.narod.ru>.

Державна бібліотека України для юнацтва:
<http://www.4uth.gov.ua/>

Національна бібліотека України для дітей:
www.chl.kiev.ua/

- LiteratureResourceCentre (LRC):

<http://library.buffalo.edu/e-resources/lrc.html>

AcademicSearchComplete:

<http://libweb.lib.buffalo.edu/pdp/index.asp?ID=461>;

<http://www.library.yale.edu/humanities/english/>

(Literatureguide)

- WWWreferenceresources:

<http://www.library.yale.edu/rsc/readyref/>

-Primary sourcesresearch:

<http://www.library.yale.edu/ref/err/primsrscs.html>

- <http://logrys.net/Books/LitF/>

Тексти художніх творів, ілюстрації до творів, інформація про письменників

<http://www.chl.kiev.ua/>

Практичне заняття 8. Modern Literature for Children.(сучасна література для дітей)

Мета – сформувати уявлення про особливості сучасної дитячої англійської літератури. Розвивати здібності оцінювати естетичне багатство сучасних літературних творів; виявляти їхню основну ідейну, естетичну й емоційну інформацію. Удосконалювати вміння: розкривати зміст задуму автора; характеризувати особливості стилю автора та твору на англійській мові; розпізнати засоби художньої виразності; виявити підтекст, розширяти зміст думки автора; виносити розгорнуті оцінні судження про образи героїв; формулювати особистісну точку зору прочитаного; уміння відбирати й використовувати фрагменти автентичного тексту для розв’язання навчальних завдань (навчання говорінню, читанню); уміння складати синквейн.

Питання для обговорення

1. Характеристика сучасної дитячої англійської літератури. Основні жанри та автори.
2. Дж. Роулінг та його романи про Гаррі Потера. Світ Гаррі Потера та наука перемоги.
3. К. ван Олсбург. Життя та творчість. «Полярний експрес» та «Джуманджі».
4. Літературна концепція добра та зла в творах Р.Р. Толкіна.
5. Д.У. Джонс та «Світ Крестомансі».

Методичні вказівки до практичного заняття

З метою узагальнення вивченого, успішного виконання практичних завдань та завдань самостійної роботи, опрацювати рекомендовану літературу, знати відповіді на запропоновані питання для обговорення.

Визначить ключові поняття, їх визначення та запишіть у термінологічний

словник.

Опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготуватися до обговорення питань плану практичного заняття, відповідей на проблемні питання. Пам'ятайте, що сутність конспектування полягає не в переписуванні або копіюванні тексту, а у виділенні основних думок, формулюванні висновків у скороченому вигляді своїми словами.

Готуючись до заняття, зверніть увагу на практичне значення проблеми.

Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Вивчаючи питання 1, визначити загальні засади сучасної дитячої англійської літератури. Основні жанри та автори. Записати основні поняття теми у термінологічний словник.

Вивчаючи питання 2, познайомитись з біографією й творчістю Дж. Роулінга. Визначити виховну цінність романів. Схарактеризувати світ Гаррі Потера та науку перемоги.

Вивчаючи питання 3, познайомитись з біографією й творчістю К. ван Олсбурга.

Вивчаючи питання 4, познайомитись з біографією й творчістю Р.Р. Толкіна. Визначити літературну концепцію добра та зла в творах автора.

Вивчаючи питання 5, познайомитись з біографією й творчістю Д.У. Джонса. Схарактеризувати світ дитячого фентезі. Визначити, як автор малює добро та зло в Суміжних світах. Які засоби художньої виразності допомагають створювати атмосферу чарів та див.

Вивчаючи питання 6, познайомитись з казковими героями дітей Англії.

Завдання для всіх здобувачів групи.

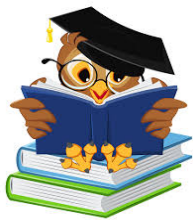
1. Вивчити теоретичний матеріал до практичного заняття.
2. Підготуватися до опитування за питаннями плану заняття.
3. Підготуватися до виконання завдань практичного блоку.

Індивідуальні завдання:

1. Проаналізувати проблемні питання. Підготуватись до їх обговорення.
2. Виконати завдання для самостійної роботи за темою практичного заняття

Практичний блок

Практичне завдання 1. Визначити загальні засади сучасної дитячої англійської літератури. Скласти таблицю «Основні жанри та автори».

Практичне завдання 2. Дж. Роулінг та його романи про Гаррі Потера. Проаналізувати засоби, художньої виразності які притаманні стилю автора.. Визначити: Головний задум творів.

Чому повчають дітей твори автора?

Скласти характеристику образів головних героїв роману-епопеї.

Скласти синквейн про Гаррі Потера

Практичне завдання 3. К. ван Олсбург «Полярний експрес» та «Джуманджі». Скласти короткий переказ для дітей початкової школи (на англійській мові) творів автора «Полярний експрес» та «Джуманджі». Визначити в чому полягає ідейна цінність творів та виховний потенціал.

Практичне завдання 4. Визначити жанр творів Р.Р. Толкіна. Головну думку творів. Чому повчають твори автора? Скласти характеристику образів основних героїв: Більбо Бегінс, Торин Дубочит, Гендальф.

Скласти синквейн «Літературна концепція добра та зла у творах Р.Р. Толкіна».

Практичне завдання 4. Д.У. Джонс та «Світ Крестомансі». Визначити, як автор малює добро та зло в Суміжних світах. Які засоби художньої виразності допомагають створювати атмосферу чарів та див.

Питання для самоконтролю знань здобувачів

1. Схарактеризуйте особливості сучасної дитячої англійської літератури.
2. Які основні жанри притаманні сучасній літературі для дітей?
3. Основні жанри та автори літератури для дітей 21 ст.
4. Вклад Дж. Роулінг у світову літературу.
5. Світ Гаррі Потера та наука перемоги.
6. К. ван Олсбург. Життя та творчість. Основні автори літератури ХХІ ст.
7. У чому полягає виховна цінність творів «Полярний експрес» та «Джуманджі»?
8. Літературна концепція добра та зла у творах Р.Р. Толкіна
9. Характеристика твору Д.У. Джонса та «Світ Крестомансі».

Рекомендована література

1. Багацька О.В., Дука М.В. Література Англії: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (англійською мовою). Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 443 с.

2. Бобир О. В. Англійська дитяча література : навчальний посібник-хрестоматія. Ніжин, 2012. 636 с.

3. Дука М.В. Practical Guide to English and American Literature (Пугівник по літературі Англії та США): навч.посіб. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. 250 с.

4. Зарубіжна література для дітей: хрестоматія / упор А. І. Мовчун та ін. Київ : Арій, 2011. 592 с.

5. Короткі оповідання. Книжка для читання англійською мовою за творами британських письменників/упоряд.: Ярошенко. Тернопіль: Підручники і посібники, 2014. 128 с.

6. Кулиш В.Г. Путешествие в английскую сказку. АСТ; Донецк: Сталкер, 2005. 315 с.

7. American literature: 1930 to the present (A.Bell, D.W.Heiney, L.H.Downs). N. Y. : Barron's Educational Series, Inc., 2004. 422p.

8. English Fairy-tales [Електронний ресурс]: колекція произведений на англійском языке. Режим доступа: https://www.worldoftales.com/English_fairy_tales.html#gsc.tab=0

Електронні ресурси:

Бібліотека світової літератури – оригінали та переклади (Library of the world literature – original texts and translations): <http://ae-lib.narod.ru>.

Державна бібліотека України для юнацтва: <http://www.4uth.gov.ua/>

Національна бібліотека України для дітей: www.chl.kiev.ua/.

- LiteratureResourceCentre (LRC):

<http://library.buffalo.edu/e-resources/lrc.html>

AcademicSearchComplete:

<http://libweb.lib.buffalo.edu/pdp/index.asp?ID=461>;

<http://www.library.yale.edu/humanities/english/>

(Literatureguide)

- WWWreferenceresources:

<http://www.library.yale.edu/rsc/readyref/>

-Primary sourcesresearch:

<http://www.library.yale.edu/ref/err/primsrscs.html>

- <http://logrys.net/Books/LitF/>

Тексти художніх творів, ілюстрації до творів, інформація
про письменників

<http://www.chl.kiev.ua/>

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ЗА КУРСОМ У ЦІЛОМУ.

1. Прочитати казки Lillian Moore про «Little Raccon» «Little Raccon and the thing in the Pool» в оригіналі. Розробити сценарій казки в ролях для рівня учнів початкової школи.
2. Підготувати презентацію народної казки для учнів початкової школи(за власним вибором).
3. Скласти словник літературознавчих термінів.

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Багацька О.В., Дука М.В. Література Англії: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (англійською мовою). Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 443 с. Бобир О. В. Англійська дитяча література : навчальний посібник-хрестоматія. Ніжин, 2012. 636 с.
2. Бандровська О. Інверсія як основа нонсенс-логіки у творах Льюїса Керрола / *Іноземна філологія*. Львівський національний університет ім.І.Франка, 2007. Вип.119.
3. Бахтін М. Проблема тексту у лінгвістиці, філології та інших гуманітарних науках / За ред. Марії Зубрицької. 2-е вид., доп. Львів: Літопис, 2001. С. 416-421.
4. Білецька Г.Д. Інтерес до книги / *Початкова школа*. 1989. № 10. С. 21-22.
5. Бойцун І.Є. Дитяча література: навч. посібн. для студ. філол. ф-тів вищ. навч. закл. / І.Є.Бойцун, С.А.Негодяєва; Держ. Закл. «Луган. нац. Ун-т імені Тараса Шевченка». Луганськ: Вид-во «Ноулідж», 2011. 252 с.
6. Васильєва Е. К., Пернат'єв Ю. С. 50 знаменитих англійських романів. Харків : Фоліо, 2004. 510 с.
7. Вольштейн С. Асиметрія – основна лінгвістична характеристика сучасної дитячої літератури. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/15_APSN_2010/Philologia/67381.doc.
8. Геккер М. Ю., Волосова Т. Д., А. Дорошевич «Английская литература». Тернопіль: видавництво Карп»юка, 2001. 272с.
9. Гордєєва Н. М. Англійська література: навч. посібник для шкіл з поглибл. вивч. англ. мови. Київ : Форум, 2000. 286 с.
10. Гребенюк Т. В. Структура події у творі для дітей: рецептивно-психологічна парадигма літературознавчого аналізу/ Актуальні проблеми слов'янської філології: Міжвуз. зб. наук. ст./ Відп. ред. В. А. Зарва. Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2009. Вип. XXI. – С. 247 – 255.
11. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XVII-XVIII ст.: навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2009. 296 с.

12. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури ХІХ – початку ХХ століття : навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 400 с.
13. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. : навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2007. 504 с.
14. Деркачова О. Літературна казка Великобританії. Івано-Франківськ, 2012. 132 с.
15. Дерманський О. Король буків, або Таємниця Смарагдової книги. Вінниця: Теза, 2005. 160с.
16. Дука М.В. Practical Guide to English and American Literature (Путівник по літературі Англії та США): навч. посіб. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. 250 с.
17. Єщенко Т. А. Лінгвістичний аналіз тесту: навч. Посібник. К.: ВЦ «Академія», 2009. 264 с.
18. Зайцева К. Візуалізація сучасного «дитячого» тексту / Сучасні літературознавчі студії. Постгуманізм та віртуальність: літературні виміри. Збірник наукових праць. Вип. 10. / Гол. ред. Н.О.Висоцька. К.: Вид. центр КНЛУ, 2013. 516 с. С.155 –162.
19. Зарубіжна література для дітей: хрестоматія / упор А. І. Мовчун та ін. Київ : Арій, 2011. 592 , с.
20. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. Т. 1/ За ред. Н. Михальської, Б. Щавурського. Тернопіль: Навч. книга – Богдан, 2005. 824 с.
21. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. Т. 2: Л-Я / За ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2006, 864 с.
22. Зубрицька М. Homo legens: читання як соціокультурний феномен. Львів: Літопис, 2004. 352 с.
23. Історія зарубіжної літератури ХХ ст.: навч. посібник / за ред.: В.І. Кузьменко. К: Академвидав, 2010. 494 с.
24. Качак Т.Б. Зарубіжна література для дітей. Київ: «Академвидат», 2014. 416 с.
25. Копистянська Н. Х. Жанр, жанрова система у просторі літературознавства: монографія. Львів: ПАІС, 2005. 368 с
26. Кузьменко В. І. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. К.: Академія, 2012. 432 с.

- 27.Короткі оповідання. Книжка для читання англійською мовою за творами британських письменників/упоряд.: Ярошенко. Тернопіль: Підручники і посібники, 2014. 128 с.
- 28.Копистянська Н. Жанр, жанрова система у просторі літературознавства: Монографія. Львів: ПАІС, 2005. 368 с.
- 29.Крупа М. Лінгвістичний аналіз художнього тексту: посібник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. 432 с.
- 30.Кулиш В.Г. Путешествие в английскую сказку. АСТ; Донецк: Сталкер, 2005. 315 с.
- 31.Література Англії. XX ст. : навч. посібник / за ред. К.О. Шахової. К.: Лебідь, 1993. 400 с.
- 32.Ніколенко О. М., Хоменко Н. В., Конєва Т. М. Зарубіжна література XX століття: навч. посібник. К. : Академія, 1998. 320 с.
- 33.Огар Е. «Дорослі»проблеми дитячої книги, або Чому діти не читають Режим доступу: <http://chytay.com.ua>. – Назва з екрану.
- 34.Павличко С. Д. Зарубіжна література : дослідження та критичні статті. К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. 559 с.
- 35.Папуша О. Теоретичний дискурс дитячої літератури: у пошуках об'єкта / *Вісник Львівського університету*. Серія філологічна: Теорія літератури та порівняльне літературознавство. Львів, 2004. Вип. 33. С. 174–83.
- 36.Потніцева Т. Концепт дитинства в західній літературі кінця ХІХ – початку ХХ століть / *Іноземна філологія*. Львівський національний університет ім. І.Франка, 2007. Вип.119. С. 137–141.
- 37.Пригодій С.М. Американський романтизм. Полікритика. Навч. посібник. К.: Либідь, 2006. 440 с.
- 38.Семейкина Н. Н. Зарубежная литература второй половины XX века. Харків.: ХГАК, 2006. 95 с.
- 39.Сімаковська А. Соціально-історичний час і простір в оповіданнях Р.Кіплінга / Літературний процес: структурно-семіотичні площини: матер. Всеукр. наук. конф. (6-7 квіт. 2012

р., м. Київ) / МОН України; Київ. ун-т ім. Б.Грінченка: ред. колегія: Бондарева О.Є., Єременко О.В., Буніятова І.Р. [та ін.]. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. 244 с. С. 188–190.

40.Ситченко А. Л. Навчально-технологічна концепція літературного аналізу. К.: Ленвіт, 2004. 304 с.

41.Супрун Л.А. История английской и американской литературы. Краткий обзор: учебное пособие. Донецк: Центр подготовки абитуриентов, 1999. 128 с.

42.Шалагінов Б. Зарубіжна література: Від античності до початку ХІХ століття.: Іст. – естет.нарис. К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004. 360 с.

43.Шалагінов Б. Великий світ малого дитинства. Режим доступу:

http://www.ekmair.ukma.kiev.ua/bitstream/123456%20789/2550/1/Shalaginov_Velikiy_svit_malenkoho.pdf

44.American literature: 1930 to the present (A.Bell, D.W.Heiney, L.H.Downs). N. Y. : Barron's Educational Series, Inc., 2004. 422p.

45.Bagatskaya O., Kysla M. V. Outline of English Literature. Суми: Університетська книга, 2006.

46.Bondar T. English Communication – a Practical Approach to Improve Your Critical Thinking and Communicative Abilities. К.: Вища школа, 2004. 135p.

47.Childhood and Children's Literature: ресурс статей на тему истории и анализа детской литературы. <https://www.bl.uk/romantics-and-victorians/themes/childhoodand-childrensliterature>

48.Gower R. Past and Present. An Anthology of British and American Literature. L. : Longman Group, 1990.

49.English Fairy-tales: колекція произведень на англійськом языке.https://www.worldoftales.com/English_fairy_tales.

50.English literature (M.Gekker, T.Volosova, A.Doroshevich). Part I. Тернопіль: Вид-во Карп»юка, 2001.

51.English literature (M.Gekker, T.Volosova, A.Doroshevich). Part II. Тернопіль: Вид-во Карп»юка, 2001. 268с.

52.Hunt P. An Introduction to Children's Literature. Oxford University Press, 1994. 241p.

53. Hunt P. Children's Literature. Blackwell Publishing, 2006. 334 p.

54. Townsend, John Rowe. Written for Children. London: The Bodley Head, 1990. 372 p.

55. Literature Resource Centre (LRC):
<http://library.buffalo.edu/e-resources/>

56. Primary sources research:
<http://www.library.yale.edu/ref/err/primsrscs.html>

57. The Norton Anthology of English Literature. Volume 1. N.Y. London : W.W. Norton and Company. 2586p.

58. The Norton Anthology of English Literature. Volume 2. N.Y. London : W.W. Norton and Company. 2541p.

59. The Pelican Guide to English Literature. From Blake to Byron. L.: Penguin Books Ltd., 2004. 318p.

Електронні ресурси:

- LiteratureResourceCentre (LRC):

<http://library.buffalo.edu/e-resources/lrc.html>

AcademicSearchComplete:

<http://libweb.lib.buffalo.edu/pdp/index.asp?ID=461>;

<http://www.library.yale.edu/humanities/english/>

(Literatureguide)

- WWWreferenceresources:

<http://www.library.yale.edu/rsc/readyref/>

-Primary sourcesresearch:

<http://www.library.yale.edu/ref/err/primsrscs.html>

- <http://logrys.net/Books/LitF/>

Тексти художніх творів, ілюстрації до творів, інформація про письменників

<http://www.chl.kiev.ua/>

Національна бібліотека України для дітей

<http://search.theeuropeanlibrary.org/portal/ru/index.html>

ЗМІШАНІ АЛГОРИТМИ АНАЛІЗУ ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРІВ РІЗНИХ ЖАНРІВ

Аналіз поетичного тексту

1. Враження від вірша й усе, що пов'язане з первісним сприйняттям: тема, ідея вірша, образи; настрої, картини, що виникають в уяві при його читанні; асоціації; як хотілося б прочитати цей вірш (уголос, про себе, з якою інтонацією).

2. Погляд на вірш у цілому: композиційні особливості (характер строфи, наявність анафори (анафора – однаковий початок поетичних рядків), рефренами (рефрен – повтор однакових рядків у вірші); рух поетичної думки у вірші (логіка розвитку поетичної думки від початку вірша до фіналу – построфний аналіз); особливості синтаксису, лексика вірша і її особливості.

3. Розглянемо вірш уважніше: ритм вірша (розмір і рима, їх зв'язок із задумом автора, з темою вірша); звукопис, засобу художньої виразності, їх самотність, оригінальність; колірне розв'язання вірша.

4. Включення вірша в біографічний контекст: характер ліричного героя (якщо у вірші є ліричний герой); особистість автора: як відбилася, розкрилася вона у вірші (у ситуації, зображеної у вірші, у характері ліричного героя й т.д.); місце вірша у творчості автора (час і історія його створення, цикл, у який воно, можливо, входить; як перегукується цей вірш з іншими віршами того самого автора на ту саму тему – подібність, відмінність).

План розбору ліричного твору

I. Дата написання.

II. Реально-біографічний і фактичний коментар.

III. Жанрова своєрідність.

IV. Ідейний зміст.

1. Провідна тема.

2. Емоційне забарвлення почуттів.

4. Зовнішнє враження й внутрішня реакція на нього.

V. Структура вірша.

1. Основні образи вірша.

2. Основні образотворчі засоби: епітет, метафора, алегорія, порівняння, гіпербола, іронія, сарказм, уособлення.

3. Мовні особливості в плані: інтонаційно-синтаксичний повтор, антитеза, інверсія, анафора й інші.

4. Віршований розмір.

5. Рима (чоловіча, жіноча, точна, неточна); способи (парна, перехресна, кільцева).

6. Звукопис (алітерація, асонанс).

7. Строфіка (двовірш, тривірш, п'ятивірш, катрен, сонет).

Схема аналізу ліричного твору

1. Про вірш і його автора. Ким і коли написаний вірш, кому присвячений, як був сприйнятий читачами й критиками, особливості епохи - уся та інформація, яка ставиться до вірша взагалі.

2. Жанрова своєрідність вірша (ода, гімн, романс, елегія...).

3. Структура образів і розвиток конфлікту.

а) Тема й основна думка твору.

б) Як розбудовується в тексті думка й почуття автора (із чого вірш починається й чим закінчується, як ви думаєте, чому автор вибирає саме таку композицію)

в) Система художніх образів вірша (як ці образи співвідносяться з життям людини та її почуттями).

4. Риси ліричного героя.

5. Основні особливості поетичної мови.

а) Тропи й фігури (порівняння, епітет, метафора, метонімія, уособлення, символ, гіпербола, інверсія).

б) Мовний порівневий аналіз

* поетична фонетика (асонанс, алітерація)

* поетична лексика (синоніми, антоніми, архаїзми, неологізми).

* Використання явищ морфології й синтаксису.

6. Ритм. Віршований розмір. Рима.
7. Моє сприйняття твору

План аналізу літературної казки

1. Творча історія твору.
2. Тема.
3. Сюжетна організація. Роль прологу й епілогу.
4. Система образів. Образи основні й допоміжні. Взаємини між персонажами. Явний і схований конфлікт.
5. Мовлення: монологічне, діалогічне. Приймання персоніфікації мовлення персонажів.
6. Фраза: її довжина, наявність тропів (епітет, порівняння, гіпербола, метафора ...). Афористичність мовлення.
7. Зв'язок тексту з фольклором, міфом, легендою.
8. Педагогічна цінність казки.

Схема аналізу казки

- авторство;
- тип;
- зміст заголовку;
- тема;
- проблема;
- герої;
- ідея;
- казкова мова.

План аналізу казки

(як варіант може бути запропонований дітям на обговорення)

1. Прочитай казку. Зверни увагу на те, чи є в неї автор або вона відноситься до усної народної творчості.
2. Як ти думаєш: що в цій казці взяте з реального життя, а що в ній вигадане?
3. Що тебе в цій казці більше захопило: сюжет (основні події) або опис чарівництва? Які чарівні предмети із цієї казки стали частиною нашого реального життя? Чого насправді ніколи не може бути?

4. Який момент у казці можна вважати самим захоплюючим?

5. Назви позитивних і негативних героїв цієї казки, перелічи основні риси їхні характерів, згадай значні вчинки.

6. Якому героєві ти найбільше співпереживав? Опиши, які почуття ти відчув разом з героєм.

7. Якими прислів'ями ти б міг передати основну думку цієї казки? У якій фразі казки виражена її головна думка?

8. Наведи приклади інших казок, що близькі по сюжету, задуму або характеру головного героя.

План аналізу літературної казки

1. Творча історія твору.

2. Тема.

3. Сюжетна організація. Роль прологу й епілогу.

4. Система образів. Образи основні й допоміжні. Взаємовідношення між персонажами. Явний і прихований конфлікт.

5. Мовлення: монологічне, діалогічне. Приймання персоніфікації мовлення персонажів.

6. Фраза: її довжина, наявність тропів (епітет, порівняння, гіпербола, метафора ...). Афористичність мовлення.

7. Зв'язок тексту з фольклором, міфом, легендою.

8. Педагогічна цінність казки.

Схема аналізу епічного твору

1. Історія створення твору: факти з біографії автора, пов'язані зі створенням даного твору. Зв'язок твору з історичною епохою його створення; місце твору у творчості автора.

2. Жанр твору. Ознаки жанру (жанрів).

3. Назва твору і його зміст.

4. Від чиєї особи ведеться оповідання? Чому?

5. Тема й ідея твору. Проблематика.

6. Сюжет (сюжетні лінії) твору. Конфлікт. Ключові епізоди.

7. Система образів твору:

- персонажі твору (головні, другорядні; позитивні, негативні);
- особливості імен і прізвищ персонажів;
- учинки персонажів і їх мотивація;
- предметно-побутові деталі, що характеризують персонажа;
- зв'язок персонажа із суспільним оточенням;
- відношення до героя твору інших персонажів;
- самохарактеристика персонажів;
- авторське відношення до персонажів і способи його вираження.

8. Композиція твору: розподіл тексту твору на частини, зміст такого розподілу; наявність прологів, епілогів, присвят і їх зміст; наявність вставних епізодів і ліричних відступів і їх зміст; наявність епіграфів і їх зміст; наявність ліричних відступів і їх зміст.

9. Як виражена (і чи виражена) авторська позиція? Присутність авторського бачення вирішення означених у творі проблем.

10. Художні засоби, прийоми, що розкривають ідею твору.

11. Особливості мови твору.

The Wishing Ring

Once upon a time there lived a young farmer. He worked very hard, and yet he was quite poor.

One day he ploughed his field. Suddenly a strange woman appeared before him. And this is what she said to him: «Why are you working so hard, and all for nothing? Listen to me. Go straight on for two days until you come to a great oak. This oak stands by itself and is higher than all the other trees. Fell it, and your fortune is made.» And she disappeared as suddenly as she appeared. The farmer took his axe and started on his way. He went straight on for two days. At the end of the two days he came to a place where he saw a great oak which stood by itself and was higher than the other trees.

«Now I see that the woman told me the truth,» said the farmer to himself. «I must do what she

said.» And he began to fell the tree at once. When the tree came down, a bird's nest fell on the ground. Two little eggs in the nest were broken. From one of them came a gold ring, from the other a wonderful bird. The bird grew and grew until it was very large. It became so large that the farmer was frightened. But the wonderful bird spoke to him in a very kind voice.

«You have set me free,» said the bird, «and I want to thank you for it. I shall give you the ring that was in the other egg. It isn't an ordinary ring. It is a wishing ring. If you turn it on your finger, and say to yourself a wish, your wish will come true. But you can only have one wish. After that the wishing ring will become an ordinary ring. So you must think carefully before you say your wish.»

And with these words the bird flew away. The farmer put the ring on his finger and started on the way home. In the evening he came to a town and went to a goldsmith who had many gold rings in his shop. The farmer showed him the ring and asked what it was worth.

«Next to nothing,» answered the goldsmith. The farmer laughed aloud and said, «You don't understand anything. It is a wishing ring. It is worth more than all the rings in your shop put together.»

That goldsmith became silent; he was greedy enough. Though he was very rich, he always wanted to have more money. So he asked the farmer to stay at his house for the night.

«It will bring me good fortune,⁸» he said, “if a man with such a wonderful ring spends the night

here.» The goldsmith gave the farmer some bottles of wine to drink and talked to him like a friend. But he was a false friend, indeed! At night, when the farmer was fast asleep, he took the ring from his finger, and put another one in its place, which looked just like the wishing ring. In the morning the goldsmith could hardly wait⁹ until his guest left his house. As soon as the farmer went away, he hurried to his shop, closed the shutters, locked the door, turned the ring on his finger and said, «I wish to have a hundred thousand sovereigns.»

As soon as he said these words the sovereigns began to come raining down.¹¹ The sovereigns fell on his head, his shoulders, his arms; they fell all over his body. He tried to get to the door, but the rain of gold made it impossible. Soon the gold covered all his body. He couldn't move, and it still rained.

At last the floor could bear the weight no longer, and the goldsmith and the gold fell into the cellar. When the neighbours heard the terrible noise, they came running and broke open the door. But they were too late. The greedy goldsmith was already dead.

So they sighed and said, «What a misfortune it is to have so much money!» And they all put in their pockets as much money as they could carry and went away. Meanwhile the farmer came home and showed the ring to his wife.

«We are lucky people,» he said, «our fortune is made. But we must be careful. We must choose the right wish.» His wife was delighted.

«Let's wish for some more land,» she said. «There is a nice bit of land between two of our fields.

What do you say to that? I think it's the best wish we can have.» But the farmer answered, «I am sure we can wish for something better than that. If we work hard for a year, we shall perhaps be able to buy this bit of land.»

So they worked very hard for a year and as the harvest was good, they had enough money to buy that bit of land easily.

«You see,» said the farmer to his wife with a smile, “we have that bit of land now, and we still have our wish.»

«Then perhaps we shall wish for a cow and a horse?» offered his wife. «Our life will be easier then. We shall not have to work so much.»

«My good wife,» said the farmer, «let’s not waste our wish, just for nothing. I think we shall get a horse and a cow even without it.»

So they again worked day and night for a year and the harvest was good again. At the end of the second year they had enough money to buy a horse and a cow. The farmer was very pleased and said, «Again we have got what we wanted, and we still have our wish. What lucky people we are!» But his wife did not agree with him. She was very angry with her husband.

«You cant» say that!» she cried. «I really can’t understand you. I wonder at you. You always complained that we had to work so much. You always wanted to have many nice and useful things. And now when you can have anything you desire, you work from morning till night and make me work as much. We work and work and work. All work and no play make Jack a dull boy. And the best years of our lives go by. You might be a great man – a king I dare say! You might have your cellars full of silver and gold. And you are nothing, just because you cannot decide what to wish and cannot use your wishing ring.»

«Stop worrying about this wish,» the farmer answered firmly. «We are both still young, and life is long. Remember there is only one wish in the ring. It is very easy to make a mistake. And if we make a mistake, we shall be so unhappy. We shall never forgive ourselves. No, no! We must keep our wishing ring. It has already brought us good fortune. We must not use it yet. Be reasonable, my dear. Cheer up and try to choose the best wish.»

What the farmer said was true. The ring really brought them good fortune. But they both still worked hard all day. And in the evening the farmer usually sat on the steps, smoked his pipe and talked with his neighbours.

The years went by, their children grew up, but the farmer still kept his wish. Sometimes his wife spoke to him about it, but he always answered, «No, no, my dear. We have still a lot of time. We must not use our wishing ring yet.»

At last she saw that she couldn't make him use the ring and gave up speaking about it. Though the farmer often looked at his ring and even turned it on his finger, he never said a wish. Thirty, forty years went by. The farmer and his wife grew old, their hair was white as snow. And so they lived happily on till one day, when they both died together, at the same time. Their children and grandchildren stood around them and cried. The youngest son wanted to take the ring from the father's finger as a remembrance; but the eldest son said, «No, don't take the ring. Let our dear Father keep it. He liked it so much. And Mother also often looked at it. Perhaps she once gave it to Father, when they were young.»

So they left the ring on the finger of the old farmer, who always thought it was a wishing ring, though it was not. And yet the ring had brought him as much happiness as a man could wish. Indeed, a bad thing in good hands is better than a good thing in bad hands.

THE HAPPY PRINCE

High above the city, on a tall column, stood the statue of the Happy Prince. He was gilded all over with thin leaves of fine gold, for eyes he had two bright sapphires, and a large red ruby glowed on his sword-hilt.

He was very much admired indeed. «He is as beautiful as a weathercock,» remarked one of the Town Councillors who wished to gain a reputation for having artistic tastes; «only not quite so useful,» he added, fearing lest people should think him unpractical, which he really was not.

«Why can't you be like the Happy Prince?» asked a sensible mother of her little boy who was crying for the moon. «The Happy Prince never dreams of crying for anything.»

«I am glad there is some one in the world who is quite happy,»

muttered a disappointed man as he gazed at the wonderful statue.

«He looks just like an angel,» said the Charity Children as they came out of the cathedral in their bright scarlet cloaks and their clean white pinafores.

«How do you know?» said the Mathematical Master, «you have never seen one.»

«Ah! but we have, in our dreams,» answered the children; and the Mathematical Master frowned and looked very severe, for he did not approve of children dreaming.

One night there flew over the city a little Swallow. His friends had gone away to Egypt six weeks before, but he had stayed behind, for he was in love with the most beautiful Reed. He had met her early in the spring as he was flying down the river after a big yellow moth, and had been so attracted by her slender waist that he had stopped to talk to her.

«Shall I love you?» said the Swallow, who liked to come to the point at once, and the Reed made him a low bow. So he flew round and round her, touching the water with his wings, and making silver ripples. This was his courtship, and it lasted all through the summer.

«It is a ridiculous attachment,» twittered the other Swallows; «she has no money, and far too many relations»; and indeed the river was quite full of Reeds. Then, when the autumn came they all flew away.

After they had gone he felt lonely, and began to tire of his lady!love. «She has no conversation,» he said, «and I am afraid that she is a coquette, for she is always flirting with the wind.» And certainly, whenever the wind blew, the Reed made the most graceful curtseys.

«I admit that she is domestic,» he continued, «but I love travelling, and my wife, consequently, should love travelling also.»

«Will you come away with me?» he said finally to her; but the Reed shook her head, she was so attached to her home.

«You have been trifling with me,» he cried. «I am off to the Pyramids. Good!bye!» and he flew away.

All day long he flew, and at night!time he arrived at the city. «Where shall I put up?» he said; «I hope the town has made preparations.»

Then he saw the statue on the tall column.

«I will put up there,» he cried; «it is a fine position, with plenty of fresh air.» So he alighted just between the feet of the Happy Prince.

«I have a golden bedroom,» he said softly to himself as he looked round, and he prepared to go to sleep; but just as he was putting his head under his wing a large drop of water fell on him. «What a curious thing!» he cried; «there is not a single cloud in the sky, the stars are quite clear and bright, and yet it is raining. The climate in the north of Europe is really dreadful. The Reed used to like the rain, but that was merely her selfishness.»

Then another drop fell.

«What is the use of a statue if it cannot keep the rain off?» he said; «I must look for a good chimney!pot,» and he determined to fly away.

But before he had opened his wings, a third drop fell, and he looked up, and saw — Ah! what did he see?

The eyes of the Happy Prince were filled with tears, and tears were running down his golden cheeks. His face was so beautiful in the moonlight that the little Swallow was filled with pity.

«Who are you?» he said.

«I am the Happy Prince.»

«Why are you weeping then?» asked the Swallow; «you have quite drenched me.»

«When I was alive and had a human heart,» answered the statue, «I did not know what tears were, for I lived in the Palace of Sans!Souci, where sorrow is not allowed to enter. In the daytime I played with my companions in the garden, and in the evening I led the dance in the Great Hall. Round the garden ran a very lofty wall, but I never cared to ask what lay beyond it, everything about me was so beautiful. My courtiers called me the Happy Prince, and happy indeed I was, if pleasure be happiness. So I lived, and so I died. And

now that I am dead they have set me up here so high that I can see all the ugliness and all the misery of my city, and though my heart is made of lead yet I cannot chose but weep.»

«What! is he not solid gold?» said the Swallow to himself.

He was too polite to make any personal remarks out loud.

«Far away,» continued the statue in a low musical voice, «far away in a little street there is a poor house. One of the windows is open, and through it I can see a woman seated at a table. Her face is thin and worn, and she has coarse, red hands, all pricked by the needle, for she is a seamstress. She is embroidering passion!flowers on a satin gown for the loveliest of the Queen»s maids!of!honour to wear at the next Court!ball. In a bed in the corner of the room her little boy is lying ill. He has a fever, and is asking for oranges. His mother has nothing to give him but river water, so he is crying. Swallow, Swallow, little Swallow, will you not bring her the ruby out of my sword!hilt? My feet are fastened to this pedestal and I cannot move.»

«I am waited for in Egypt,» said the Swallow. «My friends are flying up and down the Nile, and talking to the large lotus!flowers. Soon they will go to sleep in the tomb of the great King. The King is there himself in his painted coffin. He is wrapped in yellow linen, and embalmed with spices. Round his neck is a chain of pale green jade, and his hands are like withered leaves.»

«Swallow, Swallow, little Swallow,» said the Prince, «will you not stay with me for one night, and be my messenger? The boy is so thirsty, and the mother so sad.»

«I don»t think I like boys,» answered the Swallow. «Last summer, when I was staying on the river, there were two rude boys, the miller»s sons, who were always throwing stones at me. They never hit me, of course; we swallows fly far too well for that, and besides, I come of a family famous for its agility; but still, it was a mark of disrespect.»

But the Happy Prince looked so sad that the little Swallow was sorry. «It is very cold here,» he said; «but I will stay with you

for one night, and be your messenger.»

«Thank you, little Swallow,» said the Prince.

So the Swallow picked out the great ruby from the Prince's sword, and flew away with it in his beak over the roofs of the town.

He passed by the cathedral tower, where the white marble angels were sculptured. He

passed by the palace and heard the sound of dancing. A beautiful girl came out on the balcony with her lover. «How wonderful the stars are,» he said to her, «and how wonderful is the power of love!»

«I hope my dress will be ready in time for the State!ball,» she answered; «I have ordered passion!flowers to be embroidered on it; but the seamstresses are so lazy.»

He passed over the river, and saw the lanterns hanging to the masts of the ships. He

passed over the Ghetto, and saw the old Jews bargaining with each other, and weighing out money in copper scales. At last he came to the poor house and looked in. The boy was tossing feverishly on his bed, and the mother had fallen asleep, she was so tired. In he hopped, and laid the great ruby on the table beside the woman's thimble. Then he flew gently round the bed, fanning the boy's forehead with his wings. «How cool I feel,» said the boy, «I must be getting better»; and he sank into a delicious slumber.

Then the Swallow flew back to the Happy Prince, and told him what he had done. «It is curious,» he remarked, «but I feel quite warm now, although it is so cold.»

«That is because you have done a good action,» said the

Prince. And the little Swallow

began to think, and then he fell asleep. Thinking always made him sleepy.

When day broke he flew down to the river and had a bath. «What a remarkable phenomenon,» said the Professor of Ornithology as he was passing over the bridge. «A swallow in winter!» And he wrote a long letter about it to the local newspaper. Every one quoted it, it was full of so many words that they could not understand.

«To!night I go to Egypt,» said the Swallow, and he was in

high spirits at the prospect. He visited all the public monuments, and sat a long time on top of the church steeple. Wherever he went the Sparrows chattered, and said to each other, «What a distinguished stranger!» so he enjoyed himself very much.

When the moon rose he flew back to the Happy Prince. «Have you any commissions for Egypt?» he cried; «I am just starting.»

«Swallow, Swallow, little Swallow,» said the Prince, «will you not stay with me one night longer?»

«I am waited for in Egypt,» answered the Swallow. «Tomorrow my friends will fly up to the Second Cataract. The river! horse couches there among the bulrushes, and on a great granite throne sits the God Memnon. All night long he watches the stars, and when the morning star shines he utters one cry of joy, and then he is silent. At noon the yellow lions come down to the water's edge to drink. They have eyes like green beryls, and their roar is louder than the roar of the cataract.»

«Swallow, Swallow, little Swallow,» said the Prince, «far away across the city I see a young man in a garret. He is leaning over a desk covered with papers, and in a tumbler by his side there is a bunch of withered violets. His hair is brown and crisp, and his lips are red as a—apomegranate, and he has large and dreamy eyes. He is trying to finish a play for the Director of the Theatre, but he is too cold to write any more. There is no fire in the grate, and hunger has made him faint.»

«I will wait with you one night longer,» said the Swallow, who really had a good heart.
«Shall I take him another ruby?»

«Alas! I have no ruby now,» said the Prince; «my eyes are all that I have left. They are made of rare sapphires, which were brought out of India a thousand years ago. Pluck out one of them and take it to him. He will sell it to the jeweller, and buy food and firewood, and finish his play.»

«Dear Prince,» said the Swallow, «I cannot do that»; and he began to weep.

«Swallow, Swallow, little Swallow,» said the Prince, «do as I command you.»

So the Swallow plucked out the Prince's eye, and flew away to the student's garret. It was easy enough to get in, as there was a hole in the roof. Through this he darted, and came into the room. The young man had his head buried in his hands, so he did not hear the flutter of the bird's wings, and when he looked up he found the beautiful sapphire lying on the withered violets.

«I am beginning to be appreciated,» he cried; «this is from some great admirer. Now I can finish my play,» and he looked quite happy.

The next day the Swallow flew down to the harbour. He sat on the mast of a large vessel and watched the sailors hauling big chests out of the hold with ropes. «Heave ahoy!» they shouted as each chest came up. «I am going to Egypt!» cried the Swallow, but nobody minded, and when the moon rose he flew back to the Happy Prince.

«I am come to bid you good!bye,» he cried.

«Swallow, Swallow, little Swallow,» said the Prince, «will you not stay with me one night longer?»

«It is winter,» answered the Swallow, «and the chill snow will soon be here. In Egypt the sun is warm on the green palm-trees, and the crocodiles lie in the mud and look lazily about them. My companions are building a nest in the Temple of Baalbec, and the pink and white doves are watching them, and cooing to each other. Dear Prince, I must leave you, but I will never forget you, and next spring I will bring you back two beautiful jewels in place of those you have given away. The ruby shall be redder than a red rose, and the sapphire shall be as blue as the great sea.»

«In the square below,» said the Happy Prince, «there stands a little match!girl. She has let her matches fall in the gutter, and they are all spoiled. Her father will beat her if she does not bring home some money, and she is crying. She has no shoes or stockings, and her little head is bare. Pluck out my other eye, and give it to her, and her father will not beat her.»

«I will stay with you one night longer,» said the Swallow, «but I cannot pluck out your eye. You would be quite blind then.»

«Swallow, Swallow, little Swallow,» said the Prince, «do as I command you.»

So he plucked out the Prince's other eye, and darted down with it. He swooped past the match!girl, and slipped the jewel into the palm of her hand. «What a lovely bit of glass,» cried the little girl; and she ran home, laughing.

Then the Swallow came back to the Prince. «You are blind now,» he said, «so I will stay with you always.»

«No, little Swallow,» said the poor Prince, «you must go away to Egypt.»

«I will stay with you always,» said the Swallow, and he slept at the Prince's feet.

All the next day he sat on the Prince's shoulder, and told him stories of what he had seen in strange lands. He told him of the red ibises, who stand in long rows on the banks of the Nile, and catch gold!fish in their beaks; of the Sphinx, who is as old as the world itself, and lives in the desert, and knows everything; of the merchants, who walk slowly by the side of their camels, and carry amber beads in their hands; of the King of the Mountains of the Moon, who is as black as ebony, and worships a large crystal; of the great green snake that sleeps in a palm!tree, and has twenty priests to feed it with honey!cakes; and of the pygmies who sail over a big lake on large flat leaves, and are always at war with the butterflies.

«Dear little Swallow,» said the Prince, «you tell me of marvellous things, but more marvellous than anything is the suffering of men and of women. There is no Mystery so great as Misery. Fly over my city, little Swallow, and tell me what you see there.»

So the Swallow flew over the great city, and saw the rich making merry in their beautiful houses, while the beggars were sitting at the gates. He flew into dark lanes, and saw the white faces of starving children looking out

listlessly at the black streets. Under the archway of a bridge two little boys were lying in one another's arms to try and keep themselves warm.

«How hungry we are!» they said. «You must not lie here,» shouted the Watchman, and they wandered out into the rain.

Then he flew back and told the Prince what he had seen.

«I am covered with fine gold,» said the Prince, «you must take it off, leaf by leaf, and give it to my poor; the living always think that gold can make them happy.»

Leaf after leaf of the fine gold the Swallow picked off, till the Happy Prince looked quite dull and grey. Leaf after leaf of the fine gold he brought to the poor, and the children's faces grew rosier, and they laughed and played games in the street. «We have bread now!» they cried.

Then the snow came, and after the snow came the frost. The streets looked as if they were made of silver, they were so bright and glistening; long icicles like crystal daggers hung down from the eaves of the houses, everybody went about in furs, and the little boys wore scarlet caps and skated on the ice.

The poor little Swallow grew colder and colder, but he would not leave the Prince, he loved him too well. He picked up crumbs outside the baker's door when the baker was not looking and tried to keep himself warm by flapping his wings.

But at last he knew that he was going to die. He had just strength to fly up to the Prince's shoulder once more. «Good!bye, dear Prince!» he murmured, «will you let me kiss your hand?»

«I am glad that you are going to Egypt at last, little Swallow,» said the Prince, «you have stayed too long here; but you must kiss me on the lips, for I love you.»

«It is not to Egypt that I am going,» said the Swallow. «I am going to the House of Death. Death is the brother of Sleep, is he not?»

And he kissed the Happy Prince on the lips, and fell down dead at his feet.

At that moment a curious crack sounded inside the statue, as if something had broken. The fact is that the leaden heart had snapped right in two. It certainly was a dreadfully hard frost.

Early the next morning the Mayor was walking in the square below in company with the Town Councillors. As they passed the column he looked up at the statue: «Dear me! how shabby the Happy Prince looks!» he said.

«How shabby indeed!» cried the Town Councillors, who always agreed with the Mayor; and they went up to look at it.

«The ruby has fallen out of his sword, his eyes are gone, and he is golden no longer,» said the Mayor in fact, «he is little better than a beggar!»

— !»Little better than a beggar,» said the Town Councillors.

«And here is actually a dead bird at his feet!» continued the Mayor. «We must really issue a proclamation that birds are not to be allowed to die here.» And the Town Clerk made a note of the suggestion.

So they pulled down the statue of the Happy Prince. «As he is no longer beautiful he is no longer useful,» said the Art Professor at the University.

Then they melted the statue in a furnace, and the Mayor held a meeting of the Corporation to decide what was to be done with the metal. «We must have another statue, of course,» he said, «and it shall be a statue of myself.»

«Of myself,» said each of the Town Councillors, and they quarrelled. When I last heard of them they were quarrelling still.

«What a strange thing!» said the overseer of the workmen at the foundry. «This broken lead heart will not melt in the furnace. We must throw it away.» So they threw it on a dust! heap where the dead Swallow was also lying.

«Bring me the two most precious things in the city,» said

God to one of His Angels; and the Angel brought Him the leaden heart and the dead bird.

«You have rightly chosen,» said God, «for in my garden of Paradise this little bird shall sing for evermore, and in my city of gold the Happy Prince shall praise me.»

Навчально-методичний посібник

ДИТЯЧА АНГЛІЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Коректор – Н. М. Карлова
Комп'ютерне макетування – Ю.М. Котєнєва

Здано до складання 28.03.2024 р.

Підписано до друку 1 квітня 2024 року

Формат 60x84 1/16. Папір офсет. Гарнітура Times New Roman.

Друк ризографічний. Умов. друк. арк. 11,13. Наклад 100 прим.

Видавець і виготовлювач

**Видавництво Державного закладу «Луганський
національний університет імені Тараса Шевченка»**

**вул. Кармелюка, 3, м. Полтава
e-mail: luguniv.info.edu@gmail.com**

*Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3459 від
09.04.2009 р.*